

Novo središče športa

Občina Kamnik zaključuje pomemben projekt – izgradnjo sodobnih športnih in parkovnih površin med Osnovno šolo Frana Albrehta in Osnovno šolo Toma Brejca.

NIKA TOPORIŠ

Kamnik – Kot pojasnjujejo na Občini Kamnik, je bil osnovni cilj projekta izboljšati pogoje za telesno dejavnost otrok, mladih, rekreativnih in vrhunskih športnikov ter vseh občanov. »Z izgradnjo novih športnih in parkovnih površin med obema šolama bomo na tem območju oblikovali sodobno središče športnega, kulturnega in družbenega dogajanja, ki bo obenem predstavljalo urejeno osrednje območje javnih stavb. Hkrati smo odgovorili na dejanske potrebe šol in lokalne skupnosti, kjer je dolgo primanjkovalo primernih športno-rekreativnih površin,« so poudarili.

Kaj je nastalo

V okviru projekta je bilo zgrajeno večnamensko športno-rekreatijsko igrišče z igrišči za odbojko, košarko, rokomet in mali nogomet. Igrišča obdaja 200 metrov dolga tekaška proga s površino za skok v daljino, okoli njih pa so urejeni betonski sedalni elementi in parkovne površine. »Na severnem delu med Šolsko ulico in športnimi igrišči so urejene zelene in tlakovane parkovne površine, na južnem delu pa se nove športne površine povezujejo z obstoječim

Nove športne površine med šolama ustvarjajo prostor za šport, igro in druženje vseh generacij. / FOTO: OBČINA KAMNIK

Po sanacije glasbene šole in knjižnice bo na območju na voljo več kot 80 parkirnih mest.

Učenci in občani kot glavni uporabniki

Nova športna infrastruktura bo služila tako šolskemu pokolu kot tudi širši javnosti. Dopoldne bodo površine namenjene predvsem učencem obeh šol, popoldne in ob koncih tedna pa bodo dostopne vsem rekreativcem in športnikom. Kot poudarjajo na občini, bodo športne površine pomembno središče

prostem. »Zunanje športne, parkovne in prometne površine zaključujejo urbano prenovno območje med dvema mestnima šolama in v prvi vrsti izpolnjujejo zahteve za zagotavljanje športnih in zelenih površin za namen mestnih šol, obenem pa športne površine zapolnjujejo praznino pomanjkanja športnih igrišč v bližini mestnega jedra,« dodajajo na občini.

Gradnja se je začela oktobra lani, zaključuje pa se konec tega meseca. Površine bodo uporabnikom na voljo jeseni, takoj po pridobitvi uporabnega dovoljenja. Vrednost investicije znaša 1,4 milijona evrov z DDV, pri čemer bo 500 tisoč evrov prispevalo ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport. Končna vrednost bo znana ob zaključku, saj so v projekt vključena tudi dodatna dela, kot so gradnja sekundarnega vodovoda, razsvetljave in podpornega zidu.

Del širše športne strategije

»Občina sistematično vlaga v športno infrastrukturo in ustvarja pogoje za aktivno in

vključujoče življenje vseh generacij. Naš cilj je ustvariti spodbudno, varno in kakovostno okolje za šport, gibanje in aktivno preživljanje prostega časa. Projekt je del širše zaveze občine k spodbujanju zdravega življenjskega sloga in izboljšanju kakovosti bivanja,« še poudarjajo na občini. V zadnjih letih je uredila grbinasti poligon, prenovila športni park Virtus in vzpostavila zunanje vadbene površine, kolesarske povezave Ljubljana-Trzin–Mengeš–Kamnik in Kamnik–Godič. Naslednja večja investicija bo športna dvorana pri OŠ Frana Albrehta, ki bo dolgoročno rešila prostorsko stisko športnih društev. Čeprav je bil začetek del sprva načrtovan za jesen 2025, je bil zaradi finančnih omejitev in potreb športne javnosti prestavljen. Gradnja se bo začela po pridobitvi dodatnih državnih sredstev, ki jih je občina založila za poplavno obnovo. Občina pa ob tem načrtuje tudi ureditev območja nekdanje smodnišnice, kjer bi lahko zrasla večja športna dvorana z nacionalnim pomenom.

Pri Domu uvedli plačljivo parkirišče

Pri Domu v Kamniški Bistrici so pred kratkim uvedli plačljivo parkirišče, kar je sprožilo precej začudenja med obiskovalci.

NIKA TOPORIŠ

Kamniška Bistrica – Lastnica zemljišča, Agrarna skupnost Meščanska korporacija Kamnik, a. s. (MKK, a. s.), pojasnjuje, da se za ta korak niso odločili zlahka. Doslej so vse stroške vzdrževanja, zimskega pluzenja, odvoza odpadkov in zavarovanja nosili sami, a

so ugotovili, da je pravično, da k tem stroškom prispevajo tudi tisti, ki parkirišče dejansko uporabljajo. Hkrati so želeli urediti promet in zmanjšati divje kampiranje ter poskrbeti, da intervencijska vozila dosežejo dolino tudi ob največji gneči.

▶ 5. stran

LPP

TEHNIČNI PREGLEDI

TRAKTORJEV IN TRAKTORSKIH PRIKLOPNIKOV NA TERENU

Na tej lokaciji smo zmeraj v začetku marca in septembra.

OŠ STRANJE
11. 9. 2025
od 15. do 17. ure

Na terenu opravljamo vse postopke registracije (odjava, ponovna registracija, podaljšanje veljavnosti prometnega dovoljenja...)

SKALAR

klavir kitara flavta petje

in drugi inštrumenti

Vpis: 031 226 205
www.skalar.pro

OBČINSKE NOVICE

Oživitve območja

Občina Kamnik se podaja v enega pomembnejših urbanističnih projektov – celostno prenovu degradiranega območja nekdanje industrije na Usnjarski cesti 1.

KULTURA

Bližina umetnosti, družba razdalj

Razdalje, ki nastajajo v današnjem »krasem novem svetu«, vsak na svoj način zaznavajo štirje sodobni umetniki s Kamniškega: Nina Koželj, Oliver Pilić, Matjež Sterle in Louise Winter.

ŠPORT

Finale na Veliki planini

Na sobotnem teku na Veliko planino, ki je štel za finale svetovnega pokala v gorskih tekih v disciplini gor, sta zmagala Kenijec Richard Omayo Atuya in Finka Sanna Saapunki.

ZADNJA

Kamfest pomahal v slovo

Poletni kulturni festival Kamfest je že dvaindvajsetič zapored mestne ulice, dvorišča in travnike preplaval z glasbo, gledališčem, umetnostjo in druženjem.

52. DNEVI NARODNIH NOŠ
IN OBLAČILNE DEDIŠČINE
KAMNIK, 12. - 14. 9. 2025

PRILOGA OD 9 DO 16. STRANI

OBČINSKE NOVICE

Uspešna tržnica počitniškega varstva

Na Glavnem trgu v Kamniku je pred kratkim ponovno potekala tradicionalna Mala tržnica Društva počitniško varstvo Kamnik.

NIKA TOPORIŠ

Kamnik – Počitniško varstvo, ki ga Društvo počitniško varstvo Kamnik že 18 let organizira na Osnovni šoli 27. julij, traja osem tednov in je namenjeno učencem od 1. do 5. razreda. V posameznem terminu sodeluje približno 50 otrok, program pa sofinancira Občina Kamnik. Šola omogoča uporabo telovadnice, učilnic, jedilnice in kuhinje, kar zagotavlja odlične pogoje za ustvarjalnost in igro. Na stojnicah so otroci, pod vodstvom mentorjev, predstavili izdelke, ki so nastali skozi vse poletne aktivnosti. Obiskovalcem so delili svoje vtise, zapeli himno počitniškega varstva in druge pesmi, dogodek pa je bil prava priložnost za prikaz njihovih skupnih dosežkov. Ustanovitelj društva Boštjan Košir je pojasnil, da je bila

letošnja osrednja tema Države Evrope. Otroci so spoznali Italijo, Grčijo, Francijo in Dansko. Vsak teden so dejavnosti prilagojene temi – od peke pic, modnih revij in ustvarjanja po narodnih motivih do obiskov bazena, galerije Prečna, kamniških obrtnikov, turističnega informativnega centra in pohodništva. Vsi izdelki na tržnici so bili rezultat skupnega dela otrok, donacije pa bodo namenjene mladim družinam v stiski. Najmlajše je obiskala tudi Katarina Vogel, vodja Oddelka za družbene dejavnosti Občine Kamnik, ki je pohvalila delo društva, mentorjev in staršev: »Starši lahko svoje otroke brez skrbi prepustijo skrbnim rokam, otroci pa razvijajo prijateljstva, ustvarjalnost in aktivnost. Želim jim, da bodo odnesli lepe spomine in pogumno zakorakali v novo šolsko leto.«

Otroci so na stojnici ponosno predstavili svoje poletne ustvarjalne izdelke. / FOTO: OBČINA KAMNIK

PGD Duplica praznuje častitljiv jubilej

Duplica – Prostovoljno gasilsko društvo Duplica letos praznuje častitljivo obletnico, sto let obstoja in delovanja. Ob tej priložnosti društvo vabi na slavnostno prireditev, ki bo potekala jutri z začetkom ob 17. uri. Formiranje parade bo ob 16.30 pri uvozu k podjetju Alprem, sledila bo gasilska parada ob 17. uri, nato pa slovesnost v počastitev stoletnice društva in velika veselica s skupino Mambo Kings ter bogatim srečelovom. **N. T.**

ODGOVORNI UREDNIK:
Aleš Senožetnik
ales.senozetnik@g-glas.si

OGLASNO TRŽNJE:
Mateja Žvižaj
mateja.zvizaj@g-glas.si, 041/962 143

KAMNIČAN-KA (ISSN 2463-8536), ustanovitelj Občina Kamnik, Glavni trg 24, 1240 Kamnik; izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj (sedež uredništva, tel. 04/201 42 00, info@g-glas.si)

Časopis Kamničanka-ka izhaja dvakrat na mesec v nakladi 14.000 izvodov, brezplačno ga prejemo vsa gospodinjstva in drugi naslovniki v občini Kamnik in okolici. Tisk: Tiskarsko središče, d. o. o.; distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor

Nenaročenih prispevkov in pisem ne honoriramo in ne vračamo. Pisma bralcev so omejena na 3000 znakov skupaj s presledki, pošljete jih lahko na naslov: **kamnican@g-glas.si**. Časopis Kamničanka-ka lahko naročite, naročnina za leto 2025 znaša 37,40 EUR (22 izidov po 1,70 EUR).

Časopis Kamničanka-ka bo naslednjič izšel predvidoma 12. septembra 2025, prispevke lahko pošljete najkasneje do četrтка, 4. septembra 2025.

NAMESTNICA ODGOVORNEGA UREDNIKA:
Maša Likosar
masa.likosar@g-glas.si

ZAHVALE, OSMRTNICE, NAROČNINE:
osmrtnice@g-glas.si, 04/201 42 47
naročnine@g-glas.si, 04/201 42 41

Krepijo energetske neodvisnosti

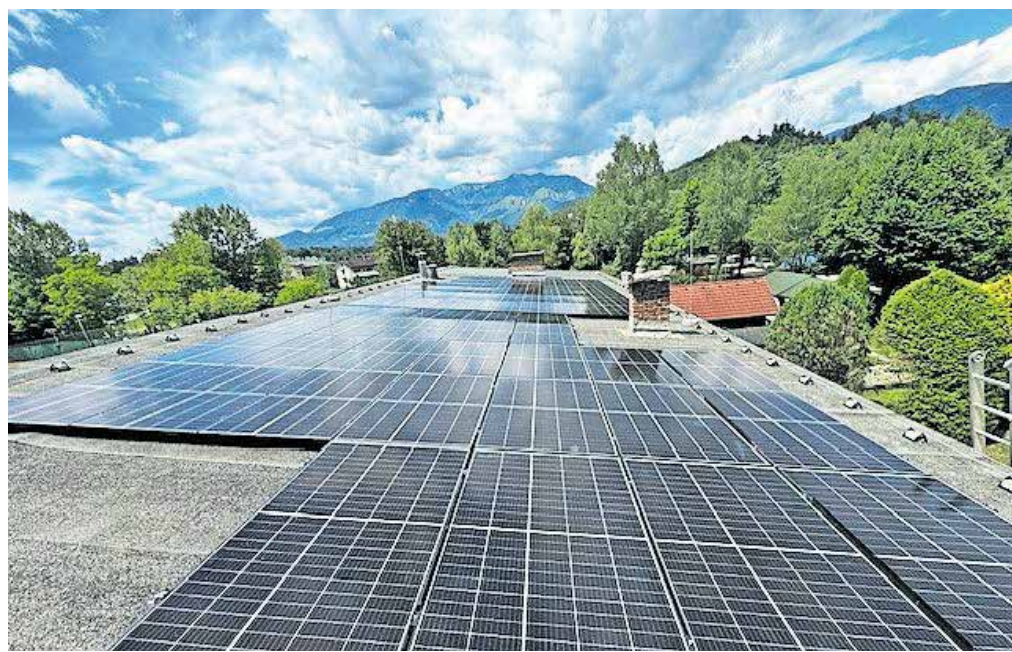
Občina Kamnik je v zadnjem času naredila pomembne korake k trajnostnemu razvoju in večji energetske neodvisnosti javnih stavb. V okviru teh prizadevanj so doslej postavili tri sončne elektrarne, medtem ko je v pripravi še več projektov, ki bodo prispevali k energetske neodvisnosti objektov.

NIKA TOPORIŠ

Kamnik – Občina Kamnik si že nekaj let prizadeva za spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije in zmanjšanje ogljičnega odtisa javnih stavb. V okviru teh prizadevanj so doslej postavili tri sončne elektrarne, medtem ko je v pripravi še več projektov, ki bodo pomembno prispevali k energetske neodvisnosti objektov. Prva izmed postavljenih elektrarn je na Starem gradu, kjer je bila konec lanskega leta vzpostavljena samooskrbna sončna elektrarna. Občina je sporočila, da je vrednost investicije znašala 21.860,46 evra, od tega so prejeli sofinanciranje v višini 10.512 evrov. Izvajalec del je bilo podjetje Elektroinstalaterstvo – Marjan Strnad, nepovratna sredstva Evropske unije pa so prejeli v okviru Instrumenta za okrevanje NextGenerationEU iz naslova Sklada za okrevanje in odpornost. Elektrarna na Starem gradu pokriva potrebe novega najemnika, ki posledično plačuje le stroške omrežnine.

Skupnostna elektrarna

V sredini julija je bila zagnana skupnostna sončna elektrarna na OŠ Stranje. Občina je pojasnila, da se viški proizvedene električne energije ne bodo porabljali le v sami šoli, temveč tudi na objektih Občine Kamnik na Glavnem trgu in OŠ Toma Brejca, kjer zaradi zahtev ZVKD elektrarn ne morejo namestiti. Vrednost investicije je znašala 90.214,13 evra, Občina Kamnik pa je pridobila skoraj celotno sofinanciranje v višini 89.352 evrov. Nepovratna sredstva

Sončna elektrarna na bazenu Pod skalco bo vključena v skupnostno samooskrbo javnih stavb Občine Kamnik. / FOTO: OBČINA KAMNIK

za sofinanciranje predmetne investicije zagotavlja Evropska unija na podlagi Instrumenta za okrevanje NextGenerationEU iz naslova Sklada za okrevanje in odpornost v okviru NOO.

Bazen Pod skalco

Podjetje Plan-net je zaključilo tudi z montažo sončne elektrarne na bazenu Pod skalco. Kot pojasnjujejo na občini, elektrarna na bazenu za zdaj še ne obratuje, bo pa skupaj z obstoječim merilnim mestom vključena v skupnostno samooskrbo javnih stavb Občine Kamnik, kamor bodo vključene tudi elektrarne na OŠ Stranje, Vrtcu Antona Medveda – enota Tinkara in Glasbeni šoli Kamnik. »Investicija je znašala okoli 42.000 evrov. Izdelava projektne dokumentacije je bila sofinancirana s

strani Evropske unije, programa Obzorje 2020, v okviru projekta Elena. Pričakuje mo, da bomo prejeli povrnjenih približno 20.000 evrov. Investicijo financira Evropska unija v okviru Mehanizma za okrevanje in odpornost preko Javnega razpisa Ministrstva za okolje, podnebje in energijo za sofinanciranje izgradnje novih naprav za proizvodnjo električne energije iz sončne energije na javnih stavbah in parkiriščih za obdobje 2024 do 2026,« pojasnjujejo na Občini Kamnik.

Načrti

Poleg obstoječih elektrarn občina načrtuje še postavitev petih novih sončnih elektrarn. V letošnjem letu bodo elektrarne zgrajene na Glasbeni šoli Kamnik, Vrtcu Antona Medveda – enota Tinka-

ra, Knjižnici Franceta Balantiča, upravni stavbi Stadiiona prijateljstva v Mekinjah ter Vrtcu Antona Medveda – enota Sneguljčica. Za slednjo je v teku podpis pogodbe z izbranim izvajalcem, začetek del za investicijo, vredno okoli 46 tisočakov, pa pričakujejo v začetku septembra. Pričakovana nepovratna sredstva znašajo 38.544 evrov. Kot so dodali na Občini Kamnik, bodo projekti dolgoročno prinesli številne koristi, od nižjih stroškov energije do zmanjšanja emisij CO₂, poleg tega pa so zgled tudi lokalnemu gospodarstvu in prebivalcem. »Občina Kamnik si bo še naprej prizadevala zagotavljati čim večjo energetske neodvisnost svojih nepremičnin in s tem zagotavljala zgled lokalnemu gospodarstvu in gospodinjstvom,« so zaključili.

Sanacija strehe na cerkvi

Občina Kamnik tudi v letu 2025 nadaljuje pomembno prakso sofinanciranja obnove sakralnih objektov, ki so ključni del kulturne, verske in družbene podobe lokalne skupnosti.

NIKA TOPORIŠ

Šmartno v Tuhinju – Na letošnji razpis se je prijavila Župnija Šmartno v Tuhinju, ki je pridobljena sredstva namenila za menjavo strešne kritine na cerkvi sv. Nikolaja, ki predstavlja pomemben spomenik kulturne dediščine, ki s svojo zgodovinsko in arhitekturno vrednostjo prispeva k identiteti kraja in širše

občine. Strešna kritina na objektu je bila pred menjavo že precej dotrajana. Projekt, ki je bil izveden skla-

dno s pogoji Zavoda za varstvo kulturne dediščine Republike Slovenije, je občina sofinancirala v višini

Namen sofinanciranja obnove sakralnih objektov na območju občine Kamnik je ohranjanje kulturne dediščine in skrb za objekte, ki imajo pomembno vlogo v kulturnem, verskem ter družbenem življenju lokalne skupnosti.

dobrih 23.000 evrov. Dela so bila v teh dneh tudi uspešno zaključena, nova streha pa bo cerkvi omogočila dolgoročno ohranitev ter varno uporabo. »Občina Kamnik bo tudi v prihodnje z razpisi podpirala projekte, ki prispevajo k ohranjanju sakralne in druge kulturne dediščine ter s tem k bogatenju življenja lokalne skupnosti,« še poudarjajo na Občini Kamnik.

OBČINSKE NOVICE

Oživitev območja

Občina Kamnik se podaja v enega pomembnejših urbanističnih projektov – celostno prenavo degradiranega območja nekdanje industrije na Usnjarski cesti 1.

NIKA TOPORIŠ

Kamnik – Na mestu degradiranega objekta nekdanje klavnice (Meso Kamnik) naj bi v prihodnjih letih zrasel sodoben kompleks, ki bo povezal mestotvorne dejavnosti, izboljšal podobo vstopa v mesto in prispeval h kakovosti življenja. Ključni partner projekta je Javni lekarniški zavod Mestne lekarne, ki v Kamniku išče prostor za sodobne upravne prostore in lekarno. Občina njihovo pobudo podpira, saj lekarniška dejavnost prispeva k dostopnosti zdravstvenih storitev ter spada med ključne javne funkcije v mestu.

Po besedah župana Mateja Slaparja je Občina Kamnik območje nekdanje klavnice leta 2022 kupila s ciljem, da doslej degradirano območje celostno uredi. K skupni investiciji obnove je povabila zavod Mestne lekarne. Predvidena je rekonstrukcija obstoječega objekta, kjer bi se uredili prostori za upravo Mestnih lekarn, nova lekarna in zunanje površine ob Kamniški Bistrici. Nova lekarna bo zasnovana sodobno – z možnostjo t. i. drive-in prevzema, robotiziranim skladiščem in spletno lekarno. »Občina Kamnik v preostalem delu objekta načrtuje ohranitev prodajalne mesa (mesnice) ter vzpostavitev dodatnih, vsebinsko dopolnjujočih dejavnosti. Skupaj z Javnim lekarniškim zavodom Mestne lekarne sta partnerja že v priprav-

Na Usnjarski cesti 1 bo v prihodnjih letih zrasel sodoben objekt. / FOTO: TINA DOKL

ljalni fazi natančno opredelila razmejitve investicije na del, ki ga izvaja lekarniški zavod, ter del, ki pripada Občini Kamnik. Pripravljena in potrjena je investicijska dokumentacija, izvedena sta lokacijska preveritev ter vpis stavbne pravice v zemljiško knjigo,« pojasnjujejo na občini. Vrednost občinskega dela investicije je ocenjena na približno 1,46 milijona evrov. Med glavnimi cilji projekta je zagotovitev zadostnih kapacitet za izvajanje lekarniške dejavnosti v Kamniku ter oblikovanje kakovostnih delovnih pogojev za zaposlene v upravi Mestnih lekarn. Občina želi občanom omogočiti sodobnejše in dostopnejše

lekarniške storitve, obenem pa urediti močno degradirano območje ob vstopu v mestno jedro in ga spremeniti v reprezentativen objekt, ki se skladno vključuje v urbano podobo mesta. Prenova bo prispevala tudi k oživitvi območja ob Kamniški Bistrici in ustvarila nova delovna mesta. Priprava projektne dokumentacije PZI bo zaključena v prvi polovici februarja 2026, nato sledijo priprava in potrditev investicijskega programa ter javno naročilo za izbor izvajalca del in gradbenega nadzora. Če bo šlo vse po načrtih, bodo gradbena dela stekla konec junija 2026. Kot poudarjajo na Občini Kamnik, se vplivom gradnje – spremenjenemu

prometnemu režimu in hrupu – ne bo mogoče povsem izogniti. Izvajalec bo skupaj z investorjem in nadzorniki dolžan izvajati ukrepe za blažitev negativnih vplivov, od zagotavljanja varnosti do zmanjševanja obremenitev okolja. »Ureditev območja Usnjarske ceste 1 je korak k revitalizaciji pomembnega vhodnega dela v mestno jedro Kamnika. Cilj je preoblikovati degradirano območje v kakovostno urbano okolje z uporabnimi vsebinami in odprtimi javnimi površinami. Z enotno vizijo in kakovostno izvedbo projektov bo mestno jedro Kamnika postalo prostor, na katerega bomo lahko vsi ponosni,« še poudarjajo na Občini Kamnik.

Nagovor župana Mateja Slaparja prvošolcem, učencem in dijakom

Drage prvošolke in prvošolci, učenke in učenci, dijakinje in dijaki,

prvi šolski dan je poseben trenutek – za nekatere začetek nove poti, za druge nadaljevanje že znane, a čas šolanja je vedno poln izzivov in hkrati priložnosti. Šola nas uči, da je v znanju moč, prijateljstvo, ki se spleta v šolskih dneh, pa največkrat ostane do konca življenja. Naj bodo šolski dnevi prijazni in spodbudni. Človek, oborožen z znanjem, je nepremagljiv, zato vam želim, da spoznate veliko novega. V šoli je poleg učenja pomembno razmišljati tudi s svojo glavo, biti radoveden, ustvarjalen in odgovoren. Šola je varen prostor, kjer odkrivamo svoje talente, se učimo

sodelovanja in gradimo temelje za prihodnost. Ob obveznostih si vzemite čas za igro. Ne pustite, da bi vam kdor koli vzel pogum – neuspehi so le priložnost za rast. Če bo včasih težko, boste ob sebi našli podporo sošolcev, učiteljev in staršev. Prisrčno pozdravljam prvošolce in prvošolke in njihove starše ter dijakinje in dijake, ki prvič vstopate v srednješolske klopi. Naj bo vaša pot polna znanja, poguma in novih poznanstev. Ob začetku šolskega leta pa ne pozabimo na varnost. Otroci ste med najranljivejšimi udeleženci prometa, zato vam posvečamo dodatno pozornost. Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Kamnik bo tudi letos skupaj s kamniškimi prostovoljci med 1. in 5. septembrom skrbel za vašo varno pot v šolo in iz nje. Vsem šolarkam in šolarjem, učiteljicam, učiteljem ter vsem zaposlenim v šolah želim mirno in optimistično leto. Le tako bomo skupaj ustvarili uspešno in navdihujoče šolsko leto za vse nas.

Vaš župan Matej Slapar

Odkritje spomenika Francetu Tomšiču

NIKA TOPORIŠ

Kamnik – Na pobudo Društva Demos na Kamniškem in ob podpori Občine Kamnik bo v petek, 5. septembra, odkrit spomenik Francetu Tomšiču, pomembnemu domoljubu, vizionarju in častnemu občanu Kamnika. Ob tej priložnosti bo izšla tudi knjižica spominskih člankov, posvečenih njegovemu življenju in delu, ki jo je uredila dr. Marjeta Humar. Dogodek se bo začel z okroglo mizo ob 18. uri v dvorani nad Kavarno Veronika, sledilo pa bo slovesno odkritje spomenika na propilejah Malega gradu s kulturnim programom ob 19. uri.

France Tomšič je v slovenski zgodovini pustil neizbrisni pečat. Leta 1987 je v Ljubljani vodil stavko 5.000 litostrojskih delavcev, ki je pripeljala do ustanovitve neodvisnih sindikatov in bila ključna za nastanek socialdemokratske stranke – prve te vrste v takratnem socialističnem vzhodnem bloku. Bil je prvi predsednik Socialdemokratske zveze Slovenije, poslanec v osamosvojitveni skupščini (1990–1992) ter vodja Neodvisnosti – Konfederacije novih sindikatov. Tomšič je bil eden od stebrov družbenih sprememb, ki so vodile k slovenski osamosvojitvi.

Kolesarski izlet po Tuhinjski dolini

Snovik – Občina Kamnik in Turistično društvo Motnik pripravljata že 16. kolesarski izlet po Tuhinjski dolini, ki bo v nedeljo, 31. avgusta. Udeleženci bodo prekosarili 22 kilometrov dolgo traso od Snovika do Motnika. Zbor bo ob 9. uri na parkirišču pri Termah Snovik, začetek pa pri izviru zdravilne vode v Potoku. Del poti vodi po gozdnih cestah, zato priporočajo gorsko kolo in obvezno čelado. Poskrbljeno bo za hrano in pijačo, organiziran pa bo tudi prevoz za kolesarje iz Motnika na izhodišče. V primeru dežja izleta ne bo. **N. T.**

Mir ni samoumeven

Sredi avgusta je na Slopeh potekala tradicionalna prireditev, ki jo je v počastitev krajevnega praznika Krajevnih skupnosti Motnik in Špitalič pripravil Krajevni odbor Združenja borcev za vrednote NOB Motnik–Špitalič.

ŠPELA ŠIMENC

Slope nad Špitaličem – Na slovesnosti so zbrani skupaj počastili spomin na dogajanje med drugo svetovno vojno. »Za nas v Krajevni skupnosti Motnik in Špitalič ima današnji dan še posebej pomen, praznujemo krajevni praznik, ki simbolno obuja spomin na tiste tragične dni, ko je sovražnik ob pomoči domačih izdajalcev odpeljal več kot trideset domačinov v koncentracijska taborišča. Mnogi se od tam niso nikoli vrnili. Naj bodo njihove zgodbe zapisane v našem kolektivnem spominu. Ne kot preteklost, ki jo pozabimo, temveč kot resnica, ki nas uči in povezuje,« je v svojem nagovoru povedal

Marjan Semprimožnik med nagovorom, v ozadju tamburaši iz Reteč pri Škofji Loki, ki so skrbeli za glasbo

/ FOTO: ŠPELA ŠIMENC

predsednik krajevnega organizacije Združenja borcev za vrednote NOB Motnik - Špitalič Marjan Semprimožnik.

Ta je skupaj s predsednikom Združenja borcev za vrednote NOB Kamnik Igorjem Kanižarjem in podžupanjo Ro-

mano Učakar položil venec k spomeniku padlim partizanom. Podžupanja je ob spominih na preteklost poudarila, da marsikje po svetu ta trenutek divjajo vojne, da mir ni več samoumeven in da se moramo zavedati, kako dragocen je občutek varnosti, ki ga imamo v Sloveniji. »Mir in svoboda nista stvar ene strani, ampak sta vrednoti vseh nas. Zato je pomembno, da si pomagamo med seboj, da stremimo k istim ciljem in da nas razlike ne razdvajajo, ampak bogatijo,« je dejala in vsem krajanom čestitala ob prazniku ter jim zaželela, da še naprej ostanejo povezani in uspešni pri skupnem prizadevanju za blaginjo svojih krajev.

OBČINSKE NOVICE, MNENJA

Sofinanciranje vozovnic

Kamnik – Občina Kamnik tudi v šolskem letu 2025/2026 aktivno podpira dijake in študente pri uporabi javnega prevoza, saj sofinancira nakup vozovnic za integrirani javni potniški promet (IJPP). Sofinanciranje je namenjeno vsem dijakom in študentom, ki imajo stalno prebivališče v občini Kamnik. Prodaja vstopnic za prihajajoče šolsko leto se je za dijake začela 21. avgusta, za študente pa se začne 21. septembra. Sofinanciranje je možno uveljaviti le pri nakupu na stacionarnih prodajnih mestih, in sicer na Avtobusni postaji Kamnik (Maistrova ulica 18) ali v Turistični poslovalnici Domžale (Ljubljanska cesta 82). Nakup vozovnic po spletu ne omogoča koriščenja občinske subvencije, prav tako ni mogoče uveljavljati subvencije naknadno ali za vozovnice, kupljene pri drugem ponudniku. Občina Kamnik dijakom in študentom nudi 10-odstotno sofinanciranja cene vozovnice, kar predstavlja pomembno olajšavo pri vsakodnevem prevozu v šolo ali na fakulteto. **N. T.**

Občina Kamnik tudi v šolskem letu 2025–2026 sofinancira nakup vozovnic za integrirani javni potniški promet (IJPP) za dijake in študente. / FOTO: NIK BERTONCELY

Poletje v Kamniku – čas skupnosti, kulture in povezanosti

Poletje je čas, ko Kamnik zadira drugače. Ulice, trgi in mestni kottički se napolnijo z glasbo, ustvarjalnostjo in življenjem. Je priložnost za srečanja, doživetja in občutek pripadnosti skupnosti. Kamnik tudi letos dokazuje, da zna poletje spremeniti v priložnost za kulturo, druženje in podporo lokalnemu utripu. Za nami je že Kamfest, ki je znova navdušil z raznolikim programom in številnimi obiskovalci. Festival je ponudil vsebine za vse starosti, posebej pa velja omeniti letošnjo novost – prizorišče na Starem gradu, ki je s svojo lego in vzdušjem ponudilo prav posebno doživetje. Prav tako je festival ponudil prostor številnim lokalnim glasbenikom, umetnikom, izvajalcem in društvom, kar je pomemben korak k temu, da v svojem okolju spodbujamo ustvarjalnost in ji damo možnost, da raste. Dogajanje pa se s tem ne konča. Kul petki v mestnem jedru so postali stalnica kamniškega poletja – sproščeni večeri z glasbo, ulično kulinariko in neformalnim druženjem. Ti večeri

ri niso namenjeni le zabavi, ampak tudi spodbujajo obisk starega mestnega jedra ter dajejo priložnost lokalnim gostincem, ustvarjalcem in organizatorjem, da pridejo do izraza. Z veseljem pa že gledamo proti septembru, ko nas čaka naš največji praznik. Praznik narodnih noš in oblačilne dediščine, ki bo tudi letos potekal drugi konec tedna v septembru. Takrat se Kamnik znova spremeni v prizorišče ponosa, tradicije in medgeneracijskega povezovanja. Kot svetnica sem ponosna, da smo na seji občinskega sveta podprli proračun, ki omogoča izvedbo teh dogodkov. Gre za projekte, ki pomembno prispevajo h kulturnemu utripu mesta, obenem pa odražajo tudi sodelovanje med občino, organizatorji, društvi in številnimi prostovoljci. Kulturni dogodki povezujejo ljudi, dajejo prostor ustvarjalnosti in odpirajo možnosti za sodelovanje. Zato je pomembno, da jih podpiramo. Kot občina in seveda tudi kot občanke in občani s svojo prisotnostjo, zanimanjem in sodelovanjem. Naj nas tudi preostanek poletja povezuje in spodbuja. Se vidimo na naslednjih dogodkih; v mestu, na griču, pod odrom ali ob stojnici.

Dragica Požek,
občinska svetnica Liste
Mateja Slaparja

Mnenje občinske svetnice

Kako izboljšujemo življenje občanov

IVANKA UČAKAR, NSI

Dnevni redi občinskih sej zvečijo suhoparno: Potrditev Investicijskega programa (IP) »Gradnja in nabava opreme v ZD Kamnik« ali »Zunanje športne površine pri Osnovni šoli Frana Albrehta« ali Potrditev investicijske dokumentacije za projekt »Izvedba sončnih elektrarn v lasti občin in ostalih javnih zavodov«. Gradivo pa obsega tudi do 300 strani. Treba ga je preučiti, na sestanku svetniške skupine izmenjati mnenja in se odločiti o glasovanju. A čez nekaj mesecev na podlagi sprejetih sklepov zrastejo pridobitve, ki so nam vsem v korist.

Po avgustovski naravni nesreči so sanirani plazovi ali pa pripravljene dokumente za sanacijo, čez Kamniško Bistrico je v Stranjah zgrajen most, obnovljen je glavni dovod pitne vode med Velikim jezerom in Fužinami, v zdravstvenem domu imajo več novih prostorov. Seveda bodo črnogledi pripomnili, česa še ni: da je v Stranjah treba zgraditi nov dostop do šole, da je v mestu še mnogo azbestnih cevi in da v naselju Žale zmanjkuje vode ter jo vozijo. Moj sončni pogled optimistično pravi, da bodo tudi te težave rešene. Dobro tečejo kar trije projekti, povezani s postavitvami sončnih elektrarn: končani elektrarni na OŠ Stranje in baze-nu Pod skalco se pridružujeta

tistima na Domu kulture in policijski postaji, streha na glasbeni šoli je obnovljena in pripravljena. Občudujem dobro organizacijo pri gradnji športnega igrišča OŠ Frana Albrehta. Vse te pridobitve so sofinancirane ali s sredstvi EU ali države – tudi za to se z dobro pripravo dokumentov na občini potrdijo. Na junijski seji smo potrdili Občinsko celostno prometno strategijo. Pri njenem nastajanju sem aktivno sodelovala z udeležbo na delavnicah in reševanjem anket. Tudi zato mi stavek: »OCPS predstavlja ključno orodje za pristop k načrtovanju prometa, s poudarkom na ukrepih za spodbujanje trajnostne mobilnosti in je eden od pogojev za kandidiranje na javnih razpisih s področja trajnostne mobilnosti,« ne zveni suhoparno in nezanimivo, saj vem, da bosta v nadaljevanju tako uprava kot župan poskrbela za uspešne kandidature na razpisih in preno-vo ulic.

Še vedno trajnostno v knjižnico

Kamnik – Knjižnica Franceta Balantiča sodeluje v kampanji Trajnostno v knjižnico po nagradol, ki jo vodi Regijski center mobilnosti LUR. Obiskovalci, ki v knjižnico pridejo peš, s kolesom ali javnim prevozom, zbirajo nalepke in z njimi sodelujejo v nagradnem žrebanju. **N. T.**

Status quo ogroža našo pitno vodo

V zadnjih letih se soočamo z vse bolj alarmantnimi podatki o kakovosti površinskih voda v občini Kamnik. Voda je naše največje naravno bogastvo in eden ključnih temeljev kakovosti življenja, a vendar na lokalni ravni še vedno prevladuje popoln status quo. Namesto da bi se občina odločila za resne in sistemske ukrepe, ki bi omo-

gočili nadzor nad viri onesnaženja, ostajamo pri pristopu, ki se zanaša na ozaveščanje in upanje na vestnost lastnikov turističnih objektov ter zasebnih ponudnikov. Takšen pristop pa je žal premalo – posledice pa lahko v prihodnosti občutimo vsi občani. Posebej skrb vzbujajoče je dogajanje na območju Velike planine ter v dolini Kamniške Bistrice, ki sta ne le pomembni turistični destinaciji, temveč tudi občutljivi naravni območji. V teh krajih so greznice in manjše čistilne naprave, ki ob neustreznem delovanju predstavljajo neposredno tveganje za onesnaženje podtalnice in s tem pitne vode. Namesto da bi imeli vzpostavljen red in javno dostopen monitoring, ki bi omogočal sprotno spremljanje

Mnenje občinske svetnice

Kaj bo z našo pitno vodo

KARLA URH,
GIBANJE SVOBODA

Ob prebiranju zadnje številke Kamničanke žalostno in razočarano sporočam vsem, da je stanje naše pitne vode iz zaje-tja Iverje resno ogroženo. Kamniški jamarji že skoraj petdeset let raziskujejo podzemni svet Kamniško-Savinjskih Alp in nas opozarjajo na veliko onesnaženost. Žal jih slišimo samo nekateri. Nedavno so odkrili, da je tudi Zgornji Kraljev izvir močno onesnažen in skrajno oporečen – neužit! Brezbrižnost ljudi do pitne vode je skrb vzbujajoča. Izvir Kamniške Bistrice je bil v teh vročih dneh pogosto javno kopaljšče za ljudi in njihove ljubljence. Še en dokaz nečimrnosti ljudi, ki s svojimi ravnanji sporočajo, da kar ni izrecno prepovedano in kaznovano, je očitno dovoljeno. Izviri vode bi morali biti zaščiteni, spoštovani in sveti kot nek-daj, ko so ljudje vedeli, kaj predstavlja naravna vrednota – pitna voda! Vsi izviri, studenci in potoki v Kamniški Bistrici so potencialna voda za zajetje Iverje, ki oskrbuje okrog 30.000 ljudi. Na problematiko onesnaževanja Velike planine jamarji opozarjajo že zelo dolgo, saj so izviri pod Veliko planino zelo ogroženi in onesnaženi. Neokrnjena narava ter moderni trendi pritegnejo vse več turistov, ki ne spoštujejo narave. Uporabnike vode iz zajetja Iverje skrbijo nekontrolirani po-

segi v naravo, množični turizem na Veliki Planini, avtodomi v koncu Kamniške Bistrice, na Kraljevem hribu in ob spodnji postaji nihalke. Vse to ob neurejeni kanalizaciji in brez vsakega nadzora. Sama sem že večkrat opozarjala na problematiko varovanja okolja v dolini Kamniške Bistrice in Velike planine, kar je zelo pomembno za naše življenje. To je treba urediti takoj in ne prelagati odgovornosti. Zavedati se moramo, da tu ni možnosti za popravljalne ukrepe; ko gredo enkrat odplake v podtalnico, jih zaužijejo tudi ljudje. Resna opozorila strokovnjakov, naravovarstvenikov in tudi zdravnikov žal niso bila upoštevana. Ali se kdaj vprašate, od kod priteče, zakaj je takšna, kot je in kaj se bo zgodilo, če se bo onesnaževanje podzemnih voda nadaljevalo. Odgovor je skrb vzbujajoč: »Mi vsi bomo pili umazano vodo.« Ukrepa-jmo takoj – voda je darilo narave, ki nam omogoča živeti in preživeti!

Prejeli sofinanciranje za vozilo

Kamnik – Občina Kamnik je od Urada RS za nadzor, kakovost in investicije v zdravstvu prejela Sklep o odobritvi sofinanciranja nakupa vozila urgentnega zdravnika. Občina bo za nakup prejela dobrih 52 tisoč evrov brez DDV. Preostanek bo zagotovil Zdravstveni dom dr. Julija Polca Kamnik. **N. T.**

ter redni nadzor na območju zajetja Iverje. Ključno pri tem je, da bodo ta poročila javno dostopna – saj le transparentnost zagotavlja zaupanje in omogoča pravočasno ukrepanje. Le z rednim nadzorom lahko odkrijemo morebitne vire onesnaženja, jih jasno identificiramo in nato ustrezno saniramo. Vse drugo je le slepo zanašanje na srečo. Pitna voda je preveč dragocena, da bi si privoščili takšno ravnodušnost. Odločitev, da zaščitimo naše vire in naravo, ne more in ne sme biti preložena. Čas za ukrepanje je zdaj.

Karla Urh,
vodja svetniške skupine

AKTUALNO, PISMA BRALCEV

Plačljivo parkirišče

1. stran

Ob lepih dnevih se dolina Kamniške Bistrice hitro napolni z obiskovalci. Razlog za uvedbo parkirnine pri Domu v Kamniški Bistrici pa po besedah MKK, a. s., ni zmanjševanje obiska, temveč ureditev prometa in večja varnost v dolini. »Namen ni zmanjšati obisk, temveč ga urediti: zmerna parkirna spodbuja večjo rotacijo vozil, krajši čas iskanja prostega mesta in manj neurejenega parkiranja ob cesti. Dostop do narave ostaja nespremenjen – urejen režim le poskrbi, da je prihod varnejši, preglednejši in z manj konfliktnih situacij med obiskovalci. Pričakujemo manj divjega kampiranja ter boljšo prevoznost za nujne službe, kar koristi tako obiskovalcem kot lokalni skupnosti,« pravijo. Kot so poudarili, bodo vsa sredstva, zbrana s pobiranjem parkirnine, ostala na območju. »Sredstva grede za redno vzdrževanje parkirne površine, zimsko službo (pluženje, posip), odvoz odpadkov in širitev ločenega zbiranja, odgovornostno zavarovanje, označevanje in obveščanje obiskovalcev (smerokazi, informativne table), urejanje pešdostopov in klopi, del pa za podporo gasilcem in drugim službam pri intervencijah v dolini ter za osnovno ureditev sanitarij

Po novem je pri Domu v Kamniški Bistrici treba plačati parkirno. / FOTO: NIKA TOPORIŠ

in okolice Doma,« pravijo pri MKK, a. s., in dodajajo, da je njihov primarni cilj, da se vsak evro vrne v bolj urejeno in varno izhodišče za obisk Kamniške Bistrice. Trenutno je mogoče parkirno plačati z aplikacijo EasyPark ali z gotovino v TIC Kamnik. A takšna ureditev ni najbolj priročna za vse, zlasti ne za starejše obiskovalce, ki pogosto niso vešči uporabe mobilnih aplikacij. »Vzpostavljamo redno smo v dogovorih z na-

šimi najemniki v neposredni bližini Doma v Kamniški Bistrici, da bi omogočili tudi nakup parkirnega listka z gotovino pri njih. Preučujemo tudi možnost občasnega ročnega pobiranja v konicah sezone,« so nam povedali pri MKK, a. s., in dodali, da imajo v načrtih za prihodnjo sezono dodati vsaj še eno dodatno gotovinsko možnost. Leto 2025 je poskusno. Rezultate bodo sproti spremljali, vmesno oceno pripravili po

glavni sezoni, končno pa konec leta. »Če bo treba, bomo prilagodili višino parkirnine, plačilne možnosti ali razporeditev parkirnih mest.« V prihodnjem letu načrtujejo dodatne naložbe: širitev parkirišča, bolj jasno signalizacijo, dodatne točke za ločeno zbiranje odpadkov, urejene pešpote in klopi ter vidnejše informativne table. »Naš cilj je manj kaotičnega parkiranja in boljša pretočnost ob največjih obiskih.«

Prejeli smo

Praznovanje dneva državnosti – 3

V Kamničanu/ki je bilo dne 8. 8. 2025 objavljeno pismo bralcev Miroslava Potočnika. Na razna pisma se ne oglašam, tokrat pa moram narediti izjemo. V njegovem pisanju je mnogo ne le polresnic, ampak tudi neresnic in celo obtoževanja. Zapisni med narekovanji so dobesedni navedki. »Letošnja proslava v spomin na dogodke, ki so se zgodili pred 34 leti, ko je bila razglašena neodvisna in samostojna republika Slovenija v organizaciji Občine Kamnik, je postala politikantska proslava SDS z govorom slavnostnega govornika Jelka Kacina, člana te stranke in njihovega društva VSO ...« Politikantski je odnos pisca do te slovesnosti, kajti vse, kar ne »diši« po levem političnem polju in njihovih ocenah, je politikantstvo, potvarjanje zgodovine ... Jelko Kacin ni član SDS (bil je član LDS). VSO ni društvo v lasti SDS, ampak

so to združenje ustanovili pripadniki vseh strank nekdanje koalicije DEMOS, tudi neopredeljeni in celo člani nekaterih levih strank. Trenutni predsednik VSO je gospod Lojze Peterle, ki tudi ni in ni bil nikoli član SDS. Glede govora gospoda Kacina bi pa rekel le to: on prihaja z leve politične opcije, ker pa je bil v času osamosvajanja v središču dogajanja, ve, kaj in kako se je dogajalo – iz čisto prve roke. Verjamem, da tako podana resnica ne ustreza vsem, tako kot zgodovina osamosvojitve, ki jo podaja Združenje veteranov vojne za Slovenijo, ki namerno izloča glavne akterje osamosvojitve, tudi ne ustreza vsem. Tudi sam sem bil sredi tega dogajanja in priznam, da je moj spomin zelo podoben govorniku. »Zato se ne udeležujem več nekdanjih skupnih, danes pa političnih proslav, ki jih v Kamniku v Domu kulture prireja Demos na Kamniškem. Proslav s kritiziranjem bivšega socialističnega sistema ... / Naslednica Demosa, opozicijska stranka SDS ... / že vsa leta potvarja zgodovino NOB.« Slovesnosti ob dnevu samostojnosti in enotnosti v Kamniku do leta 2010 ni bilo. Dne 26. 12. 2010 je Društvo Demos na

Kamniškem prvič samostojno organiziralo to proslavo v prostorih galerije Mihe Maleša. Tudi naslednje leto je bila slovesnost tam, potem pa smo se na predlog tedanjega župana Marjana Šarca preselili v dvorano OŠ Toma Brejca. Ker je bila ta dvorana prevelika, smo se za več let preselili v Dom krajanov v Šmarci. Leta 2020 pa je bila prva proslava v Domu kulture Kamnik organizirana kljub kovidu in tedaj je prvič pri organizaciji sodelovala Občina Kamnik. To obliko sedaj peljemo dalje. Ta proslava torej ni bila nikoli organizirana kot »skupna« proslava (to je mišljeno kot proslava KOVDO), vedno pa se trudimo, da bi se je udeležilo čim več občanov. Tudi govorce izbiramo tako, da skušamo organizirati »povezovalno« proslavo brez kakršnih koli skrajnosti, kar pa smo v preteklosti, žal, že mnogokrat poslušali na proslavah dneva državnosti. Je pa žalostno, da tudi tako svetle bližnje zgodovine naše mlade države nismo sposobni primerno obeležiti, pa čeprav so spomini in pričevanja še kako živi in tudi dokumentirani. Društvo DEMOS na Kamniškem smo v Kamniku ustanovili leta 2010 zato, ker želimo, kot smo zapisali v zapisniku

ustanovnega občnega zbora: ohranjati vrednote koalicije Demos tako na državni kot na lokalni ravni, ohranjati pomen in vrednote slovenske osamosvojitve, ohranjanje in obeleževanje spominov na obdobje demokratizacije in osamosvajanja Slovenije, spodbujati narodno zavest in utrjevati domoljubje, poudarjati pomen tradicionalnih moralnih vrednot in parlamentarne demokracije ter sodelovati v družbenem življenju v svojem lokalnem in tudi širšem okolju. Izjave o kritiziranju bivšega socialističnega sistema ne bom komentiral, saj je vsak komentar odveč. Trditev, da je SDS naslednica DEMOSA, pa tudi ne drži. SDS je naslednica SDZS, ki je imela ustanovni občni zbor 16. 12. 1988 in njen prvi predsednik je bil Kamničan France Tomšič. Še morda o »preštevanih kostih in potvarjanju zgodovine NOB« – tudi tega ne bom komentiral, saj je neresnic in sprenevanja o teh temah že preveč napisanih, tematika pa je težka in globlja, ki jo po 80-ih letih nismo znali niti hoteli razčistiti.

PREDSEDNIK DRUŠTVA DEMOS NA KAMNIŠKEM JOŽE BERLEC, KAMNIK

V Stranjah odprli nov plezalni center

V Spodnjih Stranjah je pred kratkim vrata odprl nov plezalni center Origo.

NIKA TOPORIŠ

Spodnje Stranje – Plezalni center prinaša najdaljše balvanske smeri na svetu. Temerijo kar 28 metrov, kar plezalcem omogoča bistveno daljše in raznolike vzpone. Rekord preplezane smeri trenutno znaša minuto in dvajset sekund, pravi lastnik centra Mirko Kovačič. Ideja za plezalni center se je porodila precej spontano – Kovačič je imel v lasti prosto halo, zamisel pa dobil ob naključnem pogovoru med mamico in otrokom, ki je želel praznovati rojstni dan v plezalnem centru. Gradnja je zahtevala natančno načrtovanje, saj so želeli združiti inova-

tivno arhitekturno rešitev, sodobno tehnologijo in visoke varnostne standarde. Velik del sistema deluje samodejno – tudi ogrevanje in hlajenje, ki ga upravlja umetna inteligenca in poskrbi, da je temperatura v dvorani vedno optimalna. Dostop do centra je zasnovan povsem sodobno – obiskovalci vstopnino poravnajo na avtomatu pred vhodom, nato pa se vrata samodejno odprejo. Tak sistem omogoča, da center obratuje tudi zunaj običajnih delovnih ur. Kovačič verjame, da bo zanimanje za plezalni center še naraščalo, zlasti v hladnejših mesecih, ko se plezalci umaknejo z naravnih sten.

Nov plezalni center se ponaša z najdaljšimi balvanskimi smermi na svetu. / FOTO: ORIGO CENTER

GIMNAZIJA IN SREDNJA ŠOLA RUDOLFA MAISTRA

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

Odločite se lahko za dokončanje izobrazbe, prekvalifikacijo ali povsem nov poklic.

Izbirate lahko med programi za pridobitev izobrazbe: - predšolska vzgoja - ekonomski tehnik - gastronomija in turizem - gimnazija - maturitetni tečaj Po dogovoru izvajamo individualne ali skupinske tečaje tujih jezikov (angleščina, nemščina, italijanščina, francoščina ...) in računalništva za posameznike ali podjetja.

PRIDRUŽITE SE MAISTROM!

Znanja ni nikoli preveč, za učenje pa nikoli prepozno – na GSŠRM Kamnik poleg mladine izobražujemo tudi odrasle, zato vabljeni, da se nam pridružite!

Več informacij najdete na naši spletni strani pod zavihkom ODRASLI www.gssrm.si

Lahko se osebno oglasite v pisarni IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH ali nas pokličete: 01-830-32-28 ali 01-830-32-12.

KULTURA

Izvrstne razstave, gosti in dogodki

V Galeriji Prečna že vse poletje nizajo zanimive razstave in dogodke. Eden takih je bila umetniška intervencija, pri kateri sta interaktivno sodelovala kiparka Majda Gregorič in plesalec butoha Ryuzo Fukuhara iz Japonske. V enakem duhu nadaljujejo v jesen – trenutno z razstavo Mihe Eriča, nato Rafaela Košca Tekavca. Oba sta vsestranska umetnika.

KATJA DOLENC

Kamnik – Galerija Prečna več kot uspešno nadaljuje svoje poslanstvo, saj vseskozi skrbi za zanimive sodobne razstavljalce in umetniške dogodke. Ti se odvijajo ob odprtjih razstav ali kot umetniška intervencija ali performans med njihovimi postavitvami. Malo pred zaključkom razstave Razkritje (drugič) kiparke Majde Gregorič, Primorke, ki živi v Ljubljani, so tako izvedli res nevsakdanjo plesno intervencijo, na kateri je z butoh plesom sodeloval Ryuzo Fukuhara iz Japonske, ki že šestnajst let živi in ustvarja v Sloveniji. Za ples butoh je značilno, da zajema raznoliko paleto dejavnosti, tehnik in motivacij za ples, nastop ali gibanje. Prepozna se po izredno počasnih in kontroliranih gibih, s katerimi plesalec največkrat izraža notranjo stisko. Umetniške oblike vključujejo igrive in groteskne podobe, tabu teme ter ekstremna ali absurda okolja. Tradicionalno se izvaja v belih oblačilih in ličilih, danes pa po svetu delujejo skupine

z različnimi estetskimi ideali in nameni.

Kljub majhnemu prostoru galerije se je v petek, 1. avgusta, v in pred njo zbralo večje število ljudi, saj je dogodek pritegnil tudi mimoidoče. Ob razstavljenih delih, ki so bili večinoma napravljeni v žgani glini, ter nekaterih slikah je Fukuhara plesal butoh, občasno pa se je vključila tudi Gregoričeva. Skupaj sta soustvarila enkratno umetniško doživetje, saj sta likovni in plesni dimenziji dodala še zvok. Američan Matthew McQuarrie, ki vodi zasebno Galerijo Prečna, je povedal, da so v svetu takšni kombinirani butohski dogodki že dolgoletna praksa in da bodo v prihodnosti pripravili še kakšnega.

Dne 8. avgusta je sledilo odprtje razstave Prečni rezi grafika, ilustratorja in glasbenika Miha Eriča, Ljubljancana, ki živi in ustvarja v Preboldu, za katero je zaradi umetniške vsestranskosti poskrbel avtor kar sam. Ustvaril je edinstveno zlitje svoje vizualne umetnosti in žive avtorske glasbe, ki združuje različne stile. Do jutri, 30. avgusta, so še na ogled linorezi, lesorezi

in visoki bakrorezi, ki jih je naredil v preteklih sedmih letih, na njih pa je predstavljena figuralika, realistična in nadrealistična družbeno zbadljiva motivika, ki prehaja v grotesko. Kot zanimivost so razstavljene tudi neokvirjene črno-bele grafike, kakršne pridejo izpod grafične preše, ter matrice iz lesa in bakra, ki se običajno ne razstavljajo.

Že naslednji petek, 5. septembra, pa bo ob odprtju razstave Svetloba lesa ob 20. uri ponovno zanimiv večer. Obiskovalci bodo ob družbi kiparja, slikarja, kaligrafa, grafika in pedagoga Rafaela Košca Tekavca iz Hoč pri Mariboru ter kitarista, kantavtorja in avtorja stripov Martina Ramoveša, ki bo v živo izvajal akustično glasbo, lahko doživeli edinstveno združitev sodobne vizualne umetnosti in tradicionalnih zvrsti. Razstava bo zanimiva, saj avtor v svojih delih združuje tradicionalne tehnike obdelave lesa s sodobnim umetniškim izrazom, odprta pa bo tudi v času prireditve Dnevi narodnih noš in oblačilne dediščine (12.–14. septembra), ko bo možno umetnika spoznati pri delu.

Brez leč, zgolj svetloba in čas

V Foto klubu Kamnik so avgusta pripravili razstavo fotografij, ki so nastale z uporabo preprostih kamer brez leč.

ANA STANOVNIK PERČIČ

Kamnik – Razstava z naslovom Pinhole fotografije, kot z angleško besedo pravimo tovrstnim preprostim kameram, je bila na ogled med 11. in 25. avgustom v prostorih kamniškega fotografskega kluba.

»Gre za eno najbolj osnovnih, a hkrati čarobnih oblik fotografije, kjer svetloba sko-

lov, kot so škatle za čevlje, pločevinke ...« so v besedilu ob razstavi, ki je potekala v času Kamfesta, zapisali člani, ki so fotografije tudi sami razvili v klubiški temnici.

»V času, ko nas digitalni zasloni zasipajo z nešteti podobami, pinhole fotografija zahteva potrpežljivost, premišljenost in zaupanje v neviden proces,« je povedal Tomaž Berčič, od letošnjega

opremo, a prav to predstavlja dodano vrednost. »Vsaka fotografija je hkrati posnetek in odtis časa. Rahle mehke linije, vinjetiranje in posebna perspektiva so značilni pečat te tehnike. To so napake, ki so ji dale značaj,« je še povedal Berčič, ki dodaja, da so z razstavo med drugim želeli sporočiti tudi, da fotografija ni le lovljenje trenutka s sodobnimi napre-

Fotografije so člani razstavili v klubiških prostorih. / FOTO: DUŠAN LETNAR

zi drobno odprtino zariše podobo na fotografski material, največkrat kar fotografski papir. Vse kamere so izdelali razstavljalci sami iz najbolj preprostih materia-

leta novi predsednik Foto kluba Kamnik. Rezultat dela s pinhole kamerami je daleč od tehnične popolnosti, ki jo lahko dosežemo s sodobno fotografsko

dnimi fotoaparati, pač pa »tudi odkrivanje sveta na počasnejši, bolj premišljen način – z radovednostjo, ki jo včasih v naglici pozabimo«.

Bralna priporočila iz Knjižnice Franceta Balantiča Kamnik

Srečanja s knjigo

ZEHRRA BEĆIRAGIĆ

V kamniški knjižnici ravno kar nastaja nova brošura Srečanja s knjigo v sezoni 2025/26. Kmalu bo objavljena na spletni strani knjižnice. Gre za izbor knjig, ki jih bomo brali na naših bralnih skupinah. Imamo kar osem takšnih skupin od Komende do Motnika!

Še vedno ostajam voditeljica treh bralnih skupin, za vsako skupino sem pripravila seznam knjig. Danes vam ne bom predlagala knjig s

seznama, naj ostanejo skrivnost do izida brošure, temveč predstavila svoje dopustniško branje. Na moji nočni omarici, v dnevni sobi in na vrtu v poletnem času najdemo različne naslove. Noč je novela švedske pisateljice Sare Gordan (1972), katere zgodba spregovori o najmočnejši obliki ljubezni – ljubezni, ki jo starš čuti do svojega otroka. Lani sem prebrala roman Olive Kitteridge ameriške avtorice Elizabeth Strout. Za roman je avtorica prejela Pulitzerjevo nagrado za književnost. Knjiga je že dobila nadaljevanje, roman Ponovno Olive, prebrali jo boste v enem dnevu. Kaj morem, če se ne morem ustaviti, ko me knjiga povleče v svoj vrtinec in moram prebrati vsa dela pisateljice Elizabeth Strout, ki so na voljo v naši knjižnici? Lucy Barton, ki mora nekaj mesecev preživeti v bolnišnici v New Yorku, nam podari spomine iz svojega otroštva v romanu Ime mi je

Lucy Barton. V zadnjem romanu Vse je mogoče nas pisateljica skozi zgodbe prepriča, da je res vse mogoče. Pisateljica Guadalupe Nettel, gostja letošnjega festivala Fabula, v romanu Edinka raziskuje kompleksne odnose med materinstvom, svobodo in družbenimi pričakovanji. Francoska pisateljica Constance Debré v romanu Love Me Tender predstavi izkušnjo ločene protagonistke, homoseksualnega življenja in bitke za skrbništvo nad otrokom. Zdaj opažam, da bralcem priporočam skoraj izključno ženske avtorice. Ne, tega nisem načrtovala – preprosto zgodilo se je. Na koncu pa vendarle dodajam še eno izjemo: biografijo Michaela Martensa V požaru svetov: Ivo Andrić, zgodba evropskega življenja. Gre za izjemno pripoved o pisatelju, ki je s svojim delom in življenjem utelešal prelomne zgodovinske trenutke 20. stoletja. Lep ostanek poletja!

Majda Gregorič (levo, pred sliko v rdečem) in Ryuzo Fukuhara (na tleh) med interaktivnim umetniškim sodelovanjem / FOTO: KATJA DOLENC

DOBRA OGRAJA, DOBRI SOSEDJE.

- dvoriščna vrata
- ograje
- zapornice
- kontrola pristopa

041 812 178
www.dorman.si

FOTO: OSEBNI ARHIV

KULTURA

Družba razdalj, bližina umetnosti

Razdalje, ki nastajajo in se vedno bolj bohotijo v današnjem »krasnem novem svetu«, vsak na svoj način zaznavajo štirje sodobni umetniki s Kamniškega: Nina Koželj, Oliver Pilič, Matevž Sterle in Louise Winter. Njihova umetnost je ta čas čisto blizu na razstavi Tako blizu, tako daleč v Galeriji Miha Maleš.

IGOR KAVČIČ

Kamnik – »Moram reči, da me je naslov Tako blizu, tako daleč takoj pritegnil. Zakaj? Ker v nekaj besedah veliko pove o svetu, v katerem živimo. O tem, kako hitro se oddaljimo drug od drugega in kako hitro se znamo oddaljiti tudi sami od sebe,« je ob odprtju razstave v Galeriji Miha Maleš nekaj dni pred začetkom poletja v nagovoru dejala kamniška podžupanja Romana Učakar. »Ampak danes sem tukaj zato, ker verjamem, da ima umetnost moč, da nas ustavi, da nas poveže in nas spomni na tisto, kar je zares pomembno. To še posebej velja, ker predstavljena umetnost prihaja izpod rok ustvarjalcev, ki živijo in delujejo tukaj, v našem Kamniku.«

Galerija je bila polna obiskovalcev, saj so razstave v njej vselej tudi dogodek. Pri aktualni razstavi Tako blizu, tako daleč ni šlo le za dogodek, bil je tudi praznik. Praznik zato, ker se tokrat s svojimi deli predstavljajo štirje sodobni likovni umetniki, prepoznavni tako v lokalnem kot širšem slovenskem prostoru in tudi v tujini, ki s svojo kvaliteto in izvirnimi pristopi nadaljujejo bogato zgodovino kamniške likovne umetnosti.

V iskanju nazaj k človeku

Gre torej za skupinski projekt štirih sodobnih likovnih umetnikov, ki ustvarjajo na Kamniškem. Z deli, ki so nastala ob razmislekih kustosinje razstave Saše Bučan, se predstavljajo grafik Oliver Pilič, slikar in restavrator Matevž Sterle, grafičarka in kiparka Nina Koželj ter umetnica, pisateljica in kuratorka Louise Winter,

Saša Bučan, Oliver Pilič, Louise Winter, Nina Koželj in dela Matevža Sterleta / FOTO: IGOR KAVČIČ

obe s prostorskimi postavitvami.

»Umetniki se skozi svoja dela poglobljajo v čas, v katerem živijo in ustvarjajo. Čas, ko je umetnost vse prepo-gosto potisnjena na rob in se o njej vse prevečkrat govori kot o zajedalki, ki da ne ustvarja nobenega dobička. Čas, ki vse do zadnjega meri samo še v denarju, in slednji, ki vrti, obrača in pogosto obrne svetove,« v besedi k razstavi zapiše Saša Bučan in se hkrati sprašuje, kam je zašla današnja družba, ki na glas kriči o moralnih normah, a že naslednji trenutek pozablja nanje. So vojne, lakota in brezup ljudi res tako daleč, da jih človeštvo, ki svojo srečo kuje na materialnem, ne vidi več?

»To je naš 'krasni' strašljivi nov(r)i svet, v katerem preobilje materialnega in informacij posamezniku onemogoča vsakršno refleksijo (o

vrednotah, emocijah in okolici) in povezavo s svojim jazom, v katerem si lahko osvobojen zgodovine, konvencionalnih vzorcev, preteklosti in postaneš to, kar naj bi živ človek bil – iskren, samosvoj, silovit, emocionalen, sočuten in ustvarjalen posameznik. Tako daleč smo ... in tako blizu vsemu omenjenemu ostaja zvesta domala samo še umetnost in nje akterji,« poudarja kustosinja; da gre v tokratnem razstavnem projektu za preizpraševanje posameznih umetnikov, iskanje in odkrivanje tistega, kar pomeni in kar zaznamuje njihovo notranje bivanje.

Od cvetov do mrtvih muh

V prvem galerijskem prostoru nas pričakajo tri olja na platnu restavratorja in slikarja Matevža Sterleta. V njih se loteva večne teme vanitas z motivom nadnaravno

velikega tulipana in njegove preobrazbe – od lepega cveta do njegovega razpadanja in razkroja.

V velikem prostoru predstavlja še en novejši triptih z naslovom Talking to Francis (Angles Morts), tokrat v podobi treh povečanih izmaličenih obrazov. Obrazi dobesedno boljčijo v gledalca in ga morda sprašujejo, zakaj umika pogled. »Zagotovo nam skušajo za trenutek zamajati tla pod nogami, nas pretresti s svojo grdstjo, opomniti na vse tisto, kar sicer vsakodnevno gledamo samo izza varnega ekrana,« zapiše kustosinja Saša Bučan.

Nasproti tulipanov je na ogled mala skulptura z naslovom 60 sekund avtorice Nine Koželj. Žaba poželjivo v stekleni posodi opazuje najdeno mrtvo muho, ki ob intervenciji umetnice frči okrog ciklaminega cveta.

Druga, večja instalacija v osrednjem prostoru ima naslov Rest in Peace in je iz serije Ostani tako dolgo, kot želiš. V osrčju prostora nas pričakajo visoke travne bilke, ki s pomočjo treh ventilatorjev, nameščenih na stropu galerije, ustvarjajo nihanje in zibanje, ob tem pa ventilatorji s svojim zvokom dajo misliti prijeten šum vetra. Na travnih bilkah so pritrjene čisto prave najdene mrtve žuželke. Saša Bučan zapiše: »Nina Koželj skozi umetniške projekte najpogosteje izraža kritiko sodobne družbe in njenega odnosa tako do posameznika kot do brezglavega uničevanja okolja in predvsem nezavedanja o tem.«

Nadzorne kamere in balon

Vmesni galerijski prostor je zatemnjen, grafike na steni pa osvetljene z zloveščo zele-

tehniki lesoreza; postavitvev v zatemnjen prostor tudi v gledalcu vzbuja občutek nadziranja, saj ne moremo z gotovostjo trditi, da nadzor-nih kamer ni – in tudi če je tako, že tema, v kateri obstanemo, in zaprt prostor vzbudita občutek ujetosti,« ob delu zapiše Saša Bučan.

V prvem prostoru je na ogled prostorska postavitvev naturalizirane Kamničanke, britanske umetnice Louise Winter, katere umetniška praksa je premikanje med predmetom (iz prvotnega okolja), procesom, dogodkom in predstavo. Tokrat je množico malih kamnov nanizala na skorajda nevidne niti, ki visijo s stropa galerije. Saša Bučan o delu dodaja: »Kamni so ready-made objekti, pobrani na številnih poteh, na katerih se je znašla umetnica, niso le objekti, ampak s postavitvijo v umetniško delo dobijo dvojni po-

V okviru letošnjega Kamfesta je po Kamniku potekal prvi Arthod. Ob ogledu različnih kiparskih postavitvev v mestu in mimohodu rojstnih hiš slikarjev Koželjev, Ivana Vavpotiča in nekdanjih ateljejev Karla Zelenka in Staneta Cudermana si je ob vodenem ogledu Saše Bučan ter sodelujočih umetnikov Louise Winter in Oliverja Piliča razstavo Tako blizu, tako daleč ogledala tudi ministrica za kulturo Asta Vrečko.

no svetlobo. Gre za dela iz leta 2016, v katerih se Oliver Pilič, ki s svojim delom posega na področje grafike, slikarstva, ready-made objektov in fotografije, loteva teme pribežnikov na eni in sodobnega tehnološko naprednega pomagala – drona na drugi strani.

»Avtor številne posnetke prenaša iz resnične obstoječe podobe v likovno formo v

men – so hkrati spomin in rezultat umetniškega kreativnega trenutka.«

Umetnica se v drugem galerijskem prostoru predstavlja še s serijo videov The Balloon performance, v katerih spremlja pot nekega balona, ki se naključno, brez vpletnja umetnice, a z interakcijo naključnih posameznikov, »giba« po ulici. Do sredine oktobra.

V ritmu baleta

Zaključuje se prva Poletna baletna šola, ki jo je pripravila Baletna šola Ana. Slednja praznuje tudi peto obletnico delovanja.

NIKA TOPORIŠ

Kamnik – Danes ob 16. uri bo na odru Doma kulture Kamnik potekal zaključni nastop 1. Poletne baletne šole. Na odru bodo obiskovalci lahko videli različne pleske, ki so jih udeleženci usvojili v tem tednu, vključno z izseki z baletnih treningov. Posebno presenečenje pa bodo raznovrstne klasične baletne variacije, ki jih bodo izvedle udeleženske starejše skupine in bodo zagotovo navdušile vse ljubitelje baleta.

Poleg plesnega nastopa Baletna šola Ana vabi tudi na odprtje razstave ob peti obletnici delovanja šole, ki bo v torek,

Baletna šola Ana, ki jo vodi Ana Trojnar, letos praznuje peto obletnico delovanja. Ob jubileju pripravljajo razstavo, katere odprtje bo v torek, 2. septembra.

2. septembra, ob 18. uri v prostorih Občine Kamnik. Obiskovalci bodo imeli priložnost spoznati razvoj šole skozi pet let, razstavo pa bodo popestri-

li tudi baletni in glasbeni nastopi izvajalk Gaje Tare Krušič, Neže Zale Kodrič, Anamarije Graj, Izabele Graj in Gaje

Pohlin. Dogodek bo tako priložnost ne le za spominjanje preteklih uspehov, temveč tudi za navdih pri prihodnjih ustvarjalnih podvigih šole.

Odkup – posek – spravilo in prevoz lesa | Odkup biomase
051 358 368 | info@megales.si | www.megales.si

IZ NAŠIH KRAJEV

Praznik trniča

Potem ko je letošnje muhasto poletje poskrbelo za to, da so na Veliki planini predstavili kar nekaj načrtovanih prireditev, je bil drugi izbrani termin za praznik trniča več kot idealen.

ŠPELA ŠIMENC

Velika planina – Dan trniča se imenuje prireditev, ki se nekaj let zapored poteka pri Preskarjevem muzeju v pastirskem naselju. Njen namen je predstaviti ta prav poseben velikoplaninski sir širši množici, domačim in tujim obiskovalcem. Pa ne le v teoriji, pač pa predvsem praktično. Mlada sirarka So-

kako so ga izdelovali pastirji in podarjali svojim družicam. Najbolj pa obiskovalce delavnice seveda zanima, kako naj naredijo lepo obliko in kako naj ga krasijo,« pripoveduje Sonja. Številni tujci so občudovali izrezljane pisave, s katerimi se krasi trnič, in ugotavljali, kateri simboli so na njih in ali so morda kakšen cvet s pisave videli tudi na planini.

Francoska družina se seje z veseljem lotila izdelave svojega trniča. / FOTO: ŠPELA ŠIMENC

nja Kropivšek, ki vodi delavnico, vnaprej pripravi skuto, iz kepice pa obiskovalci oblikujejo trnič, ga okrasijo s pisavami in nato odnesejo domov. Če ga pravilno posušijo in hranijo (na suhem, kot začimbo, ne v hladilniku), jih lahko njegov okus še dolgo spominja na obisk naše planinskega bisera.

V praksi ni tako enostavno

Tisto nedeljo pred velikim šmarhom, ko se je poletje vrnilo v vsej svoji moči, je planino obiskalo ogromno ljudi. Letošnji obisk praznika trniča je bil tako po besedah Kropivškove precej boljši kot lanski, ki ga je malo skazilo slabo vreme. Delavnica je privabila predvsem družine z majhnimi otroki, ki so se pogumno lotili gnetenja, a hitro ugotovili, da vse skupaj sploh ni tako preprosto. »Vmes, ko se ukvarjajo s trničem, jim pripovedujem zgodbo o tem,

Pastirica Mica

Ker se delavnica odvija pred Preskarjevim muzejem, obiskovalci mimogrede izvedo še marsikaj zanimivega. Letos je bila na njej prisotna tudi Breda Dular, bolj poznana kot Pastirica Mica, ki prvič celo poletje preživlja na planini, kot vodička. Obiskovalce seznanja z bogato pastirsko dediščino, od Kropivškove pa se je priučila tudi izdelave trniča. Ko tako obiskovalcem razlaga zgodbo tega romantičnega sira, simbola ljubezni, z nami deli še eno simpatično zgodbo: »Slovenci smo malce bolj zaprt narod in pastirji so si s tem, ko so ljubezen izražali s podarjanjem trniča, dvorjenje precej olajšali. Marsikateri tujec iz bolj zahodnih držav se poheca, da bi tak način moral obstajati še danes, da bi šlo tako precej lažje kot z besedami. Verjetno je v tem hecu tudi malo resnice.«

Pod kostanji se je poleti dogajalo

Na Turistični kmetiji Pod kostanji, ki se nahaja v naselju Vrhe v Zgornjem Motniku, so v letošnjem poletju izvedli prvi teden projekta z naslovom Taste & Tale – Doživetje okusov in zgodb.

ŠPELA ŠIMENC

Zg. Motnik – Zgodbo družine Grojzdek iz Domžal morda že poznate. Pred petimi leti so za seboj pustili udobno življenje v mestu in se podali novemu življenju naproti. Kar deset let so iskali primerno kmetijo, kjer bi zaživel v naravi, in jo – ko so že obupali in se lotili renovacije domače hiše – našli. Za mamo Mojco je bila to ljubezen na prvi pogled, navdušenju sta sledila tudi mož Marjan in devetnajstletni sin Enej (hči Maja z družinico živi v dolini). Le pol leta potem, ko so se prvič pripeljali na kmetijo (včasih se je reklo Pr'Andrejčk, danes nosi ime Turistična kmetija Pod kostanji), so na njej tudi zaživel. »Tisti trenutek, ko smo se prvič pripeljali na dvorišče, sem rekla – ma briga me za novo hišo, samo da sem jaz v gozdu,« pripoveduje Mojca, ki najbolj uživa ob nabiranju zelišč, kostanja, vrtnarjenju ... Do danes ne njej in ne Marjanu ni bilo niti za trenutek žal te pogumne odločitve. Življenje v mestu je bilo hitro pozabljeno. »Danes

imam težavo iti dol v dolino, ne vem, kako smo skoraj petdeset let lahko tako živeli. Narava mi pomeni več kot vse ostalo. Mir in dejstvo, da poješ tisto, kar prideláš, naravno, brez škropiv,« nam pripoveduje Marjan, ki je prej delal v lesarstvu, kmalu po selitvi pa ostal na kmetiji, kjer se ukvarjajo s turistično dejavnostjo. Enodnevni doživetjem na kmetiji za družine, šole in vrtce se je pred kratkim pridružila tudi možnost prenočevanja, za otroke imajo v pripravi raziskovalne tabore. Poleti pa je v praksi zaživel tudi projekt, ki ga je Mojca Grojzdek razvijala na 5. Vseslovenskem turističnem start-up vikendu. Imenuje se Taste & Tale – Doživetje okusov in zgodb.

Pomen povezovanja generacij

En teden v avgustu so se na kmetiji vsak dan družili skozi kulinariko, naravo in pripovedi. Naključni obiskovalci (nekateri so prišli iz tujine in na kmetiji tudi spali) so s pomočjo domačinov navdušeno pekli kruh, izdelovali trnič, tuhinjsko filo, štruklje, raziskovali zelišča in zgodbe

Deklica Linda je na kmetijo na teden doživetij prišla s starši iz Češke. / FOTO: ŠPELA ŠIMENC

iz preteklosti, gobarili, spoznavali živali, jahali, se družili ob ognju ... Glede na njihove odzive bodo na kmetiji zasnovali program za naprej, ideja so tako večdnevna kot enodnevna Taste & Tale doživetja. Vsemu dogajanju Pod kostanji je in bo skupno povezovanje generacij ter ustvarjanje okolja in prihodnosti, ki temelji na spoštovanju preteklosti. »Na naši kmetiji

verjamemo, da je izmenjava znanja med generacijami neprecenljiva. Starejši nosijo v sebi bogastvo izkušenj, ki jih ne najdeš v nobeni knjigi, mladi pa prinašajo radovednost, sveže ideje in energijo,« pripoveduje Mojca, zelo zadovoljna s prvim tednom doživetij. In zagotovo ne zadnjim, kajti Pod kostanji imajo idej še zelo veliko. Časa in volje za njihovo uresničevanje pa tudi.

Živahna Izmenjevalnica

Izmenjevalnica oblačil, ki jo že peto leto organizira Mladinski center Kotlovnica, se je odlično vklopila v lokalno okolje. Na prvi je bilo deset obiskovalcev, danes jih vsak mesec pride okoli sto.

ŠPELA ŠIMENC

Kamnik – Da ima Kamnik mesečno Izmenjevalnico oblačil, je pravzaprav kriva nemška prostovoljka, ki je trend zaznala doma in predlagala, da ga preizkusijo tudi v Kamniku. Kot nam pove Eva Klobčar, ki skupaj z Anjo Urankar bdi nad izmenjavo oblačil, so imeli na prvem dogodku dve škatli oblačil, prišlo pa je zgolj deset ljudi. Niso obupali in iz meseca v mesec je bil obisk večji, v zadnjem obdobju se vsakič oglasi okoli sto obiskovalcev. Nekateri oblačila in obutev samo prinesejo, drugi samo odnesejo, tretji pa dejansko prineseno zamenjajo za nekaj drugega. »Imamo povsem svoboden sistem in to je ljudem všeč. Všeč jim je tudi, da oblačila in obutev sortiramo, odraslo in otroško posebej, pa tudi po številkah,« pravi Eva, s katero smo se pogovarjali na 45. izvedbi Izme-

njevalnice oblačil, ki se je na barutanskem travniku dogajala v času letošnjega Kamfesta.

Lepo ohranjena oblačila

Na vsakem dogodku pomaga vsaj pet prostovoljcev, tokrat jih je bilo malo več. Ti urejajo, sortirajo, pregledujejo in razvrščajo oblačila.

Na izmenjevalnici, ki je potekala v času Kamfesta, je bilo zelo živahno. / FOTO: ŠPELA ŠIMENC

Kot nam pove ena izmed njih, Isa, ljudje prinašajo lepo ohranjena oblačila, ni veliko umazanih ali strganjih. Sama se je odločila za prostovoljstvo v mladinskem centru zato, ker tako spozna mnogo zanimivih ljudi, na izmenjevalnicah pa tudi najde marsikatero lepo oblačilo zase. »Super bi bilo, če bi

nam uspelo zmanjšati hitro modo,« pravi Isa. Za rokav pocukamo še eno izmed obiskovalk, Kamničanko Mileno Toplak, ki zadnje mesece redno prihaja na izmenjevalnico. »Preveč cunj imamo in preveč se jih zavrže. Sama zadnja leta zelo premišljeno nakupujem oblačila, na izmenjevalnicah pa se dobijo res luštne stvari,« nam pove in pokaže na skraj nov plašček, ki ga je tokrat našla za svojo hčer. Zavržemo veliko preveč oblačil, pa tudi hrane, in treba je opozarjati na oboje. S tem namenom se je poletni izmenjevalnici pridružila še Disko juha, oboje skupaj pod imenom Futr pa gvant. Medtem ko so obiskovalci brskali za oblačili, je izpod rok kamniških tabornikov pridišalo po zelenjavni juhi iz ekoloških, sezonskih, lokalnih in etičnih sestavin in tudi takih, ki bi šle sicer v smeti. Pripravljen juha je bila za vse na voljo brezplačno.

Her nec, d. o. o.
Spodnje Pirniče 52c
1211 Ljubljana Šmartno
T: 01 362 10 11

Her nec
VLEČNE KLJUKE

Kvalitetna in hitra montaža

BRINK

www.hernec.si
info@hernec.si

Gorenjski Glas

52.

**DNEVI NARODNIH NOŠ
IN OBLAČILNE DEDIŠČINE**

KAMNIK, 12. – 14. 9. 2025

Festivalu v pozdrav
str. 10

Zgodba o paru z naslovnice
str. 11

Bela krajina se predstavi
str. 13

Zeleni Jurij – kamniška plesna zgodba
str. 14

Program 52. DNN
str. 16

52. DNEVI NARODNIH NOŠ IN OBLAČILNE DEDIŠČINE

KAMNIK, 12. – 14. 9. 2025

Drage občanke, dragi občani,

Kamnik bo letos že dvainpetdesetič zaživel v barvah, zvokih in oblačilih slovenske ter svetovne etnološke dediščine. Od 12. do 14. septembra 2025 bo naše srednjeveško mestno jedro gostilo največji etnološki festival v Sloveniji – Dneve narodnih noš in oblačilne dediščine. Ljubezen do izročila, plesov in kostumov je tisto, kar ohranja naš narod. Folklor ni zgolj ples – je zgodba o naši kulturi, naših prednikih in naši zgodovini, ki jo v Kamniku vsako leto ponosno obujamo in praznujemo. Posebej me veseli, da bo letošnji **slavnostni govornik dr. Janez Bogataj**, eden najvidnejših slovenskih etnologov. Že desetletja predano raziskuje in ohranja našo kulturno dediščino ter s svojim bogatim znanjem, obsežnimi raziskavami in številnimi publikacijami pomembno prispeva k prepoznavnosti slovenske identitete – tako doma kot v svetu. Letošnja **osrednja festivalska regija** bo Bela krajina – dežela belih lanenih oblačil, naglavnih rut in predpasnikov, ki v sebi nosijo stoletno eleganco in preprostost. Spoznali boste belokranjske pisanice, okusili znamenito belokranjsko pogačo in doživeli pristne trenutke njihove kulture. Bela krajina je tudi dom starodavnega junaka zelenega Jurija, mitskega prinašalca pomladi iz poganskega izročila, ki še danes živi v obredih, pesmih in plesih ter nas opominja na večni krogotok

življenja. V Kamniku bo zeleni Jurij letos prišel v posebni podobi – v spremstvu sodobnih plesalk in plesalcev Plesnega kluba Šinšin pod mentorstvom Ane Medvešček ter ob glasbeni spremljavi kamniškega ustvarjalca Gašperja Selka, ki posebej za to priložnost snujejo avtorsko glasbeno-plesno predstavo. Vabljeni, da si jo skupaj ogledamo. V treh festivalskih dneh bo Kamnik združil vse slovenske pokrajine in številne tuje folklorne skupine. Pestro dogajanje bodo popestrili sejem domače obrti, kulinarčne delavnice, glasba, ples in umetniške predstavitve. Vrhunec praznika bo nedeljska povorka čudovitih narodnih noš – mogočen prikaz pripadnosti, tradicije, ponosa in povezanosti generacij. Oblačilna dediščina je del naše identitete in most do preteklosti, ki ga z ljubeznijo prenašamo na mlade rodove. Zato iskrena hvala vsem ustvarjalcem festivala – ekipi Zavoda za turizem in šport Kamnik pod vodstvom Luke Svetca, sodelavcem Javnega sklada za kulturne dejavnosti s Tonetom Ftičarjem na čelu ter številnim prostovoljcem, ki s svojim delom prispevate, da se naša dediščina ohranja in nadgrajuje. Naj nas 52. Dnevi narodnih noš in oblačilne dediščine povezujejo, navdihujejo in spominjajo, kdo smo. Dobrodošli v Kamniku!

Vaš župan Matej Slapar

Drage Kamničanke, dragi Kamničani, dragi obiskovalci našega mesta,

dobrodošli na 52. Dnevih narodnih noš in oblačilne dediščine! Letos bomo osrednjo pozornost namenili Beli krajini, območju, ki ga odlikujejo bogata oblačilna dediščina, živahna folklorna dejavnost, edinstvena obrt in okusna kulinarika. Ponosni smo, da bomo Belokranjce v Kamniku gostili na najlepši možni način – s pestrim programom, ki bo prikazal srce in dušo njihove kulture. Naš festival ima dolgo in ponosno tradicijo, a zavedamo se, da ta prinaša tudi veliko odgovornost. Zato ga vsako leto nadgrajujemo – skrbno izbiramo najboljše izvajalce, razvijamo nove vsebine, povezujemo različne slovenske kraje in s tem hkrati predstavljamo tudi Kamnik v najlepši luči. Letošnje poletje smo že dokazali, da znamo pripraviti kakovostne dogodke, pri katerih ni v ospredju hitro ekonomsko maksimiranje, ampak dolgoročna rast ugleda in kakovosti. Da vse poteka, kot je treba, so potrebne dolge priprave, številne ure dela in predanost vseh vpletenih. Ob tem pa ne pozabljamo na našo odgovornost do okolja – letos tudi na

tem velikem festivalu uvajamo kozarce za večkratno uporabo, s čimer bomo zmanjšali količino odpadkov. Posebno veseli smo tudi vedno večje udeležbe lokalnih gostincev, ki dajejo prireditvi domač pečat in krepijo pripadnost vseh deležnikov. Naj poudarim, da nas čaka izjemno zanimiv program tudi pred večernimi zabavnimi koncerti. Že čez dan boste lahko uživali v številnih nastopih, delavnicah in predstavitev. Prav posebej vas vabim na glasbeno-plesno predstavo Zeleni Jurij, ki smo jo na Zavodu za turizem in šport Kamnik ustvarili skupaj s kamniškimi ustvarjalci – na ogled bo v petek in soboto in zagotavljam vam, da bo doživetje posebno. Festival se razvija v pravo smer, a odprti smo za vsako vašo misel, pohvalo ali kritiko – le tako bomo še boljši. Hvala vsem občanom, ki nas podpirate, in se vidimo na 52. Dnevih narodnih noš in oblačilne dediščine. Naj bo to praznik veselja, druženja in spoštovanja naše skupne dediščine. Veselimo se vašega obiska.

Luka Svetec, direktor Zavoda za turizem in šport Kamnik

Programski vrhunci DNN 2025

Petek, 12. september

Festival se bo začel ob 17.00 s koncertom Mestne godbe Kamnik in nastopom kamniških mažoret, sledili bodo nastopi folklornih skupin iz Kamnika in Bele krajine ter glasbeno-plesna predstava Zeleni Jurij. Večer bo sklenil koncert priljubljenega Dejana Vunjaka ob 20.30.

Sobota, 13. september

Dopoldan bo namenjen godbeni in harmonikarski glasbi, predstavitev belokranjske pisanice, predelave volne in lanu ter delavnici priprave belokranjske pogače. Popoldanski program bo preplet ljudske glasbe (orgličarji, tamburaši, citrarji), predstavitev tradicionalnih obrti in več folklornih nastopov, večer pa se bo zaključil z Domnom Kumrom in Slovenskimi muzikanti.

Nedelja, 14. september – dan velikega praznovanja!

Dopoldne nas bodo pozdravili pritkrvalci in pihalni orkester, sledil bo bogat folklorni program s skupinami s Hrvaške, Latvije, Nemčije in Srbije, ob 15.00 pa nas čaka veličastna povorka narodnih noš, na kateri se bo predstavilo okoli 2.000 udeležencev iz Slovenije in tujine. Dan bomo sklenili z nastopom Podokničarja in koncertom kamniških narodnozabavnih ansamblov.

52. DNEVI NARODNIH NOŠ IN OBLAČILNE DEDIŠČINE KAMNIK, 12. – 14. 9. 2025

Kamnik bo tudi letos zažarel v barvah, ritmih in melodijah slovenske kulturne dediščine

Med 12. in 14. septembrom 2025 bomo gostili že 52. Dneve narodnih noš in oblačilne dediščine, največji etnološki festival v Sloveniji, ki vsako leto privabi več deset tisoč obiskovalcev ter udeležence iz Slovenije in tujine.

Pri organizaciji letošnje, že 52. izvedbe Dnevov narodnih noš in oblačilne dediščine smo z veseljem in ponosom sprejeli odločitev, da **bo prav belokranjska narodna noša osrednji predstavnostni element celostne grafične podobe festivala. S tem želimo izkazati zahvalo in spoštovanje do Bele krajine, ki se ponaša z najstarejšim folklornim festivalom v Sloveniji – Jurjevanjem.** Ker so Dnevi narodnih noš največji etnološki festival v državi, je povezava med našima festivaloma ne le lepa, temveč tudi globoko smiselna in naravna.

Bela krajina se bo predstavila s svojo edinstveno narodno nošo, prepoznavno po belih lanenih oblačilih, značilnih naglavnih rutah ter predpasnikih. Njihova noša izraža preprostost, eleganco in stoletno skrb za tradicijo, ki je še danes živa in spoštovana. Ob tem bodo obiskovalci lahko spoznali tudi belokranjske pisanice – ročno izdelana velikonočna jajca, poslikana s tradicionalnimi voskanimi vzorci – ter doživeli pristne belokranjske jedi, kot je znamenita belokranjska pogača. Ta okusna krušna specialiteta, posuta s soljo in kumino, bo predstavljena tudi na delavnici peke v Samostanu Mekinje. Na festivalskih stojnicah se bo zvrstila tudi vrsta drugih dobrot iz Bele krajine, vključno z ročnimi izdelki domače obrti.

Ob bogatem prikazu belokranjskega izročila pa se bo Kamnik v teh treh dneh odel tudi v tradicijo vseh slovenskih pokrajin in gostil folklorne skupine ter umetnike iz tujine, obogatene z domačo gostoljubnostjo in lokalno kamniško ponudbo.

Več kot le festival

Dnevi narodnih noš in oblačilne dediščine so mnogo več kot le prireditev – so praznik slovenske identitete, rokodelskih spretnosti, kulturne raznolikosti in dediščine, ki povezuje.

V središču Kamnika se bo znova prepletlo staro in novo, domače in tuje – z bogato tržnico domače in umetnostne obrti, predstavitev rokodelskih spretnosti, lokalnimi kulinaricnimi ponudniki, kulinaricnimi delavnicami, glasbo, plesom in iskrenim veseljem vseh, ki verjamejo v pomen ohranjanja kulturne dediščine.

Spremljajte nas na družbenih omrežjih in na spletni strani festivala – za dnevne utrinke, novice in podrobnosti o programu.

Vabljeni, da skupaj z nami praznujete!

Zgodba o paru z naslovnice

Na kratko se predstavita – kdo sta, od kod prihajata in kaj je vajina strast v življenju ... Kakšne so vajine folkloristične ambicije? Poleg eden drugega, seveda.

Nejc:

(smeh) Sem Nejc Panjan iz Črnomlja v Beli krajini, star sem 24 let, sem zelo aktiven in trenutno počnem ogromno stvari, ki me v večini veselijo. Res se mi veliko dogaja in zadnjih nekaj mesecev je bilo izredno intenzivnih.

Leta 2010 sem začel s folkloro v osnovni šoli, potem so me potegnili v Folklorno skupino (FS) Dragatuš, v kateri nastopam še danes. Sem član FS Dragatuš v Beli krajini in od leta 2019 tudi Folklorne skupine KUD Tine Rožanc v Ljubljani, v kateri sem leta 2022 prevzel tudi umetniško vodstvo skupaj z Gašperjem Tomanom in Nino Mažgon Müller, od lanskega leta pa sem tudi korepetitor pri FS Dragatuš, kjer skrbim za

izvedbo vaj in pa pomagam Tadeju Finku, ki je umetniški vodja, tudi pri kakšnih koreografijah.

Trenutno z Jasmino živiva skupaj v Ljubljani, ker ona še zaključuje študij, jaz pa sem ravnokar zaključil magistririj strojništva.

Jasmina:

Sem Jasmina Štefanič, stara sem 25 let, prihajam iz Podzemlja blizu Metlike. Folklor je del mojega življenja že od osnovne šole naprej. Devet let sem bila članica Folklorne skupine Ivan Navratil Metlika, odkar pa sem prišla študirat v Ljubljano, se pravi od leta 2008, pa sem še članica Folklorne skupine Tine Rožanc, kjer sva se tudi spoznala. (smeh) Nisva se spoznala v Beli krajini, temveč v Ljubljani. Torej lahko rečeva, da je folklor ena velika ljubezen – v vseh pogledih. (smeh) V FS Tine Rožanc in na naših turnejah dejansko nastane zelo veliko parov ...

Predstavljajte si – si mlad, plešeš, si veliko skupaj, se stisneš, med plesom se moraš lepo gledati iz oči v oči ... Iskrica preskoči – in nastane nov par. Kot midva ... (smeh)

Jasmina, eno nagajivo vprašanje. Ali sedaj, ko sta par, pomagaš Nejcu tudi pri kakšnih nalogah in obveznostih, pri katerih ti sicer ne bi bilo treba? Kako se vama vse naloge in obveznosti prepletajo ter odražajo v zasebnem življenju, pri konjičkih ter v življenju na splošno?

Jasmina:

Folklor je velik del najinega življenja, ker nama vzame res veliko časa in seveda energije za vse priprave na vaje in nastope, usklajevanja in ni samo neko vodenje ter izvajanje vaj. Ko prideva domov, je namreč v ozadju vsa organizacija, intenzivna komunikacija s člani. Za zdaj še vse zmoreva.

Te starejši člani v skupinah poslušajo kot vodjo, imajo spoštovanje do tvojega dela, znanja, izkušenj in funkcije, ne glede na to, da si po letih mlajši? Znaš kot mladi človek vzpostaviti potrebno avtoriteto za vodenje skupine?

Nejc:

V FS Tine Rožanc je starostna razlika malo manjša, smo približno enakih let – kot študentje ali še mlajši. V teh skupinah je lepo delati, ker vsi vemo, zakaj smo tukaj, zakaj smo skupaj in kaj želimo ustvariti skupaj. Hočemo delati kot eno, saj imamo cilj, da bomo skupaj nekaj dobrega naredili, zato se vzpostavi dobra komunikacija, ker se vsi strinjamo s tem in zato poslušajo, saj se zavedajo, da želimo ustvariti nekaj dobrega za celotno skupino. Skupaj smo sami dobri ljudje in se znamo

KOLOFON: Prilogo 52. Dnevi narodnih noš in oblačilne dediščine v Kamniku je pripravil Zavod za turizem in šport Kamnik, Glavni trg 2, 1241 Kamnik, in je priloga časopisa Kamničanka. Datum izida: 29. avgust 2025. Naklada: 14.000 izvodov. Prilogo uredila: Nina Irt. Fotografije: Uroš Novina, Tina Stariha, Blaž T. Muc, Bojan Težak, Klemen Brumec, Boštjan Tacol, arhiv Zavoda za turizem in šport Kamnik, arhiv organizatorjev prireditev.

52. DNEVI NARODNIH NOŠ IN OBLAČILNE DEDIŠČINE

KAMNIK, 12. – 14. 9. 2025

vse lepo pogovoriti. Bistvo vsega je, da imamo voljo do tega dela in vse folklore in je res lepo videti, da se znajo ljudje tudi povezati in ustvarjati skupaj. Ko pridemo do konca nekega lepega izdelka, smo vsi resnično zelo veseli in nam to da motivacijo še za naprej. To je najlepši del vsega skupaj.

Pri FS Dragatuš je starostna razlika večja – pri FS Tine Rožanc je povprečna starost 26 let, pri Dragatušu pa je povprečna starost 35 let, najstarejša članica je stara več kot 50 let.

Jasmina:

Ljudje hodimo na vaje zaradi veselja do plesa in zaradi druženja, ne zaradi denarja in ne zaradi nekega statusa – to je ljubiteljsko in se vsi zavedamo, da pač mora biti nekdo vodja, ki ga poslušamo, da vse stvari lepo funkcionirajo. Upošteva se znanje vodje, ne njegova ali njena starost. Lahko rečeva, da smo vsi ena velika družina.

Povorka in ples noše Bele krajine Ivan Navratil / Foto Uroš Novina

Koliko pa imate skupaj nastopov doma in v tujini?

Nejc:

Pri vseh skupinah si skušamo privoščiti nastop v tujini na kakem festivalu vsaj enkrat na leto. Večinoma izberemo festival CIOF ali pa tudi s pomočjo kakšnih poznanstev. Letos smo bili z ljubljansko folkloro dva tedna v Ameriki, kar je bila kar velika turneja in je zahtevala veliko priprav. V Sloveniji in na Hrvaškem pa imamo tudi po 30 nastopov letno.

Kaj pa načrti za naprej? Ali članstvo raste, upada? Kako je z mladimi? Ali mladi v Ljubljani in Beli krajini niste samo za računalniškimi ekrani?

Nejc:

Želim si nadaljevati to delo kot doslej in upam, da bo vse tudi v prihodnje potekalo, kot mora. So pa vsako leto novi izzivi. Lahko rečem, da v zadnjih letih zanimanje za folkloro in članstvo raste. Vsako leto nas je več, predvsem v FS Tine Rožanc. V FS Dragatuš je skupina bolj fiksna, pa še to smo sedaj malo razširili. A plesalcev nam za kakšne nastope vedno manjka – tudi tu v Ljubljani. Če se vključiš v skupino, tudi kar hitro dobiš kakšno funkcijo in naloge, zato kar hitro zmanjka časa za »visenje« na telefonih, računalnikih in za druge bedarije ...

Jasmina:

(smeh) Ja, mladi se veliko družimo, znamo plesati, znamo se osvajati, nastajajo parčki ... Smo povezani in smo res ena velika družina. Po vajah FS Tine Rožanc imamo skupne večerjice. Vsak prinese kake dobrote in iz vaje tako nastane prijetno druženje med prijatelji. To je tudi eden najlepših delov. Zdi se mi, da člani prihajajo v ciklih oziroma po generacijah – nekateri zaradi pomanjkanja časa odnehajo, ko se poročijo in imajo otroke ali pa se ob koncu študija odselijo, a pridejo novi. Imamo tudi zelo dober PR, ki skrbi za nove člane z vpisi, plakati, na socialnih omrežjih. In se res pozna učinkovitost, zato ni strahu, da bi članstvo med mladimi upadlo. Zelo razveseljivo je, da je vedno več zanimanja za folklorne plesne tudi med otroki. V Dragatušu imajo kar veliko otroško folklorno skupino in so letos zelo uspešno dosegli tudi državni nivo. Sva zelo ponosna nanje in sva optimista, ker gres-ta naša slovenska ter belokranjska tradicija s plesom naprej iz generacije v generacijo.

Zelo smo veseli, da smo se pri organizaciji letošnjih DNN odločili, da je prav belokranjska narodna noša izbrani predstavnostni element celostne grafične podobe festivala in jo bosta prav vidva s ponosom kazala v vseh promocijskih materialih. Zahvala za to gre dejstvu, da imate v Beli krajini najstarejši folklorni festival v Sloveniji – Jurjevanje. Ker je naš festival DNN največji festival v Sloveniji, je nekako najlepša in logična povezava prav z vami. Tako sta vidva dejansko letos prvi obraz medregijskega sodelovanja dveh združenih festivalov nacionalnega po-

Nejc

mena. Kako pa se vidva počutita ob tem, da bosta na vseh plakatih, na vseh digitalnih kanalih in socialnih omrežjih in tudi prva v celotni povorki vseh 2.000 noš iz Bele krajine, Kamnika, cele Slovenije in tujine?

Nejc:

Iskre nisva točno vedela niti pomislila, kako obsežno bo najino prikazovanje, in Jasmini niti nisem vsega obširno razlagal, ker bi bila preveč pod stresom zaradi spoštovanja do celotne zgodbe. Zato sva bila na fotografiranju in snemanju v Arboretumu Volčji Potok zelo sproščena in sva zdaj vesela in ponosna, da sva del tako velike zgodbe. To bo zelo zanimivo videti in se veseliva končnih rezultatov.

Jasmina

Jasmina:

Veste, po navadi sem jaz za kamero, ne pred njo, ker sem tudi fotografinja in skrbim za fotografiranje, plakate in promocijo pri FS Tine Rožanc. Zato mi na začetku ni bilo preprosto. Vendar sem se z vašo super ekipo v prelepem ambientu Arboretuma Volčji Potok potem sprostila in popolnoma vživela v vlogo. Upam, da se to začuti na posnetkih in fotografijah. Pa nikomur nisva prav nič povedala – to bo še res zelo zanimivo.

Kako po vajinem mnenju ohranjanje kulturne dediščine ter tradicije slovenskega plesa vpliva na turizem? Je to po vajini oceni tujim turistom všeč? Ali iščejo takšne dogodke?

Nejc:

V zadnjih letih smo se s FS Tine Rožanc skozi plesne nastope povezali tudi s Slovenskimi večeri iz oddaje Židana marelja, kjer pokažemo našo kulturo tudi turistom. Iz izkušenj že natančno vemo, kaj jim je zelo zabavno in zanimivo.

Z veseljem in velikim zanimanjem si ogledujejo tudi naše raznolike in barvne noše, ki s številnimi variantami predstavljajo različne slovenske pokrajine. Najraje pa se z nami naučijo kakšnega folklornega plesa. Za turiste smo tako rekoč zmeraj zanimivi. V naše delo je vloženega veliko strokovnega dela in JSKD to zelo podpira, kar se vse tudi pozna pri končnih rezultatih. Tudi v Sloveniji, na vseh teh dogodkih, kamor pridemo, pa sta seveda zanimanje in odziv izjemno lepa. Že prvi vtis noše je zelo lep, tudi pri koreografijah se trudimo za kakovost, smo na nivoju in Slovenci zelo cenijo, da se tako noša kot ples še vedno ohranjata. S tem se ohranja tudi identiteta naroda.

Kaj zdaj, ko živita v beli Ljubljani, najbolj pogrešata od doma, iz vajinih krajev? Ali imata pri vseh aktivnostih sploh čas za domotožje?

Nejc:

Ja, to je res. Zdaj, ko sem v Ljubljani, imam zelo malo časa za vse drugo. Aktivnosti za FS Tine Rožanc jemljejo veliko mojega časa – poleg službe, kjer sem sedaj šele resno začel po opravljenem magistratu. Konci tedna, ki ostanejo, pa so zasedeni z nastopi. Seveda pa najbolj pogrešam družino, zato si je treba znati vzeti čas tudi zanje in prijatelje doma. Pa v Ljubljani mi manjka to, da se grem sprehoditi po domači okolici z naravo v Beli krajini. To se mi zdi, da je velik luksuz – mir, čudovita narava, Kolpa, kjer se lahko osvežimo. Jasmina ima manj kot sto metrov do Kolpe in to je res poseben košček raja na zemlji. In da ne govorim o mami kuhinji, ki pa ima sedaj konkurenco v Jasminini kuhinji, saj Jasmina odlično kuha in lepo skrbi zame ... (smeh)

Jasmina:

Seveda pogrešam svojo družino, oni pa tudi mene, saj smo doma sami podjetniki in imamo ogromno različnih projektov – od turizma do sončnih elektrarn in kakih organizacijskih projektov. V Ljubljani sem zasedena s folkloro, a jim pomagam, kolikor se le da. Včasih kaj zamudim in je treba nadoknaditi tudi ob koncu tedna. Malo je naporno tudi zaradi same vožnje, a se vse da. Zdaj tudi delam v Metliki, predvsem od doma, pa študij. Ves čas razmišljam o logistiki in kaj vse me čaka naslednji dan. Ja, je kar pestro. (smeh) Najbolj od vsega v bistvu pogrešam – mir.

Kakšne vtise pa bosta v Ljubljano in Belo krajino odnesla s snemanja tu, v čudovitem Arboretumu Volčji Potok?

Jasmina:

Jaz sem v tem krasnem parku prvič in sedaj me bo Nejc moral pripeljati nazaj sem še za ves dan, da si lahko vse ogledava. Naslednjič bom prinesla s seboj fotoaparata in poslikala vse rože v parku. Ne boste verjeli, a mi je že pred časom obljubil, da me bo z obiskom arboretuma presenetil že v maju, pa nisva mogla zaradi njegovega magistrata. In sedaj ste ga prehiteli s povabilom na snemanje in fotografiranje. A to ga ne bo rešilo, saj obljuba dela dolg, kajne, Nejc?

Nejc:

Seveda – nujno in z veseljem. Sedaj sva si ogledala del parka, kjer vitke bele belokranjske breze ustvarjajo posebno romantičen kotiček. Drugič pa si bova ogledala vse skupaj in bova prinesla tudi odejo ... (smeh)

V Kamniku imamo sedaj v programu res bogate in kakovostne nastope folklornih skupin, pevcev, rokodelcev, vinarjev iz Bele krajine. Vidva tudi prideta, kajne?

Seveda, res se veseliva celotnega doživetja v Kamniku. Potem pa gremo en teden po vašem festivalu s FS Dragatuš nastopat v Južno Korejo. Belokranjske noše pa so že tam in nas čakajo, zato naša skupina ne bo oblečena v noše.

Ko bosta v Kamniku kot turista, nam sporočita in vama bomo v zahvalo za vse z veseljem pokazali še druge kamniške lepote.

52. DNEVI NARODNIH NOŠ IN OBLAČILNE DEDIŠČINE KAMNIK, 12. – 14. 9. 2025

Bela krajina se predstavi v sliki in besedi

V Črnomelj po ustvarjalen in uporniški duh

Mesto, ki »melje črno«, kot pove njegovo ime, so začeli klicati Črnomelj zaradi mlinarja, ki je v starko preoblečeni dobri vili namesto bele moke namlel črno, pa ga je kaznovala. A Črnomelj ni poseben le po imenu, ampak tudi po zasnovi mesta, ki se v obliki zvezde povezuje s cestami iz Ljubljane, Novega mesta, Zagreba in Reke.

V občini Črnomelj sta dva krajinska parka, bogata tako z naravno kot kulturno dediščino – **Krajinski park Lahinja** in **Krajinski park Kolpa**. Za Belo krajino so značilni stelniki, porasli z brezovim gozdom in podrastjo orlove praproti, ki pa jih je zaradi opuščanja tradicionalnega kmetijstva vse manj.

Posebnost pa je tudi edinstveno svetovno nahajališče **črne človeške ribice ali črnega močerila**, endemita, ki živi le v podzemnih vodah v okolici Jelševnika pri Črnomlju. To naravno bogastvo si lahko v njegovem naravnem habitatu ogledate v Jelševniku v **Info centru črne človeške ribice**. Nedaleč stran od Črnomlja je eden najbolj mističnih v gozdu skritih arheoloških spomenikov v Sloveniji – Mitrej nad Rožancem. Od junija do septembra je zelo priljubljeno **čolnarjenje po Kolpi**, najde pa se tudi mesto za ribolov, taborjenje in druge aktivnosti v naravi. Številni kampi in glampingi v poletni sezoni omogočajo bivanje in številne aktivnosti na vodi (rafting, vožnja s kanujem, supanje ...). Večji del Kolpe spada pod Krajinski park Kolpa in je zaščiteno območje.

V Semiču po razglede med vinogradi in gozdovi

Semič se ponaša z obsežnimi gozdovi in plitvim, a čarobnim kraškim svetom, ki ga zaznamujejo stelniki, travniki ter vinograd, zasajen na Semiški gori. Za tiste, ki iščejo umik od množic in vsakodnevnega vrveža, je semiški konec kot nalašč. Prijaznost, mir in avtentične dogodivščine ter običaji bogatijo turistično ponudbo tega kraja. Do slikovitega Semiča se je najlepše pripeljati skozi Belokranjska vrata skozi Črmošnjiško dolino. Pravo presenečenje pričara razgled na zidanice sredi vinogradov in na belokranjski kraški ravniki. Zjutraj se nad to pokrajino pogosto dvigujejo mistične meglice, zato se zdi, kot da Semič lebdi med vinogradi in brezami. Če ste v Semiču, morate obiskati mogočen **izvir reke Krpe**, ki prihaja na dan v slikovitem kraškem izviru izpod 30-metrške tektonsko prelomljene skalne stene.

V Semiču je ogromno poti, ki vas peljejo v vse smeri. Lahko se podate na raziskovalni potep po **Kraški učni poti od Lebice do Krpe**. Pot vključuje lokacije naravnih znamenitosti Semiča z značilnimi kraškimi pojavi. Posebnost na poti naravnih znamenitosti Semiča so tri manjše kraške jame: vodna kraška jama Lebica, Malikovec in

Judovska hiša, ki je tudi edina potrjena paleolitska jamska postaja v Beli krajini. Plitvost kraškega sveta potrjujejo tudi **47 metrov globoka vrtača Vodenica** s stalnim izvirom in udorna vrtača Medvednica. Pot vključuje tudi zanimivo kulturno dediščino: cerkev sv. Mihaela in kužno znamenje na Trati ter baročno cerkev Sv. trojice na Vinjem Vrhu.

Nekoč je na reki Krpi delovalo več mlinov in žag. Posebnost učne poti je tudi zanimiva brv, zgrajena leta 2019, ki povezuje levi in desni breg ter vas pelje do nahajališča školjke **Jalžičeve kongerije, edine jamske školjke na svetu**.

Metlika: kjer Bela krajina razkrije svojo dušo

Na jugovzhodnem robu Slovenije, kjer Kolpa lenobno zariše mejo s Hrvaško, leži Metlika – mestece, kjer se stoletja zgodovine, vino in vonj po sveže pečeni belokranjski pogači združijo v en sam mamljiv utrip.

Staro mestno jedro, stisnjeno med vinograde in rečne bregove, je slikovit preplet srednjeveških ulic in treh trgov, kjer za vsakim vogalom čaka zgodba. Na Partizanskem trgu stoji rojstna hiša bratov Navratil – Ivana, jezikoslovca in narodopisca, po katerem se imenuje tudi metliška folklorna skupina, ter Antona, narodnega buditelja. Mestni trg krasi baročna Komenda, nekdanja hiša nemškega viteškega reda, ter rojstni dom kiparja Alojza Gangla, čigar dela nosijo pečat dunajske secesije. Osrčje starega jedra, Trg svobode, varuje

Metliški grad, ki je prvič omenjen v 15. stoletju. Danes v njem domujeta Belokranjski muzej z razstavami od neolitika do sodobnosti in tudi Galerija Kambič z umetninami družine Kambič – od impresionizma do modernizma – v intimnem ambientu, ki obiskovalca povabi v dialog z deli brez gneče in distance.

Metlika pa ni le spomenik preteklosti. Spomladi, ko vinogradi ozelenijo, ulice oživijo z glasbo, folkloro in vonjem po dobrotah. **Vinska vigred**, največji belokranjski festival vina in kulinarike, ponuja vrsto vin, od svežih belih do zorjenih rdečih. Jeseni sledi praznik Mlada portugalka, ko v kozarce steče prvo vino letnika. Srce lokalnih okusov utripa v **Hiši dobrot Bele krajine** na Mestnem trgu, kjer obiskovalec najde pogačo, med, domače žganje, suhomesnate izdelke in vina. Degustacijski paketi pri lokalnih ponudnikih razkrivajo zgodbe zidanic in vinogradov, kjer vsak požirek nosi okus zemlje in tradicije.

Narava ima tu posebno mesto. Kolpa vabi k plavanju, vožnji s kanujem ali ribolovu. Ob mestnem robu se raztezajo redki **stelniki** z brezami in praproto, vinorodne poti pa ponujajo razglede, ki segajo do hrvaških gričev. Le kratek sprehod stran, v vasi Rosalnice, stojijo **Tri fare** – tri gotske cerkve druga ob drugi, z notranjostjo, ki skriva freske iz 16. stoletja in orgle z zvokom stoletij. Nedaleč proč, v vasi Otok, pa monumentalno letalo **Douglas DC-3** spominja na partizansko letališče iz leta 1944, ki je povezovalo zavezniške sile in bojne vojake za svobodo.

Metlika diha tudi kulturo. Poleti staro mestno jedro postane prizorišče pod zvezdami – od šansonov, džezovskih improvizacij, etno večerov in gledališča do sodobnih ritmov. Tudi v drugih letnih časih mesto ne utihne – literarni večeri, fotografske razstave in manjše predstave se selijo v tople, domače prostore, kjer ob kozarcu vina spoznate ljudi in njihove zgodbe. Vsak dogodek je priložnost, da spoznate ljudi – domačine, ki bodo z vami delili kozarec vina in zgodbo o tem ali onem.

V Metliki ni težko izgubiti občutka za čas. Morda se boste ujeli, kako sedite v travi z belokranjsko pogačo in kozarcem vina v roki in opazujete, kako se sonce potaplja za vinograde. Tu spoznate, da Metlika ni le destinacija – je občutek, ki ga boste odnesli s seboj.

Marjetka Pezdirc, PhD, direktorica Zavoda Metlika

V belem od glave do srca – Bela krajina

*Med zelenimi griči in srebrno reko
leži krajina –
prepredena z vzorci časa,
utripajoča v okusih, pesmi in plesu.*

*Bela krajina prihaja v Kamnik
v svoji najlepši podobi:
mehka, čista, s pesmijo v glasu
in svetlobo v očeh.*

*52. Dnevi narodnih noš in oblačilne dediščine.
Začutite belino,
ki govori v jeziku srca.*

Belokranjska noša

52. DNEVI NARODNIH NOŠ IN OBLAČILNE DEDIŠČINE

KAMNIK, 12. – 14. 9. 2025

Bela krajina – v belokranjsko nošo zavita belina

Oblačilo, s katerim predstavljamo naše plese in običaje, je zasnovano na tradiciji kmečke noše iz sredine 19. stoletja. S spremembo takratnih družbenih navad se je spreminjala tudi takratna noša. Tradicionalna oblačila s podeželja so se začela preoblikovati po takratnih navadah mestno-trških prebivalcev. Tako na prehodu v 20. stoletje srečamo tradicionalno belo oblačilo samo še kot posamezni kos oblačila v kombinaciji z drugimi kosi oblačilne kulture. Tako kot za celotno panonsko področje je tudi za Belo krajino značilno belo oblačilo, ki se od kraja do kraja vendarle nekoliko razlikuje. Vsem oblačilom je osnova grobo in fino laneno platno, volnena pregrinjala in danes tudi industrijsko bombažno platno.

Bela noša

Ženska noša je dvodelno krojena. Sestavljajo jo rokavci in krilo na pas, dopolnjujejo pa jo pokrivalo, pas, predpasnik in različna obuvala. Rokavci se iz kraja v kraj razlikujejo po načinu okraševanja (barva nitke je črna, rdeča, modra, oranžna). Krilo je krojeno iz štirih pol platna, v pasu pa je precej grobo nagubano. K noši sodi predpasnik iz domačega platna, kasneje pa tudi iz kupljenega blaga. Glavno pokrivalo je peča, ki je zadaj vezana, v zimskem času pa prekrizana pod brado in zavezana na tilniku. Praznična peča je prekrizana zadaj in na čelu tvori rožo, ki se iz kraja v kraj razlikuje po svojem zaključku. Peča je v vidnem delu obrobljena s čipko in v prosto padajočem delu na hrbtu lahko tudi vezena. V poletnem času večina prebivalstva hodi bosa, ob nedeljah in hladnejših dnevih pa nosijo različna obuvala. Belokranjice nosijo poleg čevljev na vezalke poleti

platnene copate, prevezane z rdečimi, rumenimi in modrimi nitmi. Nogavice so bele in modre. Značilno vrhnje oblačilo so brezrokavne jope in kožuhi. Okrog pasu si Belokranjice pripašejo daljše volnene progasto tkane pasove, navadno iz oranžno rdeče in črne volne. V okrasne in praktične namene uporabljajo različne sponke, a so pri rabi nakita zelo skromne. Moška noša je zelo preprosta in na celotnem ozemlju precej enotna. Moške hlače so široke platnene, v spodnjem robu imajo izdelane resice, v pasu pa so zadržane z vrvi. Iz domačega platna narejene srjace moški nosijo po vrhu hlač, kar je izrazita značilnost panonskega območja. Prvotna oblika ima namesto ovratnika samo obrobo. Vezanja je bilo zelo malo ali nič. Delovni moški je prepasan samo z vrvico, za druge priložnosti z bolj ali manj širokim usnjenim pasom iz rdečega usnja, ki se zapenja s sponkami na jermencih. Na pasu je izdelan žep za denar, uro, nož itd., ker hlače nimajo žepov. Za pokrivalo se nosi klobuk, ki je v starejši izvedbi z zelo širokimi krajci, kasneje pa običajen, ki ga je bilo moč kupiti na sejmu. Za trak klobuka si v poletnem času radi zataknejo travniško cvetlico. Moški so obuti v usnjene opanke. Na usnjen trd podplat je pritrjen gornji del iz narezanega usnja. Ponekod se predvsem v zimskem času obuvajo v lesene cikle. V drugi polovici 19. stoletja pa se začnejo obuvati v visoke čevlje iz kravjega usnja, ki so jih izdelovali domači čevljarji. Ob prehodu stoletja se obuvajo v nizke praznične čevlje. V poletnih mesecih pa so večinoma bosi.

Besedilo: MFS Ivan Navratil

Kako sta se srečala zeleni Jurij in reka Kolpa

Dotaknite se zgodbe Kolpe in Bele krajine.

Kolpa, najtoplejša in najčistejša slovenska reka, izvira na Hrvaškem, na svoji poti pa tvori 113 kilometrov naravne meje s Slovenijo. Njena bregova krasijo ostanki starih mlinov in žag, v vodi in ob njej pa živijo vidre, močvirske sklednice, štoklje, sive čaplje in več kot 30 vrst rib. Leta 2010 je Kolpa prejela naziv evropska destinacija odličnosti (EDEN), njena naravna in kulturna dediščina pa je zavarovana v Krajinskem parku Kolpa. Z reko je povezana legenda o zelenem Juriju – v Beli krajini praznujejo 24. aprila, na Hrvaškem dan prej. Po pripovedi je Jurij prijezdil do Kolpe, a ker ni imel groša za brodarja, je moral oddelati dnino in je v Belo krajino prispel šele naslednji dan.

Še eden adlešiških pregovorov o jurjevem: »Ako je na jurjevo lipo vreme, bu dosti vina.«

Napev:
*Prošel je prošel, pisani vuzem,
došel je došel zeleni Juraj,
na zelenem konju,
po zelenem polju,
donesel je, donesel
pedenj dugu travicu,
lakat dugu mladico.
Dajte mu dajte,
Jurja darovajte!
Dajte mu pogače,
da mu noga poskače!
Dajte mu vina,
da mu nebu zima!
Dajte mu pleče,
da vam kaj ne reče!
Dajte mu jajec,
da ga ne bu zajec!
Dajte mu soli,
da ga kaj ne boli!
Dajte mu groš,
da vam dojde još ...*

Običaj se v Adlešičih in na Vinici ter drugih krajih v Beli krajini ohranja še danes. Jurjaši – fantje, ki vodijo zelenega Jurija, odetega v bukovno zelenje – hodijo od hiše do hiše, pojejo: »Prošel je, prošel pisani vuzem, došel je došel zeleni Jure, donesel je donesel pedenj dugu travicu, lakat dugu mladico ...« Običaj, ki ga je zelo natančno opisal župnik in popisovalec narodnih običajev Ivan Feliks Šašelj (1859–1944), Adlešiški župnik, pisatelj, kronist in naravoslovec je v Bisernice iz belokranjskega narodnega zaklada zapisal: »Popoldne pred Jurijevem vodijo še dandanes po več vaseh Jurija, ako je takrat že kaj zelenja. Več dečkov vzamejo malega dečka, ovijejo ga vsega v zelenje, navadno bukovno, in povežejo s sirobotom. Pravijo mu zeleni Juraj. Tega vodijo potem od hiše do hiše ter popevajo naslednjo pesem, za kar dobijo pri vsaki hiši kak dar, jajca ali novce. Pri tem igra eden navadno na 'muziko' (orglice).« Vas ga sprejme z jajci, vinom in pogačo, skopuhe pa obidejo naslednje leto. Če se vrata ne odpro, pustijo brezovo vejico – varuha doma in polja. Kot pravi pregovor: »Ako se s kiticom od jurjevega samo pomaše proti zeljniku, goslenke odmah projdejo ...« Gospodinja jurjaše obdari z jajci in dobrotami, gospodar pa ponudi najboljšo vino.

Zeleni Jurij – sodobna glasbeno-plesna zgodba o prinašalcu pomladi

V čast posebni gostji Beli krajini in **zelenemu Juriju** – mitični figuri iz poganškega izročila, ki je od nekdaj v naše kraje prinašala pomlad – je nastala edinstvena plesna produkcija. Premierno jo boste lahko doživeli na glavnem odru **52. Dnevo narodnih noš in oblačilne dediščine v Kamniku: v petek, 12. septembra, ob 18.40 ter v soboto, 13. septembra, ob 18.20.** Sodobna plesna predstava **Zeleni Jurij** je plod sodelovanja **Zavoda za turizem in šport Kamnik, Plesnega kluba Šinšin** pod mentorstvom **Ane Medvešek** ter kamniškega glasbenega ustvarjalca **Gašperja Selka**.

Sodobno plesno raziskovanje in uprizoritev slova(e)nske mitologije

Predstava temelji na starodavnih mitih in ljudskih zapisih o poganskih bogovih, ki so po davnih verovanjih odločali o vremenu, letnih časih, naravnih nesrečah in življenju skupnosti. Prikazuje večni krog življenja, smrti in ponovnega rojstva s simboliko belokranjskih šeg in navad. **Plesalci: Grega Golob, Daša Resnik, Manca Andrić, Živa Babnik, Ela Uštar, Vita Pogačar, Alina Seliškar.**

Tradicionalni motivi v sodobni zvočni preobleki

Gašper Selko prepleta ljudske melodije in motive s sodobnimi elektronskimi zvočnimi elementi, pri čemer ohranja utrip tradicije in ga povezuje z glasbo današnjega časa. **Toplo vabljeni, da na kamniški način spoznate prinašalca pomladi in življenja!**

52. DNEVI NARODNIH NOŠ IN OBLAČILNE DEDIŠČINE KAMNIK, 12. – 14. 9. 2025

Srečanje tradicij: Kamnik in Bela krajina

Bela krajina v Kamnik prinaša svoj ples, pesem in dobrote
Kamnik bo v septembru zaživel v ritmih Bele krajine. Na ulicah in trgih bodo zazvenele belokranjske pesmi, zavrteli se bodo plesalci v narodnih nošah, zadišalo bo po pogači, domačih vinih in drugih dobrotah. Srečanje dveh tradicij bo mestu vdihnilo živahno energijo in praznični utrip.

DRUŠTVO CITROPREKELJ BELA KRAJINA

Njihovi začetki segajo v leto 2020, danes pa aktivno igra že 21 članic, izbrali so si ime Citroprekelj, vodita pa jih **prof. Damjana Praprotnik in prof. Anita Veršec**. Nastopajo na božičnih koncertih po Beli krajini, predstavili so se tudi na Krakarjevih dnevih, Vigredi v Metliki, občinski proslavi Občine Črnomelj, na srečanjih citrarjev po Sloveniji, vsakoletnem celovečernem koncertu FS Dragatuš. Že tretje leto organizirajo citrarski seminar za odrasle, ki se ga udeleži okoli 30 glasbenikov iz vse Slovenije. Vsako leto se predstavijo tudi s samostojnim koncertom v sklopu Jurjevanja. Posebnost skupine se kaže v medgeneracijski raznolikosti – v skupini igrajo člani, stari od 6 do 65 let, uporabljajo pa dva inštrumenta: citre in oprekelj. O citrah je bilo v okolici Domžal že precej slišane, oprekelj pa je manj pogosto glasbilo. Gre za strunsko glasbilo, kjer so strune napete čez leseno telo. Za vsak ton imajo tri do štiri strune, ki so uglasene na isto višino. Po njih udarjajo s paličicami, lahko pa tudi zabrenkajo s prsti. Skupina Citroprekelj iz Bele krajine, ki deluje tri leta, je zaorala ledino s svojim nastopom. Z igranjem na milozvočne citre in oprekelj ohranjajo belokranjsko kulturno dediščino. Danes igra 20 članov, od tega 9 odraslih, drugi pa so osnovnošolski otroci iz Dragatuša in Semiča ter okolice. Skupina deluje pod vodstvom dveh predanih učiteljic: Anite Veršec in Damjane Praprotnik. Prof. Damjana Praprotnik je vodja gostiteljske skupine Citroprekelj in domžalske skupine Društva Lipa Domžale. Od ideje naprej je zaslužna za delo in razvoj prve in edine citrarsko-oprekljarske skupine v Beli krajini. Motivacija glasbenikov na odru je cilj in teh jim ne zmanjka. Pohvalijo se lahko z vsakoletnimi samostojnimi nastopi na Jurjevanju, v božičnem času ter številnih prireditvah in dogodkih, na katerih sodelujejo kot skupina ali pa posamezniki. V skupini Citroprekelj je dobra polovica otrok in prav je, da jim posvetimo posebno pozornost.

METLIŠKA FOLKLORNA SKUPINA IVAN NAVRATIL

Metliška folklorna skupina Ivan Navratil ohranja tradicijo ljudskega izročila v Metliki. Ime društva se je skozi zgodovino spreminjalo, v letu 1976 pa so se poimenovali po znanem domačem in slovenskem zbiralcu ljudske umetnosti in narodnem buditelju iz sredine prejšnjega stoletja. Do leta 1976 je skupina v glavnem nastopala z izvirnim metliškim obredjem, občasno pa je zaplesala tudi druge belokranjske pleske. Ustanovili so tudi tamburaško skupino in si zastavili razširiti program. Tako so sklenili, da bodo tudi v prihodnje predstavljali ljudsko izročilo Bele krajine. V veliki meri jim to tudi uspeva. Tako v programu poleg že tradicionalnega obredja izvajajo pleske in pesmi celotne Bele krajine (odrske postavitve so delo dr. Bruna Ravnarja) v kostumih, ki so tipični za posamezna območja. Društvo trenutno sestavljajo plesalci in tamburaši. Delo skupin je samostojno, v celovečernem nastopu pa se medsebojno prepletajo. Društvo šteje 55 aktivnih članov v starosti od 14 do 70 let. Člani društva pa tudi vodijo interesne dejavnosti na šolah, s katerimi si zagotavljajo stalen dotok novih članov. Vsako leto pripravijo najmanj en samostojni celovečerni nastop, ki traja dve uri, stalno pa so na voljo naročnikom tovrstnih nastopov. V programu dela imajo tudi najmanj eno javno prireditev, s katero si zagotavljajo dodatna sredstva za delovanje. **Leta 1992 so ponovno obudili običaj vuzemski ponedeljek, ki je od leta 2013 vpisan v register nesnovne kulturne dediščine in od leta 2018 razglašen za nesnovno dediščino državnega pomena.** Metliško obredje se pleše brez glasbene spremljave. Plesalcem daje ritem pesem, ki jo sami prepevajo med plesom. Njihov interes je zagotoviti članom vsako leto vsaj eno daljše gostovanje v tujini – in to jim je v zadnjih 45 letih v glavnem tudi uspelo. Tako so gostovali na Hrvaškem (Zagreb, Pag, Sisek, Đakovo), v Severni Makedoniji (Ohrid), Italiji (Gorica – tekmovanje 1978, 1. mesto; Trento – tekmovanje, 2. mesto; Loreto, Varese, Mestre, Bassano del Grappa, Ronke), Avstriji (Wagna, Vrbsko jezero, Puchberg), Nemčiji (Lauterbach, Bliesransbach, Marburg), na Madžarskem (Budimpešta, Baja), v Češki Republiki (Praga), Franciji (turneja), Nizozemski, Portugalski (turneja, 2-krat), Kanadi (turneja), Španiji, Rusiji, Grčiji ... Organizatorji gostovanj so jih ohranili v lepem spominu, saj vabila za nove nastope redno prihajajo na njihov naslov. Prav tako so v teh letih nastopili v Sloveniji po dolgem in počez. Samostojne nastope pa so pripravili doma (vsako drugo leto), v Črnomlju, Novem mestu, Dolenjskih Toplicah, Trebnjem, Ljubljani (Dom Španskih borcev), Arboretumu Volčji Potok, Portorožu, itd.

FOLKLORNA SKUPINA BOŽO RAČIČ ADLEŠIČI

Adlešički tamburaši – živa dediščina Bele krajine

Decembra 2022 so Adlešički tamburaši kot nosilci enote Tamburaštvo vpisani v Register nesnovne kulturne dediščine, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo. Gre za skupinsko igranje na glasbila iz družine tamburic, dejavnost z bogato tradicijo, tesno povezano s slovensko narodno zavestjo in slovanskim izročilom. Njihova živa dediščina, ki se prenaša iz

roda v rod, krepi identiteto in neprekinjen stik s preteklimi generacijami. V letu 2024 bo sledil še vpis Kresnega obredja, ki ga ohranjajo Adlešičke Kresnice.

V časopisu obstaja članek o tem, da so Adlešičani nastopili s svojim obredjem tudi na proslavi 50-letnice vladavine cesarja Franca Jožefa I. v Črnomlju leta 1898! Torej so kot organizirana, a neregistrirana skupina obstajali že takrat. Po pripovedih so nato leta 1908 tamburaši znova nastopili na Dunaju ob 60-letnici vladavine cesarja Franca Jožefa I. KUD Božo Račič Adlešiči, znotraj katerega deluje tamburaška sekcija, nadaljuje tradicijo. Društvo je bilo uradno registrirano leta 1922 na pobudo nadučitelja Boža Račiča - Kumeta, pomembnega pobudnika razvoja kulture, domačih obrti in zbiranja etnografskih predmetov. Večinoma igrajo ljudske belokranjske pesmi. Prednostno ohranjajo belokranjsko glasbeno izročilo: od starejših članov in iz starih posnetkov se učijo »starih« pesmi, jih preigravajo in tako ohranjajo. Posebnost Adlešičkih tamburašev je ohranjanje igranja na dvoglasni kvintni Farkašev sistem.

Tamburice – od bisernice, brača, čeloviča in čela do bugarije in berde – se razlikujejo po velikosti, obliki, uglasitvi in vlogi v zasedbi. Posebnost igranja je tremoliranje s trzalico, izdelano iz naravnih ali umetnih materialov.

Tamburaštvo, danes razširjeno po vsej Sloveniji, je v Adlešičih še vedno tesno vpeto v družabno življenje skupnosti. Poleg sodobnih orkestrov se ohranjajo tudi starejše, tradicionalne oblike igranja, ki so zaradi svojega značilnega zvoka dragocen del slovenske glasbene krajine.

Preizkusite se v peki belokranjske pogače v soboto, 13. septembra, ob 12. uri v kuhinji Samostana Mekinje.

V Belo krajino vas nič ne sprejme tako toplo kot dišeč bel kruh, ki ga z vami delijo domačini. **Belokranjska pogača** je okrogla krušna poslastica, posuta z grobo soljo in kumino, s katero vam domačini izrečejo dobrodošlico. Pogače ne narežejo, ampak jo z vami podelijo z obredom lomljenja koščkov. Belokranjska pogača je zaščitena z oznako tradicionalnega ugleda in ima EU-certifikat kot jed z zaščiteno označbo porekla. Pekli so jo predvsem v vinorodnih krajih, saj se odlično poda k vinu. Stari ljudje pravijo, da pogača popije vino in človek potem ni pijan.

RECEPT ZA PRIPRAVO BELOKRANJSKE POGAČE

Osnovne sestavine za belokranjsko pogačo:

- 500 g pšenične bele moke
- približno 3 dl mlačne vode
- 2 kavni žlički oz. 15 g soli
- 20 g svežega kvasa ali 7 g suhega
- pol kavne žličke oz. 6 g sladkorja
- 1 jajce (stepeno jajce za premaz pogače)
- ščepec oz. 2 g cele kumine
- ščepec oz. 7 g debelozrnate morske soli

Število mest je omejeno, zato so do 10. septembra 2025 obvezne predhodne prijave na e- naslov: info@visitkamnik.com. Cena delavnice je 15 EUR/ osebo. Vsak udeleženec delavnice dobi za darilo predpasnik.

52.

DNEVI NARODNIH NOŠ IN OBLAČILNE DEDIŠČINE

KAMNIK, 12. – 14. 9. 2025

FOLKLORNA SKUPINA KUD OTON ŽUPANČIČ VINICA

Folklorna skupina KUD Oton Župančič Vinica prihaja iz slikovite vasi Vinica ob reki Kolpi, rojstnega kraja pesnika Otona Župančiča. Kraj je znan po bogati zgodovini, Marijini romarski cerkvi z baročnim oltarjem ter zanimivosti, da je leta 1919 za pet dni imel svojo republiko – Viniško republiko. Prepoznavnost Vinici dajejo tudi ohranjeni običaji, kot sta kresni večer in obhod **zelenega Jurija**, ko otroci z ljudskimi plesi in petjem prinašajo pomlad in dobro letino. Skupina je lani praznovala **60-letnico delovanja** in danes združuje skoraj 140 članov, kar jo uvršča med največja folklorna društva v Sloveniji. V sodelovanju s strokovnjaki so obnovili noše, koreografije in tamburaško glasbo, v zadnjih 20 letih pa so se kar sedemkrat uvrstili na državno raven. Njihov ponos je ohranjanje avtentične dediščine Bele krajine, ki jo sodobnemu občinstvu predstavljajo na zanimiv in zabaven način. S plesom, tamburicami, petjem in starimi običaji spremljajo vse pomembne dogodke v kraju, od podoknic do porok. Brez njih v Vinici skorajda ne mine noben dogodek, z bogatim programom pa gradijo svojo prepoznavnost tudi na državni ravni in širše.

GUGUTKE – ena izmed najbolj simpatičnih slovenskih etno-džezovskih zasedb

Zasedba **Gugutke** je kvintet slovenskih glasbenikov, ki z mladostnim pristopom izvaja folklorno glasbo z območja od Režije do Turčije. Ljudski glasbi dodajajo svoj pečat, a ostajajo zvesti izvirnim virom in tehnikam, kar njihovim nastopom daje posebno svežino. Njihov repertoar sega od nežnih ljubezenskih balad do poskočnih plesnih ritmov, zato se brez težav znajdejo tako na intimnih akustičnih koncertih kot na večjih festivalskih odrih. Predstavili so se že na uglednih festivalih doma in v tujini, med drugim na **Bardentreffen Festivalu v Nürnbergu**, **European Bauhaus Festivalu v Bruslju**, **Crossroads Music v Ostravi**, **Lodžie Worldfestu, Ascoli Piceno Festivalu**, **MENT-u** in **Drugi godbi**, njihove koncerte pa pogosto predvajajo tudi na nacionalnih radijskih postajah. Člani zasedbe so: **Nejc Poljanec** (harmonika, vokal), **Tomaž Zevnik** (klarinet, vokal), **Benjamin Barbarič** (12-strunska kitara, džumbus, violina, vokal), **Gal Golob** (kontrabas, vokal) in **Luka Poljanec** (tolkala, vokal).

TAMBURAŠKI ORKESTER DOBRÉČ | KUD DOBRÉČ DRAGATUŠ

Tamburaški orkester Dobréč je bil ustanovljen leta 1993 in je danes eden vodilnih orkestrov v Evropi. V vseh teh letih

neprekinjeno deluje, razvija glasbeno ustvarjalnost, povezuje mlade in dosega vrhunske rezultate doma in v tujini. Ime je dobil po izviru Dobréč, ki ga je pesnik Oton Župančič poimenoval najtišja draga sveta. Prvih 16 let ga je vodil Anton Grahek, od leta 2013 pa je dirigent Gregor Zagorc. Orkester navdušuje z izjemno dinamiko, melodičnostjo in samosvojim zvokom, ki vedno očara občinstvo. S tremi samostojnimi zgoščenkami in projektom **Bela krajina, le tebi** v sodelovanju z Janezom Doltarjem orkester bogati slovensko kulturno identiteto, uspešno pa se predstavlja tudi na mednarodnih odrih. V minulem letu so se skupaj z dirigentom zapisali v zgodovino s prvo tamburaško opero na svetu – **Ambrož in Katarina**, za katero so prejeli posebne pohvale Svetovne tamburaške zveze. Njihovo geslo ostaja: Ponosni smo na svojo zgodbo – preteklost spoštujemo, prihodnosti se veselimo.

VOKALNA SKUPINA LAN

Vokalna skupina Lan deluje že 35 let. Sestavljajo jo pevke iz celotne Bele krajine, ki jih druži ljubezen do izvajanja ljudskih in umetnih pesmi domačih ter tujih skladateljev. Že od vsega

začetka je zborovodkinja **Mateja Jakša Jurković**. Zadnja leta sodelujejo s slovenskimi skladatelji mlajše generacije, s katerimi ustvarjajo avtorske projekte in z njimi odlično zastopajo Belo krajino na regijskih tematskih koncertih Sozvočenja in regijskih tekmovanjih. Pevke nastopajo tudi v glasbeno-scenskih in gledaliških predstavah ter na prireditvah na najvišji državni ravni. Od samega začetka delovanja sodelujejo z različnimi glasbeniki in skupinami, tamburaškimi skupinami.

52.

DNEVI NARODNIH NOŠ IN OBLAČILNE DEDIŠČINE

KAMNIK, 12. – 14. SEPTEMBER 2025

PROGRAM

PETEK, 12. september
17.00 – Odprtje festivala s koncertom Mestne godbe Kamnik in nastopom Društva kamniških mažoretk Veronika
18.00 – Nastop Folklorne skupine Kamnik
18.40 – Zeleni Jurij – sodobna glasbeno-plesna predstava
19.00 – Nastop Folklorne skupine KUD Oton Župančič Vinica
20.30 – Koncert Dejana Vunjaka z Brendijevimi barabami

SOBOTA, 13. september
10.00 – KD Godba Cerknica
10.50 – Koncert Harmonikarskega orkestra Mihaelov sejem, Mengeš
11.30 – Predstavitve belokranjske pisanice in predelave volne
12.00 – Koncert skupine Gugutke
12.00 – Priprava belokranjske pogače (delavnica v Mekinjskem samostanu)
15.00 – Koncert skupine Francetovi orgličarji
15.30 – Zeleni Jurij – miniatūra (Križnik po Križniku)
15.50 – Koncert Društva Citoprekelj Bela krajina
16.30 – Predstavitve predelave lanu
16.50 – Koncert Tamburaškega orkestra Dobréč z vokalno skupino Lan
18.20 – Zeleni Jurij – sodobna glasbeno-plesna predstava
18.40 – Nastop Folklorne skupine Božo Račič Adlešiči
19.10 – Nastop Folklorne skupine Ivan Navratil, Metlika
20.30 – Koncert Domna Kumra in Slovenskih muzikantov

NEDELJA, 14. september
9.30 – Nastop Godbe Tuhinjska dolina
10.00 – Nastop kamniških pritkrvalcev in Pihalnega orkestra Jesenice–Kranjska Gora
11.00 – Nastop folklornih skupin iz Hrvaške, Latvije, Nemčije in Srbije
15.00 – POVORKA NARODNIH NOŠ
16.30 – Nastop Podokničarja v spremstvu harmonikarjev iz Šole harmonike Cirila Spruka
17.00 – Koncert narodnozabavnih ansamblov: Tačke, Galop in Šmarnogorski kvintet

Organizator si pridržuje pravico do spremembe programa, nastopajočih ter časovnic dogodkov.

OBVESTILO: Utrinki z 52. Dnevnov narodnih noš in oblačilne dediščine v Kamniku bodo ujeti v objektiv. Obveščamo vse obiskovalce, da bo dogajanje na celotnem prizorišču festivala fotografirano in snemano. Posnetki bodo namenjeni promociji prireditve, da bomo lahko skupaj ohranili lepe spomine in jih delili tudi z drugimi.

ZANIMIVOSTI

Za ljubezen do države

Društvo katoliških pedagogov Slovenije pripravlja 22. novembra že sedmo mednarodno konferenco Vzgoja za ljubezen do domovine in države, ki bo prvič potekala v Kamniku, na Osnovni šoli Frana Albrehta. Letošnja ima naslov Korenine narodovega drevesa.

KATJA DOLENC

Kamnik – Čeprav je do konference več kot dva meseca, želijo člani Društva katoliških pedagogov Slovenije (DKPS) nanjo opozoriti že zdaj, da bi se je lahko udeležilo čim več ljudi. Helena Kregar iz Volčjega Potoka, od letošnjega marca nova predsednica DKPS, sicer upokojena profesorica kemije, pravi, da so v društvu zelo veseli, da bo mednarodna konferenca Vzgoja za ljubezen do domovine in države prvič na Gorenjskem, prvič v Kamniku – in to v času, ko se bomo zopet spominjali plemenitih dejanj velikega domoljuba Rudolfa Maistra. Skupaj z borci mariborskega pešpolka, ki je bil pravzaprav prva redna slovenska vojska s slovenskimi častniki in slovenskim poveljevanjem, je v noči z 22. na 23. november v Mariboru razorožili nemško zeleno gardo, da so nato lahko prevzeli popoln nadzor nad mestom ... V preteklih letih je konferenca potekala v Radljah ob Dravi, Starem trgu pri Ložu, dvakrat v Cerknici in v času epidemije dvakrat na spletu.

Ideja zanjo se je porodila leta 2019, ko je Zavod Republike Slovenije za šolstvo sprejel, da bodo učitelji v vseh slovenskih srednjih šolah v tretjem letniku učili predmet državljanska vzgoja. Njen osnovni namen je pomagati, kako pri tem in drugih predmetih v šoli povečati narodnostno zavest in ljubezen

Helena Kregar, predsednica Društva katoliških pedagogov Slovenije / FOTO: AMBROŽ KREGAR

do domovine, saj je, kot pojasnjuje Helena Kregar, predmet izvedbeno prepuščen idejam učiteljev, ki ga učijo. »Na konferenci želimo pogledati, kaj učitelji v šolah v tem smislu delajo in na kakšne načine prikažejo učenecem in dijakom bogastvo slovenskega naroda, njegove kulturne in jezikovne značilnosti, naravno dediščino in drugo. Ne glede na narodnost dijakov,« pojasnjuje Helena Kregar in poudari: »Zato se nam zdi zelo pomembno, da je vsaka konferenca naslovljena z drugačno temo. S predstavljenimi refe-

rati učitelji drug drugemu pokažejo prakso, ki jo imajo. S tem se bogatijo, navdihujejo in si dajejo ideje, saj v sistemu za to ni poskrbljeno.« Na mednarodni konferenci, ki bo 22. novembra v Osnovni šoli Frana Albrehta v Kamniku in ima naslov Korenine narodovega drevesa, bodo tako kot vsako leto sodelovali zamejski Slovenci in Slovenci, izseljeni v tujino, saj imajo, kot pravi Helena Kregar, veliko več spoštovanja do domovine, večje domoljubje in višjo narodno zavest kot pa Slovenci, ki živimo v državi Sloveniji. »Oni za slovenstvo

veliko bolj skrbijo, ker je to njihov temelj obstoja.« Sodelovali bodo tudi domači predavatelji, med njimi kar nekaj zelo uglednih: ddr. Igor Grdina, zgodovinar, literarni zgodovinar in znanstveni svetnik na Inštitutu za kulturno zgodovino ZRC SAZU, dr. Ignacija Fridl Jarc, filozofinja, kritičarka, političarka, dekanja Fakultete za slovenske in mednarodne študije Nove univerze in sodelavka pri Slovenski matici, ter dr. Borut Holcman, zdaj profesor na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru. Udeležence pa bodo pozdravili in nagovorili Lojze Peterle, prvi predsednik vlade Republike Slovenije in predsednik Združenja za vrednote slovenske osamosvojitve, Monika Glücks Donko, ravnateljica šole gostiteljice, in Matej Slapar, župan Občine Kamnik.

Vsi prispevki, ki jih bo letos okrog šestdeset, bodo do konca koledarskega ali šolskega leta zbrani v e-zborniku, ki bo dostopen na spletni strani DKPS. Že zdaj pa je možno najti več kot tisoč strani gradiva s preteklih konferenc. Kregarjeva pravi, da so že uvodniki napisani zelo pronicljivo in so lahko v veliko pomoč pri poučevanju državljske vzgoje. Na konferenco pa niso vabljeni samo ravnatelji in učitelji, lahko se je udeležijo prav vsi, ki jih tovrstna tematika zanima. Le prijaviti se je treba na DKPS do 11. novembra letos.

Kamničanka na lepotnem izboru

Ljubljana – Sara Podbelšek Miklavčič je 19-letna Kamničanka, ki jo bomo lahko že 3. septembra spremljali na finalnem izboru Miss Universe Slovenije 2025, ki ga bo gostila Ljubljanska Odiseja. K prijavi na tekmovanje jo je naprej spodbudila njena mama, kasneje pa tudi fant. Sprva je vse skupaj vzela kot šalo, a ko je začela razmišljati resneje, je spoznala, da gre za priložnost, ki presega zunanje bleščice. Tekmovanje ji predstavlja predvsem osebnostni izziv, prepoznala pa je tudi priložnost za nova doživetja, pridobitev novih znanj in neprecenljivih izkušenj. Svet mode in nastopanja jo sicer spremlja že od otroštva, zato ji udeležba na tem tekmovanju pomeni ogromno. S ponosom in hvaležnostjo bi v prihodnosti sprejela tudi odgovornost, da na mednarodnem odru zastopa Slovenijo, čudovito deželo, ki ji veliko pomeni. Izbor za najlepšo »univerzalko« si boste lahko tri dni po izboru v živo ogledali tudi na Planet TV. Vodenje izbora so zaupali Juretu Godlerju. **A. B.**

Sara Podbelšek Miklavčič / FOTO: ARHIV IZBORA (PETER HMELEK)

Namigi za krepitev imunskega sistema po Kneippovi metodi

VODA: TEMELJ KNEIPPOVE FILOZOFIJE

Kneippova metoda, ki temelji na zdravih močeh vode, ponuja različne tehnike za izboljšanje telesnega in duševnega počutja. Voda je osrednji del njegove filozofije, saj njene zdravilne lastnosti segajo od izboljšanja cirkulacije do zmanjšanja stresa. Spodaj najdete nekaj namigov, kako z uporabo Kneippovih načel okrepiti imunski sistem, pri čemer je zdrava termalna voda ena izmed glavnih sestavin.

1. HIDROTERAPIJA: KORISTI TERMALNE VODE

Kneippova metoda poudarja hidroterapijo, ki uporablja vodo za lajšanje bolečin in zdravljenje. Termalna voda, bogata z minerali, sprošča mišice, izboljšuje cirkulacijo in zmanjšuje vnetja, kar krepi imunski sistem.

2. HLADNO-TOPLI OBLIVI OZ. »KNEIPPANJE«:

Izmenični hladno-topli oblivi z vodo spodbujajo cirkulacijo in krepijo imunski sistem. Topla voda širi krvne žile, hladna pa jih oži, kar izboljšuje cirkulacijo in imunski odziv.

3. GIBANJE V VODI: KREPITEV MIŠIC IN IMUNSKEGA SISTEMA

Vadba v termalni vodi krepi mišice in imunski sistem. Voda ustvarja naravni upor, kar povečuje telesno pripravljenost in srčno-žilno vzdržljivost.

4. VNOS MINERALOV IZ TERMALNE VODE

Termalna voda je bogata z minerali, kot so cink, selen in magnezij, ki podpirajo delovanje belih krvnih celic. Kopanje v termalni vodi omogoča telesu absorpcijo teh pomembnih mineralov.

Kneippova metoda združuje modrost narave in znanstvena spoznanja o blagodejnih učinkih termalne vode. Redna uporaba teh tehnik izboljšuje imunski sistem in splošno zdravje. Preizkusite te namige in uživajte v prednostih Kneippove metode.

Vabljeni v Snovik, kjer termalna voda zdravi in sprošča.

POSEBNE UGODNOSTI ZA OBČANKE IN OBČANE KAMNIKA

Velja ob nakupu paketa 15 ali 30 kart za kopanje.
Le na 2-urne karte za kopanje.

Dodatna ugodnost na že znižane pakete vstopnic in velja samo za občane in občanke KAMNIKA.
Vstopnice veljajo 6 mesecev od prvega obiska.

Kneipp

www.termo-snovik.si

TERME SNOVIK
KAMNIK

RENAULT CLIO

že za 13.990 €*
5 let jamstva*
4 leta brezplačnega vzdrževanja*

*Ob nakupu vozila Renault Clio Feel Slovenia TCE 90 kupec prejme popust v višini 2.800 €, 5 let brezplačnega jamstva, ki sestoji iz 2 let tovarniške garancije in 3 let podaljšane jamstva Renault oziroma do 100.000 skupaj prevoženih kilometrov, karkoli se zgodi prej in pogodbo o vzdrževanju My Revision za obdobje 4 let oziroma do 80.000 skupaj prevoženih kilometrov, karkoli se zgodi prej. Ob financiranju z Mobilize Financial Services kupec prejme še bonus ob financiranju v višini 1.500 €. Priporočena maloprodajna cena modela v akciji je 13.990 €, ni obvezujoča za posamezne prodajalce in vključuje popust in bonus ob financiranju ter DDV in DAV. Popust vključuje sklenitev finančne pogodbe z minimalno finančno vrednostjo 8.000 € in minimalnim trajanjem 48 mesecev ter sklenitev avtomobilskega zavarovanja za čas financiranja z Mobilize Financial Services. Ponudba velja za fizične osebe od 1.6.2025 do 31.8.2025. Poraba pri mešanem ciklu: 4,1-7,8 l/100 km. Emisija CO₂: 96-136 g/km. Emisijska stopnja: EURO6 FULL. Emisija NOx: 0,0063-0,0353 g/km. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo standardu meritev WLTP. Odklop, dlovidi CO₂ je najpomembnejši toplotni inlin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k brezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2.5} ter dušikovih oksidov. Slika vozila je simbolična. Priljubimo si pravico do napak. Več informacij o ponudbi in pogojih nakupa je na voljo na renault.si. GA Adriatic d.o.o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Renault priporoča Castrol

renault.si

REMONT

Ljubljanska cesta 22, 4000 Kranj
Boštjan Trtnik: 041 740 878 • Jure Drašler: 041 306 620

ŠPORT

Poletje na mivki

Kamniška odbojcarska mladina je tudi to poletje uživala in trenirala na mivki, z jesenjo pa si bodo znova nadeli športne copate ter odbojcarske veščine brusili v kamniških športnih dvoranh.

DAMIJAN RIFL

Kamnik – Kamniški odbojcarski utrip je (bil) živahen tudi to poletje. Ženska trenerska posadka je ob dveh taborih za osnovnošolsko mladino na igriščih za odbojko na mivki Pod skalco uspešno izvedla tudi poletno šolo odbojke na mivki za osnovnošolsko mladino. »Že tretje poletje izvajamo ta program. Letos pod vodstvom petih trenerk, ki skrbijo za dve starostni skupini vadečih na mivki. Odziv otrok in staršev nam daje potrditev, da smo na pravi poti. Ob omenjenih skupinah, v katerih so osnovnošolci, ki že imajo izkušnje z dvoransko odbojko, v poletni šoli pa se spoznavajo s specifikami te igre na mivki, imamo formirane tudi starejše dvojice še bolj izkušenih fantov in deklet. Ti so se v preteklih letih kalili in za odbojko na mivki navduševali prav v kamniški poletni šoli. Petnajst dvojic je letos vadilo in tudi tekmovalo pod okriljem trenerk Anje Maček in Kaje Gimpelj,« nam je sistematično delo na mivki z mladimi upi predstavila Tjaša Gadža, ki s trenersko kole-

gico Špelo Ožegovič bdi tudi nad tem projektom Calcita Volleyja. Nasmejani obrazi in zavirljivo dobro odbojcarsko znanje enajst- in dvanajstletnikov – ujeli smo jih na enem izmed treningov na ne najlepši poletni dan – potrjujejo Tjašine besede. »Najbolj navdušenih tudi bolj muhasto vreme ne zadrži doma. Teo, Eva, Vita, Ajša in Sara so vsekakor med njimi in tudi preostali ne zaostajajo,« je varovance pohvalila Tara Gojak, ki ob sestri Ateni in Ani Pibernik ter prej omenjeni četverici sestavlja sedemčlansko trenersko posadko »calcitgirls«, ki je zagotovilo, da se bo pod Starim gradom tudi v naslednjih letih igrala kakovostna odbojka na mivki. Kdo pa so ta hip najboljši igralci in igralke na kamniški mivki? Pozdravite jih lahko ta konec tedna. V soboto bo Pod skalco namreč na sporedu finalni turnir kamniške rekreativne Lige 3 na 3 mešanih trojk v odbojki na mivki, dan kasneje pa bodo odbojkarji poprijeli še za loparje in piko na i pole-tju postavili na turnirju v badmintonu ter tenisu na mivki.

Z vrnitvijo v šolske klopi se mladi upi z mivke selijo na parket. / FOTO: DAMIJAN RIFL

Maruša Tereza Šerkezi v Baslu do zmage

MATJAŽ ŠERKEZI

Basel – V Baslu je pred kratkim potekala peta tekma pokala Škoda Swiss Bike Cup, ki je štela tudi za prestižno serijo UCI Junior. Slovenska gorska kolesarka, članica nemške ekipe Cube Next Generation, Maruša Tereza Šerkezi (Lelosi, Visit Ljubljana) je na peti tekmi švicarskega pokala v Baslu zmagala v kategoriji mladink. Maruša Tereza je startala odločno, se prebila v ospredje in skupaj z Anjo Grossmann krojila tempo dirke. V zadnjem krogu sta tekmovalki izkoristili vsako priložnost za preobrat, a odločal je ciljni sprint – slovenska pred-

stavnica je imela več moči in slavila s časom 50:19, povsem enakim kot njena švicarska tekmica. Tretje mesto je osvojila Američanka Sophia Wellmeier, v močni konkurenci pa je nastopilo 39 tekmovalk. »Iz Livigna na dirko in nazaj v Livigno. Super dirka, odlična borba z @anjamtb od starta do cilja, kjer so odločali le milimetri,« je po zmagi zapisala Maruša. Od Slovencev se je v ospredju znašla tudi Eva Terpin (KD Rajd Ljubljana), ki je v cilj prišla kot peta. Tekmovalkam pa so dodatno motivacijo dajali številni gledalci, ki so z glasnim navijanjem ustvarili pravi festival gorskega kolesarstva.

Finale na Veliki planini

Na sobotnem teku na Veliko planino, ki je štel za finale svetovnega pokala v gorskih tekih v disciplini gor, sta zmagala Kenijec Richard Omayo Atuya in Finka Susanna Saapunki. V cilj je priteklo točno sto tekačev in tekačic, od tega 63 tujih, iz domačega kluba KGT Papež 13.

MIRA PAPEŽ

Velika planina – Progo s 1280 metri vzpona na razdalji 8,5 kilometra, ki je bila od starta na Vegradu do cilja na Gradišču označena s tradicionalnim rumenim trakom, je Kenijec pretekel s časom 50:21, Finka pa 1:01:43. Tekalci so progo označili kot zelo razgibano, a odlično pripravljeno. V močni konkurenci svetovne elite je bil najboljši Slovenec Klemen Španring (AD Sl. Bistrica) na odličnem 7. mestu, drugi in tretji najhitrejši pa Timotej Bečan in Tine Žizmond (oba KGT Papež). Med članicami sta bili najhitrejši tekačici iz ŠD Nanos Lucija Krkoč in Anja Mikuž. Na slovesni razglasitvi najboljših v slovenskem pokalu so tekači KGT Papež v različ-

Na Veliki planini sta slavila Kenijec in Finka. Najboljši Slovenec Klemen Španring je osvojil 7. mesto, najhitrejša Slovenka pa je bila Lucija Krkoč, ki je zaključila na 11. mestu.

V dobrih 50 minutah je progo premagal Kenijec Richard Omayo Atuya. / FOTO: ARHIV ORGANIZATORJA (JERNEJ KASTELIC)

nih kategorijah stali na zmagovalnih stopničkah: kot zmagovalci David Vogrin, Bojan Galin in Dragica Cvišić, drugouvrščena Urška Trobec, kot tretja pa Ivica Žlogar in Tone Knavs. Prejeli so bogate praktične nagrade. Prvih 15 moških in 15 žensk absolutno pa je prejelo še bogate denarne nagrade. Tekmo je spremljal vrh svetovne atletike WMRA s predsednikom Tomom Šarfom na čelu in legendarnim rekorderjem Grintovca Jonatom Wyattom. Prisotna sta

bila tudi predsednik AZS Primož Feguš in direktor Nejc Jeraša. Vsi so pohvalili organizacijo teke na visokem nivoju. Prav tako tudi delegat Evropske atletske zveze Ede Rutkovsky, saj je bila tekma kot generalka za leto 2026, ko bo na isti progi potekalo evropsko prvenstvo v gorskih tekih. Tako sta se odlično izkazala Dušan Papež kot organizator in Občina Kamnik kot gostiteljica teka, ki jo je zastopal podžupan Uroš Pirc. Tekma je bila tudi memorial Jožeta Uršiča, zato je zmago-

valcema pokale podelila žena Vida Uršič, večkratna kolesarska svetovna prvakinja. Dušan Papež se je zahvalil svoji družini, številnim prizadevnim in nepogrešljivim prostovoljcem, sponzorjem in donatorjem za odlično organizacijo. Velika planina je bila takoj po teku pospravljena in pripravljena, da zaživi vsakdanje življenje. Tekmo ste lahko spremljali tudi v živo. Ponovno smo vsi skupaj častno in ponosno ponesli ime Kamnika in Velike planine v svet.

Borbeno na Švedskem

Med 5. in 9. avgustom 2025 je v švedskem Jönköpingu potekalo evropsko prvenstvo UEC v gorskem kolesarstvu za mlade, kjer sta nastopila tudi Maks Majnik in Lamar Škrijel iz Calcit Bike Teama.

KRISTIJAN ERJAVEC

Jönköping – Tekmovanje v Jönköpingu slovi po izjemno atraktivni, a tudi zahtevni progi, ki združuje tehnične spuste, strme vzpone in odseke, kjer morajo tekmovalci pokazati popolno kombinacijo moči, spretnosti in taktične vožnje. Maks je v dresu slovenske reprezentance nastopil v kategoriji dečkov do 16 let. Na glavni dirki XCO je startal s 44. pozicije, kar je pomenilo, da ga čaka izjemno zahtevna naloga že od samega začetka. Po dobrem uvodu v dirko je bil udeležen v množičnem padcu, v katerem je izgubil več kot 40 mest in veliko dragocenega časa. Kljub smoli se ni predal – skozi dirko je iz kroga v krog prehiteval tekmece, v ključku pa si je priboril 37. mesto. Na ekipni štafeti so skupaj z reprezentančnimi kolegi zasedli 35. mesto. »Med tekmo sem poskušal pridobiti čim več pozicij, kar

Za oba Calcitova kolesarja je bilo evropsko prvenstvo dragocena priložnost za merjenje moči z najboljšimi vrstniki na stari celin. / FOTO: ARHIV KLUBA

je bilo v prvem krogu zaradi velike gneče zelo težko. Iz kroga v krog sem prehiteval in pridobival mesta ter na koncu dosegel 37. mesto. Z rezultatom sem malo razočaran, saj bi brez padca lahko bil okoli 20 najboljših, vendar sem vseeno zadovoljen s svojo vožnjo,« je dejal Majnik.

Lamar je tekmoval v kategoriji dečkov do 13 let, kjer je vozil v dresu Calcita. Že v kvalifikacijah je pokazal odlično formo – z odličnim kronometrom in hitro vožnjo v ekipni štafeti si je priboril start iz prve vrste. Na ekipni štafeti je nastopil z mešano ekipo NZL skupaj z dvema nizozemskima kole-

sarjema in zasedel 47. mesto. Na glavni dirki je bil na startu na levi strani, kar se mu je v prvem ovinku maščevalo – tekmece so ga porinili v ograjo, zato je prvi krog začel šele okoli 30. mesta. A Lamar se ni predal – vsak krog je vozil hitreje, suvereno prehiteval tekmece in na koncu ciljno črto prečkal na vrhunskem 5. mestu. »To je bila ena najboljših prog, na katerih sem kdaj vozil – fizično naporna in tehnično zahtevna, ampak prav zato mi je bila tako všeč. Zaradi časa iz kronometra in osebnega časa v ekipni štafeti sem si priboril start iz prve vrste. Dobro sem startal, a ker sem bil čisto na levi, so me v prvem ovinku porinili v ograjo in sem se na začetku 1. kroga vozil okoli 30. mesta. Boril sem se naprej, vsak krog je bil hitrejši in na koncu sem se prebil do 5. mesta. Sem zelo zadovoljen in hvaležen za nove izkušnje.«

ŠPORT

Že v polnem pogonu

Članski ekipi Calcita Volleyja sta že nekaj časa v polnem pogonu, prve pa se bodo za prvenstvene točke pomerile odbojkarice prve kamniške ekipe, ki bodo 11. oktobra pred svojimi navijači gostile Luko Koper. Teden dni pozneje se bodo varovanci Gregorja Rozmana prav tako doma pomerili z ravnskim Fužinarjem.

MIHA ŠTAMCAR

Kamnik – Drugi avgustovski ponedeljek so se v dvorani Garaža Gym zbrale kamniške odbojkarice, ki so priprave začele v nekoliko prenovljeni in pomlajeni zasedbi. Med novimi obrazi so Sara Sitar (Radovljica), Ana Kolmanič (Puconci), Nina Đukić (Luka Koper), po enoletni odsotnosti zaradi poškodbe se vrača Hana Gašperlin, priložnost v članski ekipi pa bo dobila tudi mlada kadetinja Vita Kotnik. Prve dni so dekleta nabirala telesno moč pod vodstvom kondicijskega trenerja Jerneja Pleše, nato pa so se preselila tudi v dvorano. »Veseli me, da se je vseh 13 igralk zbralo že na prvem treningu, med njimi tudi Nina Đukić, ki je pred tem končala reprezentančne obveznosti. Verjamem, da bodo do začetka prvenstva vse na optimalni ravni. Ker imamo več novih igralk, načrtujemo deset ali enajst pripravljanih tekem, da razbijemo monotonost treningov in uigramo ekipo,« je povedala glavna trenerka Špela Ožgovič, prej Lužovec, ki po poroki nosi nov priimek.

Kamničanke v uvodu v novo sezono čaka zahteven spored tekem, saj se bodo na prvih treh tekmah pomerile

Kamniške odbojkarice in odbojkarji so že v polnem pogonu. / FOTO: OK CALCIT VOLLEY

z najverjetnejšimi največjimi konkurentkami za vrh prvenstvene lestvice: po Kopru jih čakata še domači obračun z ekipo Gen-I Volley in derbi v Mariboru proti aktualnim prvakinjam, ekipi OTP banka Branik. Le nekaj dni za odbojkaricami so priprave začeli tudi člani moške ekipe. V sezoni 2025/26 bosta vajeti prevzela novi trener Gregor Rozman in njegov pomočnik Rok Satler. Na prvem treningu so bili prav tako prisotni vsi igralci, ki bodo branili barve Calcita Volleyja. V primerjavi z dekleti v moški zasedbi ni veliko

sprememb. Kariero je sklenil Teo Podobnik, klub pa je zapustil kubanski podajalec Julio Gomez, ki odhaja v Fernerbahče. Novinca sta Martin Valenčič (Maribor) in Jan Karl Jančič (Triglav Kranj). Rozman verjame, da imajo dovolj časa za kakovostno pripravo. »Pomembno je, da lahko treniramo umirjeno, brez hitenja. Prvo pripravljeno tekmo bomo odigrali v začetku septembra proti Črnučam, do začetka prvenstva pa nas čaka še nekaj tekem in gostovanje v Italiji. Verjamem, da bomo v sezono vstopili dobro pripravljeno.« Kamničani so lani osvojili

tretje mesto, kar je bil lep uspeh za njihovo pomlajeno zasedbo, v novi sezoni pa si želijo narediti korak naprej in razveseliti svoje navijače z novimi zmagami. Tekmovalni sistem bo letos nekoliko drugačen. V rednem delu bosta tako 1. A kot 1. B liga potekali trikrožno, nato pa bo sledila končnica. Posebnost te sezone je, da iz 1. A lige ne bo izpadel nihče, saj se že pripravlja uvedba nove Superlige, ki bo zaživela prihodnje leto. V njej bo nastopalo deset ekip, pridružili pa se jim bosta tudi najboljši dve moštvi iz 1. B lige.

Odlični plavalci

MATJAŽ SPRUK

Podstrana, Ravne, Kranj – Plavalci Plavalnega kluba Calcit Kamnik so v zadnjem času ponovno dosegli izjemne rezultate tako na domačih kot na mednarodnih tekmovanjih. Na odprtem državnem prvenstvu Slovenije v daljinskem plavanju, ki je letos potekalo 20. julija v sklopu mednarodnega Cro cupa v hrvaški Podstrani, je Kamničan Nejc Maher osvojil absolutno 3. mesto v disciplini 7,5 km. Kljub zahtevnim razmeram je pokazal izjemno borbenost in se uvrstil med najboljše tekmovalce. Rezultat potrjuje njegov status enega vodilnih slovenskih daljinskih plavalcev v kategoriji 16–17 let. Na 52. Mednarodnem plavalnem mitingu Ravne, ki je potekal 19. junija na Koroškem, so Calcitovi plavalci pod vodstvom trenerja Mihe Potočnika dosegli vrsto odličij in novih osebnih rekordov. Ivana Lukan je osvojila

tri zmage v prsnih disciplinah, Rok Vejnovič je dosegel kar štiri prva mesta, med drugim absolutni zmagi na 100 m delfin in 50 m hrbtno. Ana Avbelj, Liam Negodič, Maša Arnež, Vid Šumi Branilovič in Iza Videc so prav tako posegli po medaljah, kar je potrdilo široko bazo nadarjenih plavalcev v kamniškem klubu. Med 25. in 27. julijem je v Kranju potekalo moštveno in posamično državno prvenstvo za dečke in deklice, kjer je nastopilo več kot 450 plavalcev iz 27 klubov. Calcit je zastopalo 20 mladih tekmovalcev, ki so dosegli vrsto odličnih rezultatov. Najbolj je navdušil Žiga Kugler, ki je postavil dva državna rekorda na 50 m in 100 m hrbtno. Poleg njega so izjemne uvrstitve zabeležili še Neža Hren, Tina in Taja Klemen, Anna Losieva, Jaka Serko in Urban Klemenc, ki so prav tako osvojili številne medalje in diplome.

Člani Plavalnega kluba Calcit Kamnik / FOTO: ARHIV KLUBA

Vaterpolisti ostajajo del elite

Kamniški vaterpolisti so avgusta v prestavi višje odločno na poti proti novi tekmovalni sezoni, ki se začne v oktobru. Na jesen se prvokategorniki ekipe Calcit Waterpolo in njihovi nasledniki selijo pod streho v »domači« Kranj, najmlajše »hobotnice« pa bodo calcitovci na vstop v svet vaterpola še naprej pripravljali v bazenu kamniškega Cirusa.

DAMIJAN RIFL

Kamnik – S timbuildingom v pustolovskem parku Geoss blizu geometričnega središča Slovenije so Kamničani v začetku predzadnjega avgustovskega tedna simbolično zaključili počitnice in še bolj odločno zakorakali proti novi tekmovalni sezoni, v kateri ne bodo zbirali le kilometrov v bazenih, pač pa tudi na cesti, saj se bodo v več tekmovanjih merili s tekmeci z različnih koncev Slovenije in tudi zunaj nje. »Za najambicioznejše ni bilo veliko počitka. Junija in julija smo lahko trenirali na domačem objektu Pod skalco. Izkoristili smo tudi prisotnost dveh nemških ekip, ki sta bili na pripravah v Kamniku, tako da s primerno počitniško kilometrino avgusta postopoma dvigujemo ritem in vstopamo v uradni

Trener Gašper Šenica bo z ekipo tudi večji del septembra lahko vabil v Kamniku. / FOTO: DAMIJAN RIFL

del priprav,« je pred novo sezono dobro razpoložen predsednik kamniških »hobotnic« Darko Homar. V novi sezoni bodo fantje s Calcitovimi vaterpolskimi kapicami med slovensko elito nastopali v treh mlajših kategorijah: do 14, 16 in 18 let.

»Predvsem kadeti in mladinci so izjemno konkurenčni in veliki finale je v teh kategorijah realno dosegljiv. Tako ostajamo del slovenske elite. Minulo sezono smo imeli v mlajših kategorijah tri državne reprezentante, v prihajajoči bi se to število lahko povečalo,« je optimističen Homar. Pa članska ekipa? Državni prvaki iz leta 2021 bodo nastopali v domačem prvenstvu in pokalu ter v Alpski ligi, kjer jih ob slovenskih čakajo še hrvaški, avstrijski, italijanski in bosanski tekmeci. Jedro članske ekipe bodo tvorili domači fantje, vodil jih bo Gašper Šenica. Kam merijo? Uvrstitev med najboljše štiri je osnovni cilj, če bo šlo vse gladko, lahko sežejo še višje. »Letos ne bomo angažirali tujcev, a prestopni rok v septembru lahko še prinese kakšno

spremembo,« pravi Homar in poudarja, da so se še posebej potrudili pri snovanju programov za novince v športu. »Za dečke in deklice, rojene leta 2013 in mlajše, imamo pripravljen atraktiven program, ki ga bomo izvajali v bazenu kamniškega Cirusa. Tudi starejšim, ki jih mika vaterpolo, ne zapiramo vrat. Nekako do 20. septembra še računamo na prijazne temperature in možnost treniranja na letnem bazenu v Kamniku. Z novim šolskim letom bodo naše ekipe Pod skalco v vodi vsak delovni dan med 17.30 in 19. uro, tako da nas mirno obiščete, pa vam zaupamo vse podrobnosti,« novince k vpisu vabi Homar in dodaja, da jeseni nadaljujejo tudi plavalne programe za rekreativce in mladostnike, ki pozimi kondicijo nabirajo in vzdržujejo v bazenih.

Uspehi judoistov

KATARINA KUMER

Crikvenica, Prnjavor – V prvi polovici avgusta so judoisti Judo kluba Ippon Kamnik združili intenzivne priprave in mednarodno tekmovanje. Od 9. do 15. avgusta so se udeležili priprav v Crikvenici. Športni vrhunec je predstavljal turnir Golden Score, kjer so Kamničani posegli po odličjih: Aleks Kolenko je osvojil 2. mesto (U14), Leon Adrovič 1. in 2. mesto (U16 in U18), Nastja Drakšič Koš-

tomaj 2. mesto (U16), Pavle Ilič 3. mesto (U16), Haya Veinhandl Obaid pa 2. mesto (U18). Priprave so se zaključile s treningom in odhodom v Prnjavor (BiH), kjer je potekalo mednarodno tekmovanje Mala Evropa. Kamniški judoisti so osvojili štiri kolajne. Prvo mesto sta si priborila Leon Adrovič (U18, do 81 kg) in Haya Veinhandl Obaid (U18, do 63 kg), drugo mesto Pavle Ilič (U18, do 50 kg), tretje pa Karim Veinhandl (U18, do 73 kg).

CALCIT WATER POLO

070 816 797 Dare
031 463 883 Teja

PLAVALNI TEČAJI
VATERPOLO ŠOLA

PLAVANJE MLADOSTNIKOV
REKREACIJA ODRASLIH

WWW.VATERPOLSKO-DRUSTVO-KAMNIK.SI

ZANIMIVOSTI

Tetovator brez svoje tetovaže

Žan Ticijan Dolar iz Šmartna v Tuhinju je po poklicu zobni protetik, po srcu pa že od malega umetniška duša. Pred kratkim se je odločil za pogumen korak in v centru Kamnika odprl studio Sori mami.

ŠPELA ŠIMENC

Šmartno v Tuhinju – Od malega je danes 28-letni Žan Ticijan Dolar ogromno risal, malo kasneje začel tudi slikati in kipariti. Vse to je nadgrajeval na srednji oblikovni šoli, za študij pa si je izbral zobno protetiko, ki je prav tako področje, ki ga veseli in v katerem si je našel redno zaposlitev. A njegovi popoldnevi so bili še naprej umetniško obarvani.

»Jaz ti čisto zaupam, naredi mi tatu.«

Ko je bil star dvajset let, si je iz radovednosti kupil umetno kožo in barve ter doma začel risati, se učiti s pomočjo interneta, predvsem veliko in še več je vadil. Sem in tja je kakšno delo objavil na družbenem omrežju in ni trajalo dolgo, da ga je poklicala prijateljica iz osnovnošolskih klopi: »Žan, jaz ti čisto zaupam, naredi mi tatu.« Prizna, da mu je bila tista prva prava tetovaža velik izživ, ne samo, da je bilo prvič, sošolka si je za povrh izbrala še lokacijo med prsmi. A led je bil prebit in pri Žanu doma so si začeli kljuko podajati prijatelji z željami po poslikavi telesa. Vse skupaj je preraslo domačo dnevno sobo, Žan pa je ugotovil, da

pri izdelovanju tetovaž neizmerno uživa, zato se je odločil za nov, kot pravi sam, »malce tvegan in precej pogumen korak«. V centru Kamnika je pred kratkim odprl svoj studio s simpatičnim imenom Sori mami.

Izjemno veliko mu pomeni simbolika

On sam tega ni nikoli izrekel svoji mami, ker – zanimivo – nima niti ene tetovaže in »zakaj ne?« je tudi vprašanje, ki ga največkrat sliši. »Izjemno veliko mi pomeni simbolika

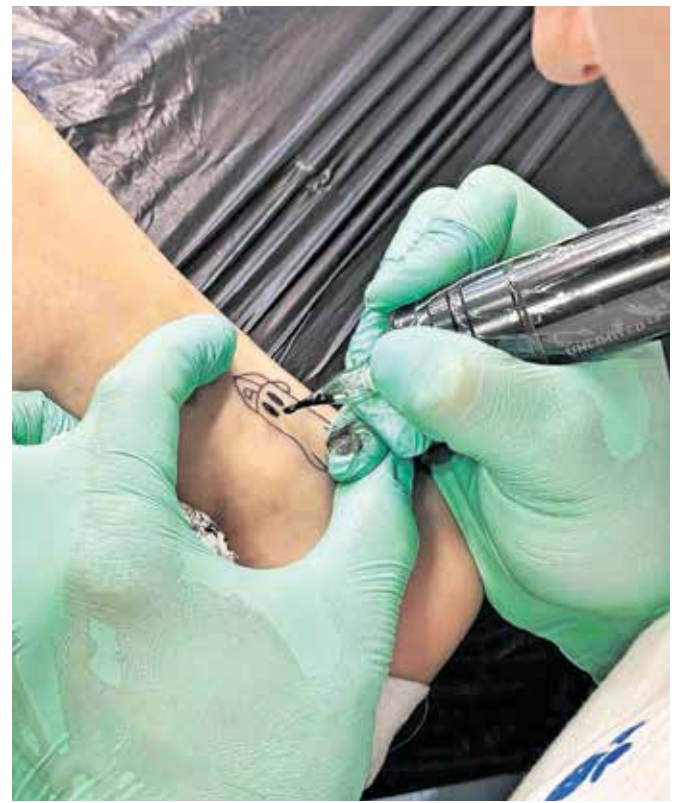
in nisem še našel simbola, za katerega bi bil prepričan, da ga sčasoma ne bom prerasel. Ko bo prišel pravi čas, ga bom tudi jaz imel. Ali pa ne, kdo ve. Malo pa je za to krivo tudi zaupanje mojih prijateljev, ki so se javili za testne zajčke, in tako mi ni bilo treba vaditi na svoji koži,« pravi v smehu. Je pa, poleg številnih drugih, naredil tetovažo tudi svoji mami in tašči. Vsekakor z imenom salona ne privablja samo mlajših strank, mnogo je tudi takih v zrelih letih. »Kar nekaj šest-

desletnikov sem že tetoviral,« pravi. Najnižjo mejo za zdaj drži pri osemnajstih letih, verjetno jo bo spustil na šestnajst let, s soglasjem staršev.

Najbolj uživa, ko mu ljudje pri tetoviranju dajo proste roke, ko izstopijo iz okvirjev in se morda odločijo za kakšen njegov unikatni dizajn. Njegov stil so t. i. one line skice – gre za motiv, ki je narisano z eno samo neprekinjeno linijo. A opaža, da izmed vse izbire še vedno močno vodijo vrtnice, sidra in znaki za neskončnost. Zaenkrat se še ni zgodilo, da bi zavrnil poslikavo, odsvetuje izbiro zelo temnih tetovaž, njegov moralni kompas pa bi se oz. se bo, če pride do tega, oglasil tudi ob kakšnih neprimer- nih, nesprejemljivih simbolih. Včasih pa vendarle komu predlaga, naj kakšno idejo malce prespi, imena partnerjev morda niso vedno najboljše izbira. »Po drugi strani pa se danes prav vsaka tetovaža da prekriati ali s posebno tehnologijo tudi izbrisati,« doda sogovornik, ki najraje dela majhne in zelo precizne tetovaže.

Dva studia na eni ulici

Ko je avgusta odprl salon in pripravil dan odprtih vrat, ni pričakoval, da bo že pol ure

Najraje dela majhne in zelo precizne tetovaže.

/ FOTO: OSEBNI ARHIV

pred odprtjem na tetovažo pred vrati čakalo šest strank. Kar dvaindvajset se jih je zvrstilo tisti dan. Pa si želi, da bi poslikava telesa postala njegova služba? Ta trenutek ne, zaveda se, da je to šele začetno tipanje trga, čas pa bo povedal svoje. Za zdaj je presrečen, da mu je uspelo priti do

lokacije v srcu njemu zelo ljubega Kamnika. Zanimivo pa je, da si sedaj nasproti stojita kar dva studia za tetoviranje. Pa ga to kaj skrbi? »Prav nič, s sosedom Maticem sva se spoznala in strinjava se, da je dovolj prostora za vse. Ne nazadnje pa ima prav vsak umetnik svoj stil.«

Žan Ticijan Dolar, v ozadju njegova kiparska in risarska dela / FOTO: ŠPELA ŠIMENC

Bilo je nekoč v Kamniku (44)

»Ste pripravljeni za pot v neznano?« ali kako je Menina postala industrija

IRINA MITOV,
MEDOBČINSKI MUZEJ
KAMNIK

Slogan, s katerim podjetje Menina na svoji spletni strani nagovori bodoče kupce, me sprva preseneti. Držno! A takšna je tudi pot tega podjetja – od majhne obrtne delavnice do samega vrha evropskih proizvajalcev pogrebne in pokopališke opreme.

Podjetje se je razvilo iz skromnega mizarskega obrata, ki je sprva deloval kot poseben oddelek Kmetijske zadruge Laze v Tuhinju. Pisalo se je leto 1952. Leta 1955 je nato nastalo samostojno obrtno podjetje – Menina, splošno mizarstvo, ki je imelo sedež na Parmovi 19 v Kamniku. Nekaj delavcev je z orodjem, ki so ga prinesli od doma, začelo opravljati mizarске storitve za prebivalce iz okoliša.

Obseg dela se je večal, kar je terjalo primerne delovne prostore, stroje, finančna

sredstva in najpomembnejše – sposobne in delovne ljudi. Tako je bil leta 1958 za direktorja uradno imenovan dolgoletni vodja mizarске delavnice Franc Hribar. Za svoje nove delovne prostore so istega leta začeli preurejati bivšo usnjarno Pollak na Trgu svobode 5, kamor so se preselili leta

1961. Kasneje so skladišče, ki je bilo v lasti Jakoba Žagarja, spremenili v delavnico, vrt Frančiške Pollak zraven pa prekrili s streho in uporabljali kot skladišče. Obema so plačali odškodnino.

V podjetju so proizvodnjo prilagajali potrebam trga, zato so se artikli spreminja-

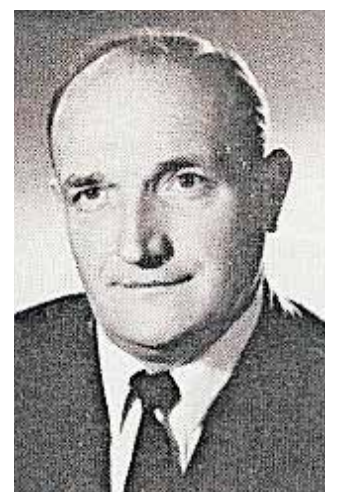
li. Ukvarjali so se s stavbnim mizarstvom, izdelovali so pohištvo in prejeli vedno večja naročila. Od manjših individualnih naročil so postopoma prehajali na serijsko proizvodnjo. Kljub uspešnemu poslovanju se podjetje ni moglo izogniti čedalje večji konkurenci na področju lesne industrije, še manj gospodarski krizi, ki je leta 1963 zajela številna kamniška podjetja.

A kot bi dejal Malcolm Gladwell, avtor poslovne uspešnice, je bila to prelomna točka, čarobni trenutek, ko poslovna ideja naenkrat preskoči mejo in se bliskovito razširi na vse strani. Po temeljiti raziskavi tržišča so v podjetju uvedli nov artikel – krsto.

Uspeh Menine je strmo naraščal. Od obrtnega načina poslovanja je prešla v popolno industrijsko obliko in v letu 1967 je bilo to podjetje najbolj produktivno in rentabilno v vsej »kamniški ko-

muni«. Od podjetja Svit in dveh okoliških kmetov so nato odkupili zemljišče v Šmarci, med drugim tudi tisto, kjer je nekoč delovala ščetarska delavnica bratov Naglič. Zgradili so novo tovarno, kamor so leta 1968 v celoti preselili proizvodnjo. Podjetje se je preimenovalo v Tovarna pogrebne opreme Menina. Postopoma so opustili druge artikle in se usmerili izključno v proizvodnjo krst in drugih pogreb- nih potrebščin, ponudbo pa prilagajali »posameznim krajevnim potrebam in običajem«.

Svojo uspešno pot na tej častitljivi tradiciji podjetje nadaljuje še danes. S široko ponudbo se pojavljajo na številnih tujih trgih, krste pa so izdelali za mnoge pomembne ljudi, med drugim za Josipa Broza - Tita in hrvaškega pevc Oliverja Dragojevića. Pred leti je za podjetje oblikoval tudi priznan industrijski oblikovalec Oskar Kogoj.

Franc Hribar - Lovro (1921–2020), dolgoletni direktor tovarne Menina

/ VIR: LOVEC – GLASILO LOVSKE ZVEZE
SLOVENIJE, REVJA ZA LOVSTVO. LETNIK LXV,
ŠT. 5, 1982

Rojstvo, življenje, smrt – vse to je pot v neznano, na katero, si upam trditi, nihče nikoli ni v popolnosti pripravljen. Lahko pa načrtujemo in izbiramo. Moja izbira je Menina – 901.

Krsta »Poslednji kovček«, ki jo je za podjetje Menina leta 1997 oblikoval Oskar Kogoj / VIR: OSKAR KOGOJ

ZANIMIVOSTI

Postrvijada

Terme Snovik so nedavno gostile Postrvijado 2025. Kot že samo ime pove, glavno vlogo na tradicionalnem poletnem dogodku v Tuhinjski dolini zaupajo tuhinjski ribji lepotici, postrvi. Tudi letos so jo.

ALENKA BRUN

Snovik – Tuhinjska postrv, sveža lokalna delikatesa, se je obiskovalcem nedavne Postrvijade predstavila na dva načina: v zunanji Snovičkovi kuhinji so lahko ribo okušali na t. i. hitrem meniju, kjer so si roko podale tri slastne ločene jedi: tuhinjski fish & chips (ocvrta tuhinjska postrv, ocvrt krompir, Gabrškova smetana s kumaro, limeta), fish dog oziroma hot dog (tuhinjska postrv s solato mladega zelja v mlečni masleni štručki) ter za marsikoga absolutna zmagovalka trojice na takratno vročo soboto: solata tuhinjske postrvi z mlado solato, redkvico in pečeno čebulo. V restavraciji Potočka pa so si obiskovalci lahko privoščili kosilo ali pozno kosilo. Prvi krožnik menija so sestavljali marinirana tuhinjska postrv, hladna kumarična juha in pinjenec, potem pa je bila na voljo še tuhinjska postrv s kremo

Solata tuhinjske postrvi, ribji hot dog ter tuhinjska (ocvrta) ribica in krompirček / FOTO: ALENKA BRUN

polente, peteršiljevim kruhom, koruzo, vloženo pivsko redkvijo ter brokolijem. Meni je zaokrožila sladica. Postrvijada tradicionalno združuje kulinariko in termalno sprostitev. Kopalcem in obiskovalcem Term Snovik tako tudi tokrat ni bilo dolgčas. Velik poudarek je bil

na otroški animaciji, ustvarjalnih delavnicah, domiselnih igrah – od ribje olimpijade do iskanja zlate ribice v zunanjem bazenu, ribje štafete ... Nekatere vmes so se lahko prisotni preizkusili tudi v filiranju ribe, zastavili glavni kuhalnici Potočke Gregu Rozmanu kako vprašanje na

temo filiranja, nas pa je zanimalo predvsem, kaj je pomembno, če se priprave ribe lotimo doma. »Predpogoj za vse je oster nož,« je poudaril Rozman. »Prav pride tudi pinceta, da v filejih ne ostanejo koščice, a najpomembnejše je zagotovo to, da je riba sveža. Če ni, je meso mehko in težko se sfilira s še tako ostrim nožem,« je bil opisen. V kuhinji Potočke od tuhinjske postrvi uporabijo praktično vse, kar lahko iz ribe dobimo, je dodal. »File za glavni krožnik, obreznine za paštete in namaze, kosti pa za omake in juhe.« Kosti in obreznine tudi zadimijo na bukovih sekancih in jih potem uporabljajo recimo za aromo dimljene juhe iz postrvi, smo še izvedeli. Naslednji korak v tej smeri pa bo enkrat v prihodnosti verjetno tudi dimljena tuhinjska postrv, kar bo po našem mnenju še ena posebna izkušnja za brbončice.

Kamniški sudoku

LAŽJI SUDOKU

4		9		1		2		3
		7	5		3			
1				9			6	7
	5			6			8	
3		1	9		8	6		5
	6			3			4	
2	4			7				6
			8		4	1		
5		3		2		4		8

Rešitev:

8	7	6	2	9	6	1	5
2	6	1	7	5	8	9	4
9	6	5	1	2	8	9	7
6	7	5	6	1	7	2	9
5	2	9	8	7	6	1	4
1	8	6	2	9	2	7	5
7	9	8	2	6	7	5	1
7	1	6	8	5	2	4	9
6	5	2	9	1	4	6	8

TEŽJI SUDOKU

4			8				1	
7	1							
5					3	8		6
		5	9	4				
	9	1				5	2	
				6	5	7		
8		2	6					1
							5	3
	3			7				

Rešitev:

2	8	7	4	6	5	9	3	1
5	9	1	8	2	7	7	7	6
1	7	6	7	9	2	5	8	
6	6	4	6	9	1	7	8	2
7	2	5	8	2	6	1	6	9
8	9	1	2	7	6	5	4	3
9	7	8	6	1	7	6	2	5
5	6	6	9	2	7	8	1	4
4	1	2	6	5	8	9	7	

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

GORENJSKI GLAS	MOČNA TKANINA ZA JADRA	POLITIČNA TEŽNJA PO ZDRUŽITVI	VOJAŠKO POVELJSTVO	KITAJSKO BRENKALO	GNUS	ZORAN OGRINC	PEVEC HRIBAR	PISATELJ MAY	SESTAVIL: F. KALAN	IZTREBKIMORSKIH PTIC KOT GNOJILO	RALNA ZEMLJA	VZDEYEK ALESA KERSNIKA	NUŠA TOME	ROMAN JOSIPA JURČICA	PESNICA VOJK
SL. PISEC (J. K.)		20							AM. PEVKA (ARIANA)	2					
HČI OJDIPA IN JOKASTE IZ GR. MITOLOGIE						14			IGRALEC DRAGAN					18	
BRITANSKA PRINCESA	4					DRSALNA PRIPRAVA							SIMBOL ZA SILICIJ		
SKRAJNI KONEC CESA				GL. MESTO NEMČIJE		DRŽAVNA BLAGAJNA			12		MLEČNI IZDELEK	DOBA, STOLETJE			
JAZ, TI, ?			MOČVIRNAT SVET	LIT. LIK IZ KEKCA				SPIKERKA PESEK				POJAV V OZRACJU	13		
KMEČKO ORODJE			LIPOV LES		SL. SLIKAR (ANTON)	JADRANSKI OTOK		5		SOSEDJE ANGLEZEV		GLASBENIK DEDIČ			DEBELNA ROGOVILA
KITARIST ERAZEM GRAFENAUER		1				FINSKO JEZERO, INARI							BOJAN GORIŠEK		
DRŽAVA POD HIMALAJO				16		ZVARJENI SPOJ					HUDE SANJE		GLASBENO DELO	7	
PLIN NEPRIJETNEGA VONJA						JEK (KNJIŽNO)			PREVARANT						
GVANO TOPEKA VEBER	PRODAJALEC NA ŠTANTU	SL. PESNICA (GLORJANA)	PONAREDEK (ZASTAR.)					PESNIK IVAN VOLARIČ				GR. ČRKA		15	
PASJA PASMA	10				RAZLAGA, POJASNILO	MOČEN REZEK GLAS			MESNINA (NAREČNO)			BRITANSKI GLASBENIK (A. A.)		VEČJA VOJAŠKA ENOTA	PRIPADNICA ARABCEV
ZVOK				PERSONAL		6				KEMIJSKI ELEMENT (AI)	VOLNENA ODEJA	17			
ZVEZDA V OZVEZDJU ORLA						TEKOČE STOPNICE		11			RIMSKI HIŠNI BOG				
NIK VOGLAR			PISATELJ KRANJEC	TALNA OBLOGA		JAJČNA JED, ŠODO			MODEL VOZILA LADA					9	
GLAVNO MESTO KANSASA		3				TANEK TRAK LESA							PETRA BAUMAN		
MOJZESOV BRAT					INOZEMKA	8							ANJA ISTENIČ		
IGRALEC MULEJ					SOL OLJNE KISLINE						IGLASTO DREVO				

Zgodba o Tadeju Pogačarju in Urški Žigart te popelje v pravljичni svet škratov, velikanov in zmajev ter mlado in staro navdušuje za kolesarjenje. In koliko novega izveš o obeh resničnih junakih, Pogiju in Piki: zakaj je Urška Pika in kje se je Tadej naučil tako izjemne spretnosti na kolesu ...

Trda vezava, 36 strani

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po telefonu št.: 04 201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

25 EUR

* poštnina

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

1. nagrada: knjiga Visoški gospod
2. in 3. nagrada: zvezek, kava in kemični svinčnik Gorenjski glas

Rešitev križanke – geslo na kuponu – lahko pošljete po pošti na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, Kranj, ali jo oddate v nabiralnik na tem naslovu. Rešitve pa lahko pošljete tudi po e-pošti. To storite tako, da z mobilnim telefonom slikate kupon z geslom in ga pošljete na naslov krizanke@g-glas.si. V elektronsko sporočilo ne pozabite napisati svojih osebnih podatkov. Rok za oddajo je torek, 9. september 2025.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	

PRIREDITVE, ZAHVALE

Prireditve od 29. avgusta do 14. septembra

Koledar prireditev pripravlja Zavod za turizem in šport Kamnik. Če želite, da je vaša prireditev omenjena na tem mestu ali v elektronskem mesečniku Kam? V Kamnikl, izpolnite elektronski obrazec www.domkulture.org/vpisdogodka

Številne druge prireditve v občini Kamnik najdete na uradni spletni strani Občine Kamnik www.kamnik.si pod rubriko **Koledar dogodkov** ter tudi v elektronskem mesečniku. Prijave preko obrazca Ostanimo v kontaktu na dnu spletne strani www.visitkamnik.com.

Petek, 29. avgust

Ob 16. uri, Velika dvorana, Dom kulture Kamnik
Zaključni nastop: 1. poletna baletna šola
Brezplačno

Ob 17. uri, Arboretum Volčji Potok
Lutkovna predstava Kitov popek

Vstopnina: 8 evrov na osebo, poleg tega se plača vstopnina v park.

Ob 18. uri, Glavni trg 1
Lucy
Glasba: džez/bluz. Brezplačno

NOVO

ANA KAMENIK

RAVNATELJEVA HČI

Novembra 2014 je Slovenijo pretresel spolni škandal, v katerega sta bila vpletena ravnatelj in profesorica na eni izmed mariborskih srednjih šol. Mediji so iz posnetka naredili zgodbo, ki je po štirinajstih dneh dobila tragičen epilog. Ravnatelj je storil samomor. Moje ime je Ana in sem ravnateljeva hči.

17⁹⁰ EUR

* pošttnina

Broširana vezava, 124 strani, cena knjige je

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se pošttnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenski Glas

www.gorenskiglas.si

Simon Doma

GRINGO LOCO

Simonova pripoved je resnična zgodba Slovenca, ki je bil v Venezueli obsojen na 15 let zapor. Je zgodba o tem, kako lahko ena sama napačna odločitev človeku popolnoma spremeni življenje. Kratek obisk, ki bi moral rešiti Simonove finančne težave, se je namreč sprevrgel v agonijo. Odpeljali so ga v zapor, ki je znan po tem, da ga skoraj nihče ne zapusti živ.

24⁹⁹ EUR

* pošttnina

Mehka vezava, 320 strani, cena knjige je

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se pošttnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenski Glas

www.gorenskiglas.si

Od 18. ure dalje, Park Evropa
KUL petek – Sláinte Ol' Friend
Brezplačno

Ob 18.30, Arboretum Volčji Potok
Lutkovna predstava Kitov popek
Vstopnina: 8 evrov na osebo, poleg tega se plača vstopnina v park.

Sobota, 30. avgust

Od 9. do 20. ure, Odbojarska igrišča Pod skalco
Kamniška Liga 3na3 v odbojki na mivki
Prijavnina znaša 15 evrov na igralca.

Od 10. ure dalje, Terme Snovik
Snovičkov družinski dan v Termah Snovik
Brezplačno ob nakupu bazenske vstopnice

Ob 10. uri, Arboretum Volčji Potok
Lutkovna predstava Kitov popek
Vstopnina: 8 evrov na osebo, poleg tega se plača vstopnina v park.

Ob 11.30, Arboretum Volčji Potok
Lutkovna predstava Kitov popek
Vstopnina: 8 evrov na osebo, poleg tega se plača vstopnina v park.

Nedelja, 31. avgust

Od 9. do 19. ure, Odbojarska igrišča Pod skalco
Turnir dvojic v badmintonu in tenisu na mivki
Prijavnina znaša 15 evrov na igralca.

Od 10. ure dalje, Arboretum Volčji Potok
Čarobni dan
Plača se vstopnina v park.

Od 1. septembra do 19. oktobra
Arboretum Volčji Potok
Razstava trav
Plača se vstopnina v park.

Od 5. do 14. septembra
Galerija Prečna
Rafael Košec Tekavc: Svetloba lesa
Kiparska razstava. Brezplačno

Petek, 5. september
Ob 18. uri, dvorana nad Kavarno Veronika
Okrogla miza in predstavitev knjige France Tomšič, vizionar, domoljub, demokrat
Brezplačno

Ob 19. uri, propileje Malega gradu
Odkritje spomenika Francetu Tomšiču
Brezplačno

Ob 19. uri, Terme Snovik – dvorana Hrast
Zvočna kopel z gongom v Termah Snovik
Delavnica. Cena: 15 evrov

Od 12. do 14. septembra
Od 17. ure dalje, Kamnik
52. Dnevi narodnih noš in oblačilne dediščine v Kamniku
Brezplačno

Izžrebani nagrajenci nagradne križanke z geslom POLET-NO GLEDALIŠČE KDMJ, objavljene v časopisu Kamničanka 8. avgusta 2025, ki prejmejo DVD predstave Črna žena, so: **Maks Mihelčič** iz Kamnika, **Jasna Rodošek** iz Cerkelj na Gorenjskem in **Esma Rakovič** iz Kamnika. Nagrajencem čestitamo!

ZAHVALA

Ni res, da je odšla – nikoli ne bo.
Ujeta v naša srca
z najlepšimi spomini
bo vsak naš korak spremljala v tišini.

V 84. letu nas je zapustila
mama, babica in prababica

OLGA SLEVEC

iz Kamnika

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izkazano sočutje, izrečena sožalja in darove. Hvala osebju DSO Kamnik za vso nego in sočutno pomoč v času njene nastanitve in zadnjih urah njenega življenja, KP Kamnik, g. župniku za lepo opravljen obred ter pevkam.

Žalujoči vsi njeni

Dogodki v teku

Do 31. avgusta, Terme Snovik
Snoviško poletje v Termah Snovik
Brezplačno ob nakupu bazenske vstopnice

Do 14. septembra, Arboretum Volčji Potok
Razstava del študentov kiparstva Akademije za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani
Plača se vstopnina v park.

Do 28. septembra, Arboretum Volčji Potok
Razstava tropskih metuljev
Plača se vstopnina v park.

Do 28. septembra, Arboretum Volčji Potok
Poletni festival cvetov
Plača se vstopnina v park.

Do 30. septembra, Arboretum Volčji Potok
Fotografska razstava Pomlad v skalnjaku
Plača se vstopnina v park.

Do 24. oktobra, Arboretum Volčji Potok
Poletje v vrtnicah
Plača se vstopnina v park.

Do 2. novembra, Arboretum Volčji Potok
Razstava kaktusov
Plača se vstopnina v park.

Do 31. decembra, Arboretum Volčji Potok, razstave
Kdo se boji zajčka? – slikopisi o gozdnih živalih
Cvetoča pot Marije Auersperg Attems
Razstava sobnih rastlin, ananasovk in orhidej
Dinozavri v Arboretumu Volčji Potok

ZAHVALA

Človek ostaja živ,
dokler živijo spomini nanj.

V 47. letu starosti nas je zapustil oče, sin, brat, partner, stric in bratranec

GORAN LELEK MAČKOVŠEK - LAKI

iz Kamnika

Zahvaljujemo se vsem, ki ste izrazili sočutje in podporo ter nam stali ob strani.
V naših življenjih je Goran pustil neizbrisne sledi.
Hvala vsem, ki ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

Tiho sedaj si odšla,
kot lepa misel, ki mine
in nam pusti le spomine.

Z veliko žalostjo v srcu sporočamo, da nas je v 86. letu starosti zapustila draga mama, babica in prababica

JELKA SLABAJNA

iz Kamnika

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem za vsa izrečena sožalja, tople besede podpore ter darovano cvetje in sveče. Hvala g. župniku Mateju Nastranu, pevcem moškega kvarteta Grm, trobentaču Marjanu Sitarju in podjetju Pogrebničnik. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Za vedno boš ostala v naših srcih.

Žalujoči vsi njeni

ZAHVALE

ZAHVALA

V miru se uležem,
hitro zaspim,
ker ti sam, Gospod,
skrbiš, da sem varen.
(Ps 4.9)

V 82. letu se je od nas poslovil dragi

PAVEL OSOLNIK

iz Godiča pri Kamniku

Ob slovesu se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, krajanom in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in maše. Hvala osebju Zdravstvenega doma Kamnik in gospodu župniku Gregorju Šturmu za lepo opravljeno pogrebno slovesnost.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Življenja pot
se je končala,
a v srcih in spominih
z vsemi nami boš ostala.

V 82. letu nas je zapustila naša draga mami, babica, prababica, sestra in teta

JOŽEFA ŽAVBI

s Perovega pri Kamniku

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem, sosedom in znancem za izrečene besede tolažbe ter darove, cvetje, maše in sveče. Hvala gospodu župniku Mateju Nastranu za lepo opravljen obred njegova slovesa. Hvala zaposlenim DSO Kamnik za skrb in toplo besedo, ki so jih namenili naši mami.

Počivaj v miru, draga mama,
v naših srcih boš živela za vedno.

Žalujoči vsi njeni

ZAHVALA

Vsi, ki radi jih imamo,
nikdar ne umro,
le v nas se preselijo in naprej,
naprej živijo,
so in tu ostanejo.
(J. Medvešek)

Nenadoma se je v 52. letu od nas poslovil dragi mož, oče, sin, brat in stric

VIKTOR VIDEČ - VIKI

iz Znojil pri Kamniku, 1974–2025

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovane sveče ter svete maše. Najlepša hvala g. župniku Ediju Strouhalu za lepo opravljen obred ter svetomašo. Hvala sosedom in prijateljem za prenos pokojnika na njegovi zadnji poti, pevcem, trobentaču ter pogrebni službi Pogrebnik.

Vsi njegovi
Rožično, Znojile, avgust 2025

**Oglašujte
v časopisu
Kamničanka**

Časopis Kamničanka brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva v občini Kamnik.

Pokličite 041/962 143,
Mateja Žvižaj

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

KPK
Komunalno podjetje Kamnik d.o.o.

**POGREBNE IN
POKOPALIŠKE
STORITVE**

24 urna dežurna služba

Kamnik - Komenda

041 634 948

Ko nas potrebujete.
DOSTOJNO | SPOŠTLJIVO

ZAHVALA

Kogar imaš rad, nikoli ne umre.
Le daleč, daleč je.

Z bolečino v srcu sporočamo, da nas je v 95. letu starosti zapustil naš ljubi oče, dedek, pradedek, brat, svak in tast

JAKOB - RADO SUHADOLC

rojen leta 1930, iz Kamnika

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečena sožalja, besede tolažbe, za podarjene sveče in cvetje. Zahvala ZZB NOB Kamnik, osebju KPK za lepo opravljen obred in vsem tistim, ki so našega očeta pospremili na njegovi zadnji poti. Vsa toplina njegovega srca bo ostala vedno z nami.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

Ne moremo te držati za roko,
vedno pa te lahko nosimo v srcu.

V 93. letu se je poslovil naš dragi

BOGDAN SELJAK

iz Kamnika

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, za vse stiske rok, izrečena sožalja in tolažilne besede sorodnikov, prijateljev, sosedov in znancev. Hvala tudi osebju DSO Kamnik, gospodu župniku, pevkam, trobentaču in KPK za organizacijo pogreba.

Hvala vsem, ki ste obogatili njegovo življenje. Spomnite se nanj in njegovega optimizma.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Vsi bližnji, ki smo jih ljubili,
nas s smrtjo niso zapustili.
V ljubezen so se spremenili,
z njo naša srca napolnili.

V 88. letu nas je zapustila draga mami, babica in prababica

MARIJA PAVLIČ

rojena Burja

Iskrena hvala vsem, ki ste se ob žalni slovesnosti poklonili njenemu življenju. Za vedno bo ostala v naših srcih. Radi se bomo spominjali njene prijaznosti in dobrote. Domu starejših občanov Kamnik se zahvaljujemo za sočutno oskrbo v njenih zadnjih mesecih, urgentni službi Zdradstvenega doma Kamnik za strokovnost ter gospodu župniku za spoštljivo slovo.

Vsi njeni
Kamnik, avgust 2025

ZAHVALA

Zdaj res verjamem, da prav vse mine.
Da čas zabriše še bolečine.
A tiha v meni je iskra sreče,
ki boža le spomin prelepih dni.
(A. Nipič)

Utrujen od boleznimi nas je zapustil naš dragi mož, oče, brat in dedi

MARJAN DRNOVŠEK

iz Cirkuš v Tuhinju

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečene besede sožalja in vse podarjene sveče. Iskrena hvala osebju Doma starejših občanov Domžale za skrb in nego v zadnjih letih življenja. Hvala gospodu dekanu Luki Demšarju za opravljen pogrebni obred in pevkam ženskega terceta Trinitas za glasbeno spremljavo. Hvala za vso pomoč gospodu župniku Nikolaju Štolcarju. Najlepše se zahvaljujemo tudi vsem, ki ste Marjana pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči vsi njegovi

POGREBNIK d.o.o.
z vami v najtežjih trenutkih

poslovna enota:
Fužine 74a, 1241 Kamnik

24-URNA DEŽURNA ŠTEVILKA:
041 624 685
ZA CELOTNO OBMOČJE OBČINE KAMNIK

www.pogrebnik.si

cvetličarna
DALIJA

pri pokopališču v Žabnici

070 443 902

cvetlicarna@pogrebnik.si
Cvetličarna Dalija

**IZKOPI IN
UREJANJE OKOLICE**

031 223 091

TLAKOVANJE
UREJANJE VRTOV
IZKOPI Z MINI BAGROM

**ZAHVALE,
OSMRTNICE**

Za objavo osmrtnice ali zahvale v Kamničanka pokličite
04 201 42 47
ali pišite na e-naslov:
osmrtnice@g-glas.si

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Kamfest pomahal v slovo

Poletni kulturni festival Kamfest je že dvaindvajsetič zapored mestne ulice, dvorišča in travnike preplaval z glasbo, gledališčem, umetnostjo in druženjem.

ALENKA BRUN

Kamnik – Pravzaprav je letošnja čast, da je s svojo predstavo uradno odprla avgustovski Kamfest, pripadla rado-vljiski skupini Čupakabra. Sicer kar redna gostja kamniških prireditev je za uvod v devetdnevno dogajanje izbrala cirkuško interaktivno pomorsko avanturo z naslovom Gusarji spod hribov. Prisotne je tik pred začetkom predstave med drugim pozdravila tudi kamniška podžupanja Romana Učakar, ko pa so na mestni oder zvečer stopili člani skupine Niet, je sledilo še nekaj nagovorov občinstva s strani organizatorja, podžupanja je še enkrat prišla za mikrofon, občinstvo je nagovorila tudi ministrica za kulturo dr. Asta Vrečko. Sam festivalski program je bil bogat in raznolik, namenjen mladim, starim in tistim vmes.

Predzadnji dan je Kamfest, ki je sicer trajal od 8. do 16. avgusta, gostil posebno festivalsko produkcijo, pohodno ulično plesno predstavo Veronika: iz kamna v telo. Kot zadnji glasbeni izvajalec pa je na Mestnem odru Kamfesta nastopil Pero Lovšin. Pod isti oder je nekaj dni prej lepo število ljudi privabil tudi nastop legendarnega Janeza Bončine - Benča. Stari grad je gostil Magnolijo, na festivalu so nastopila tudi druga znana glasbena imena domačega, kamniškega porekla. Obiskovalcev Kul petkov znotraj festivalskega časa dež ni nikoli prestrašil. Dobro so bile obiskane tudi delavnice, namenjene predvsem najmlajšim v Kreativni četrti Barutana, kjer je gostoval tudi Otroški oder. Ponovno je tako otroke kot njihove starše in tudi druge obiskovalce navdušil cestni vlak, s katerim so se lahko prepe-

ljali od enega do drugega prizorišča in je tokrat sijal v novi preobleki, sinje modri barvi. Sejem Diversity je vse dni ponujal uporabno različnost.

Plesni BrejKAM je vzbudil precej zanimanja, kot tudi omenjena predstava Veronika: iz kamna v telo. Slednja je združila dva svetova, ples in ulično gledališče. Legende o skopuški Veroniki so se ustvarjalke tokrat lotile s perspektive žensk. Poskušale so odgovoriti na vprašanja, ki jih odpira njena sodobna interpretacija: kaj to pomeni biti okamnena v patriarhalni družbi, kdo je tisti, ki definira greh, kazni, odrešitev, kdo ima glas ... »Performans Veronika: iz kamna v telo preizprašuje mit z vidika sodobnega feminizma, telesnosti in osvobajanja od zgodovinskih spon. Veronika ni le kaznovana deklica – je simbol potisnjene moči, zamrznjene

Niet so bili prvi nastopajoči na Mestnem odru letošnjega Kamfesta. / MATIC ZORMAN

ženske subjektivnosti, ki čaka na transformacijo.« V plesno-pohodnem popotovanju ob glasbi Jaka Bergerja smo vse od Trga svobode

in do Malega gradu spremljali plesalke Patricijo Crnkovič, Tjašo Bucik in Dašo Resnik. Za vez med njimi in občinstvom je v vmesnim besedilom skrbela Anja Bezlova. Za izraz, ki je imel na trenutke izjemen čustveni naboj, so plesalke uporabile gib in glas iz lastnih grl, ki je enkrat spominjal na krik, spet drugič morda izražal jezo. Molčale so s stisnjenimi ustnicami, mimika obrazov je njihovo počutje, njihova čustva, odnos z občinstvom takrat in tam le še nadgradila. V tok predstave je vsa ta izraznost potegnili tudi posameznega gledalca. Veronika: iz kamna v telo ni le reinterpretacija legende, Veronika je lahko vzor in inspiracija. Vodnjak, kamen,

obzidje, travo, stopnice, ograjo, železna vrata so plesalke uporabile kot elemente na odru, pomočnike v ustvarjanju svoje zgodbe. Občinstvo je ob koncu performansa njegovim ustvarjalkam namenilo gromek aplavz. Tudi letošnji Kamfest upravičil to, kar je vedno bil in si želi, da bi ostal tudi v prihodnje: mestni festival, kjer med drugimi dobijo možnost predstavitev manj znani glasbeni izvajalci, sodelujejo lahko tudi družbene, socialne organizacije, prihaja do sodelovanj, do katerih na drugih festivalih pride redko, največkrat sploh ne. Kamfest 2025 je pomahal v slovo, pričakujemo ga ponovno naslednje leto.

Veronika: iz kamna v telo / FOTO: ALENKA BRUN

Pero Lovšin / FOTO: MATIC ZORMAN

Izdelovanje lesenih stolčkov

Kamnik – V sklopu delavnic na letošnjem Kamfestu je barutanski travnik postal tudi prava mizararska delavnica. Gozdni oddelek je organiziral delavnico izdelave lesenih zložljivih stolčkov. Rokodelska delavnica je privabila toliko otrok, da je zmanjkalo materiala, zato so jo izvedli kar dva popoldneva zapored. Otroci – mlajši ob pomoči staršev – so dobili načrt in potreben material, potem pa so se lotili izdelave. »Otroci so vedno zelo navdušeni, ko lahko s svojimi rokami naredijo nekaj uporabnega zase. Hkrati se učijo samostojno slediti navodilom,« je povedal vodja Gozdnega oddelka Tomaž Žgur. Po dobri uri brnenja električnih vrtalnikov so kosi lesa dobivali svojo končno obliko in prav simpatično je bilo proti večeru opazovati, kako so si otroci stole postavili v vrsto in testirali uspešnost svojega dela. **Š. Š.**

Otroci so dobili navodila in material, potem pa je sledilo samostojno delo. / FOTO: ŠPELA ŠIMENC

Vzpon s feršterkerjem navdušil občinstvo

Kamnik – Mali grad je tudi letošnji gostil edinstven športni spektakel – Tek s feršterkerjem, del Kamfesta, kjer se dvojice po strmih stopnicah povzpnejo na vrh z glasbenim ojačevalcem v rokah. Na startu se je pomerilo pet ekip. Najhitrejša je bila nemško-češka naveza Český sen z Vojtěchom Vasiljevem in Benediktom Peetzom, ki sta do vrha porabila 28,2 sekunde, tik za njima je bila ekipa Hitri Burek, sledile pa so ekipe Barabe, Telebajska in Jutranja straža. Tek je letošnji zaradi varnosti vseboval zgolj vzpon, tekmovalci pa so kot ključno za uspeh v ospredje postavili kombinacijo vzdržljivosti, koncentracije in timskega zaupanja. Vsaka ekipa je izbrala svojo taktiko nošenja ojačevalca – nekateri izmenično, drugi skupaj ali le en član s podporo partnerja. Navijači so z aplavzom dvigovali energijo, zaradi česar so bili napor hitro pozabljeni. **N. T.**

Zmagovalni češko-nemški navezi se vzpon in teža nista zdela prehuda. / FOTO: PETER KOŠENINA

Astronomski večer na Kamfestu

Kamnik – V sklopu Kamfesta so člani Raziskovalno astronomskega krožka GSŠRM pripravili opazovanje nočnega neba. Dogodek se je začel že pred sončnim zahodom, ko so najbolj zgodni obiskovalci skozi projektor za opazovanje sonca opazovali sončeve pege in izbruhe na njegovi površini. Zatem so se oči usmerile proti nebu, kjer je večer popestril vrhunec meteorskega roja Perzeidov, znanega tudi kot solze sv. Lovrenca oziroma po domače utrinki. Skozi teleskope so si lahko obiskovalci ogledali tudi zvezdne kopice, meglice in oddaljene galaksije, nekoliko kasneje pa še Luno ter veličastni Saturn z njegovimi prstani, ki je marsikoga navdušil. Večer je obiskovalcem ponudil pravo astronomsko doživetje pod zvezdnatim nebom Kamnika in združil znanstveno radovednost ter sproščeno druženje. **N. T.**

Obiskovalci so skozi teleskope občudovali sončeve pege, zvezde, utrinke, Luno in Saturn. / FOTO: NIKA TOPORIŠ